

Kratki stiki italijanske demokracije

MARTIN BRECELJ

Danes se po Italiji že deseti dan nadaljujejo protesti t. i. »forconov«. Danes bi pravzaprav morali doseči enega izmed svojih vrhuncev z velikim vsedravnim shodom v Rimu. Toda protestno gibanje se je medtem razbilo, tako da bodo v večnem mestu demonstrirali pripadniki le ene izmed njegovih vej, tiste bolj skrajno usmerjene, na čelu katere je Danilo Calvani, kmetijski podjetnik, ki se prevaža z jaguarjem.

A kdo so pravzaprav ti »forconi«? Odkar so se pojavili, se s tem vprašanjem marsikdo ubada, odgovori pa so dokaj različni. Slovenski poročevalci se doslej nismo zedinili niti glede tega, če in kako naj bi te nove protestnike prekrstili v slovenščini, saj jim nekateri pravijo »puntarji«, drugi »vstajniki«, tretji pa »pripadniki gibanja gnojnih vil«. Mogoče je za zdaj najbolje, da ohranimo izvirno italijansko ime.

Odgovorni urednik levo usmerjenega glasila Demokratske stranke L'Unità Claudio Sardo je prepričan, da so »forconi« sicer heterogen pojav, ki pa je predvsem produkt krize italijanske desnice. Komunikolog Angelo Mellone je v svoji včerajšnji analizi v Berlusconijevem dnevniku Il Giornale zatrdil, da gre za posameznike, ki jih vodijo partikularni interesi, in ne za skupino nosilcev skupnih interesov. Po pisanju sociologa Marca Revellija v levičarskem dnevniku Il Manifesto imamo opraviti z obubožanimi Italijani ...

Pod simbolom gnojnih vil prav gotovo protestirajo ljudje, ki jih je dolgotrajna gospodarska kriza posebno prizadela, od brezposelnih delavcev ter obrtnikov in malih podjetnikov v težavah do začasno zaposlenih in stanovanjskih izgnancev. Med seboj komunicirajo s pomočjo sredstev sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije, zlasti prek interneta. Njihova skupna značilnost je tudi ta, da se ne prepoznajo v tradicionalnih sindikalnih in drugih družbenih organizacijah, pa tudi ne v tradicionalnih političnih strankah.

Nasprotno, »forconi« se radi predstavljajo kot »antipolitično« gibanje. Tu pa se srečujejo z vse bolj številnimi dejavniki, ki v italijanski civilni družbi in v sami politični areni radi nastopajo v imenu »antipolitike« in obljublajo dokončne rešitve po hitrih bližnjicah, mimo jasno začrtanih in skupno sprejetih političnih postopkov. Za italijansko demokracijo se tako pojavlja vse resnejša nevarnost avtoritarnih kratkih stikov.

NEMČIJA - V Berlinu prisegla nova vlada

Angela Merkel tretjič kanclerka

Tokrat na čelu koalicije CDU-CSU-SPD

BERLIN - Angela Merkel je včeraj že tretjič prisegla kot nemška kanclerka, ki bo tokrat načelovala črno-rdeči vladi. Prisego je izrekla pred poslanci, potem ko jo je po izvolitvi v bundestagu nemški predsednik Joachim Gauck uradno imenoval za kanclerko.

Poslanci spodnjega doma nemškega parlamenta so z veliko večino izvolili predsednico Krščansko demokratske uniije (CDU) za kanclerko. V 631-članskem parlamentu je zanjo glasovalo 462 poslancev, pri čemer stranke velike koalicije sicer zasedajo 504 poslanske sedeže.

Zgodaj popoldne je Gauck v svoji uradni rezidenca na gradu Bellevue na položaje imenoval tudi 14 ministrov velike koalicije, ki so nato prisegli pred poslanci. CDU pripada pet ministrskih položajev, CSU trije, SPD pa šest.

Na 11. strani

SLOVENSKA MANJŠINA - Deželni odbornik Torrenti gost SSO

»Ne bojte se novosti«

TRST - »Slovenska manjšina je zelo dobro organizirana in vraščena v deželno stvarnost, zato se nima bati novosti pri javnem financiranju svojih ustanov,« je sinoči na srečanju s Svetom slovenskih organizacij (foto Damjan) dejal deželni odbornik Gianni Torrenti. Iznesel je dva konkretna predloga za drugačno financiranje slovenskih kulturnih ustanov.

Predsednik SSO Drago Štoka je prepričan, da gredo Torrentijevi predlogi v pravo smer, Dežela pa ne sme pozabiti na tradicionalne dejavnosti Slovencev v Italiji.

Na 2. strani

GORICA - Izročili jo bodo februarja

Nagrada Darko Bratina avstrijski dokumentaristki

GORICA - Dobitnica nagrade »Darko Bratina. Poklon viziji 2013« je avstrijska dokumentaristka Ruth Beckermann, avtorica več kot desetine dokumentarnih filmov, ki so bili uspešno predstavljeni na mednarodnih festivalih in za katere je prejela ugledne nagrade. V svojih delih se Beckermannova osredotoča tako na večkulturno dimenzijo evropskega prostora kot tudi na zgodovinski in osebni spomin povezan z judovsko identiteto, še posebej tisto na Dunaju. Nagrado ji bodo izročili 27. februarja prihodnjega leta v Trgovskem domu v Gorici.

Na 13. strani

GORICA - Ob zgodovinskem festivalu

Maja evropski turistični sejem prve svetovne vojne

INTERVJU - Pavšič
»Smo reformisti,
naš sistem
pa je bipolaren«

TRST - Deset let je minilo od programske konference, katere zaključki so v glavnem ostali mrtva črka na papirju. V zadnjih letih sta dve raziskavi opozorili, da je s slovensko manjšino v Italiji nekaj narobe, v smislu, da se ne prenavlja in da se prepočasi odziva na spremembe. O tem smo se pogovorili s predsednikoma obeh krovnih organizacij, danes objavljamo intervju s predsednikom SKGZ Rudijem Pavšičem.

Na 3. strani

Ministrica Tina Komel
gostja deželne RAI

Na 2. strani

Sredi Trsta odkrili
štiri kilograme heroína

Na 4. strani

Jutri informativni dan
o višjih srednjih šolah

Na 5. strani

V Gorici incident
med protestom

Na 12. strani

V Novi Gorici imajo
pravično trgovino

Na 14. strani

SLOVENSKA MANJŠINA - Deželni odbornik gost Sveta slovenskih organizacij

Torrenti: Nisem diktator, temveč človek dialoga

TRST - Deželni odbornik Gianni Torrenti je na sinočnjem srečanju z izvršnim odborom Sveta slovenskih organizacij predstavil svoje poglede na slovensko manjšino ter na njeno javno financiranje. »Nisem diktator in sem trdno prepričan, da je treba vse probleme reševati strpno in dialoško. Obenem pa ocenjujem, da je treba sedanji sistem financiranja spremeniti in ga prilagoditi novim potrebam, ki si utirajo pot tudi med Slovenci,« je dejal odbornik.

Pri svojih izvajanjih je bil Torrenti zelo konkreten. Primarne manjšinske organizacije so v tem letu dobile iz Rima več prispevkov kot lani, državni proračun pa jim zagotavlja kolikor toliko normalen finančni priliv tudi za naprej. Obstaja torej neka varnost, ki narekuje manjšini brez vode v grlu, da ne samo utrdi svoje delovanje, temveč da pogumno izbere pot novosti in inovacij. Ni treba hiteti, a tudi ne stati na mestu, je poudaril odbornik iz vrst Demokratske stranke, ki očitno podpira pot postopnosti.

Glede javnih prispevkov je iznesel dva konkretna predloga. V prihodnjem letu bi 80 odstotkov državnih prispevkov namenili primarnim organizacijam (skupaj jih je 21), 20 odstotkov pa inovativnim projektom. Trenutno so vsi prispevki primarnim ustanovam namenjeni njihovi redni dejavnosti, pot financiranja posebnih projektov pa se bo začela v petek na seji posvetovalne komisije FJK za Slovence. Slednja bo poklicana, da evidentira projekte iz letošnjega finančnega presežka, o katerem bo sicer odločala deželna vlada. Drugi predlog zadeva prispevke manjšim društvom in krožkom. Dežela predlaga, da se ta denar nameni področnim zvezam (npr. ZSKD oziroma Slovenski prosveti), da potem po potrebi razdelijo prispevke svojim članicam.

Statut gledališča in prispevki iz Slovenije

Torrenti, ki bo drevi svoja stališča predstavil tudi SKGZ, je voditeljem SSO kot primer dobre prakse izpostavil uspešne napore za premostitev krize Slovenskega stalnega gledališča. Takrat so javne uprave, SKGZ ter SSO odlično opravile svoje delo, sedaj pa je najbrž napočil čas za prilagoditev statuta novim razmeram. Kot primer kvalitetnega presežka je Torrenti omenil multimedialno okno v Špetru v Benečiji.

Po odbornikovem mnenju je prav, da ima Dežela pregled nad prispevkih, ki jih slovenska manjšina dobiva iz Ljubljane in obratno. »Ne da bi komur koli kaj vsiljevali, ampak da jasno vemo pri čem smo,« je dejal Torrenti. Večkrat je pomenil, da marajo tudi Slovenci vsak evro iz državne blagajne čim bolj smotno potrositi.

Štoka: Dobro, a ne smemo zanemariti tradicij

»Predlogi deželnega odbornika gredo v pravo smer. Ob tem pa ne smemo zanemariti našega tradicionalnega dela in naših prostovoljcev, ki se dnevno trudijo v društvih,« je Torrentijeve predloge ocenil predsednik SSO Drago Štoka. Pot projektov vidi predvsem v razvijanju evropskih načrtov, kot je npr. pobuda JezikLingua. »SSO in SKGZ nista poročeni in se ne nameravata poročiti,« je ocenil Štoka, ki je sodelovanje med krovnima zvezama ocenil kot zelo dobro in predvsem za konkretno.

S.T.

Deželni odbornik za kulturo Gianni Torrenti in predsednik SSO Drago Štoka

FOTO DAMJAN

TRST - Ministrica Tina Komel obiskala deželni sedež RAI

»Še več povezovanja in sodelovanja«

Zastopnica slovenske vlade se je srečala z voditelji slovenskih programov in novinarskega oddelka

Ministrica z voditeljema Radioaktivnega vala Markom Sancinom in Evgenom Banom ter desno z vodstvom deželnega sedeža RAI

FOTO DAMJAN

LJUBLJANA - Zoran Jankovič naj bi stranko pogojeval iz ozadja

Koalicijski partnerji kritično o dogajanju v Pozitivni Sloveniji

LJUBLJANA - Koalicijski partnerji so se včeraj ostro odzivali na dogajanje v Pozitivni Sloveniji (PS), kjer naj bi se oživljale ambicije, da bi stranko znova prevzel njen prvi predsednik Zoran Jankovič. Največjo vladno stranko pozivajo, naj čim prej tudi formalno reši vprašanje vodstva. Medtem si poslanec PS Jožef Kavtičnik ne zna predstavljati, da bi šla stranka naprej brez Jankoviča. Kavtičnik je včeraj v DZ novinarjem potrdil, da se je v zadnjih dneh dobil z ljubljanskim županom in ustanoviteljem PS Jankovičem, a gre, kot pravi, zgolj za druženje. Ob tem poslanec PS poudarja, da brez Jankoviča največje vladne stranke sploh ne bi bilo. Zato si ne zna predstavljati, da bi Jankovič zapustil stranko, ta bi šla pa naprej brez njega. A o tem se mora Jankovič odločiti sam, je dodal.

Te dni je tako slišati, da se del PS zavzema za čim prejšnji volilni kongres stranke. Za predsednika stranke kandidirata Jankovič ter vodja PS in premierka Alenka Bratušek. Odločanje na kongresu je bilo predvideno za oktobra letos, a se ga je izvršni odbor PS odločil prestaviti na čas pred državnoborskiimi volitvami.

Nekateri poslanci PS naj bi si želeli kongres že prihodnje leto zlasti zato, da se prekine negotovost in se zadeve razčistijo. Sprožilec, zaradi katerega bi se del PS rad vrnil k Jankoviču, bi bilo po nekaterih spekulacijah lahko tudi aktualno dogajanje okrog ministrov iz kvote PS. Stanko Stepišnik je nedavno odstopil z mesta go-

spodarskega ministra in se vrnil v poslanske klopi, zdaj pa je v središču pozornosti še obrambni minister Roman Jakič.

Dotaknil se je tudi dogajanja na petkovem glasovanju o interpelaciji zoper notranjega ministra in prvaka DL Gregorja Viranta. Kot je potrdil, je bilo nekaj poslancev PS prepričanih, da si Virant ne zasluži podpore zaradi dvojnih meril, saj »ima do drugih ničelno toleranco, do sebe pa zelo raztegljivo«. A Bratuškova je svojim poslancem dejala, da bi nepodpora Virantu pomenila tudi nezaupnico njej. Na koncu so vsi navzoči poslanci PS Viranta podprli, nekaj pa se jih seje oz. glasovanja ni udeležilo - med njimi tudi Kavtičnik in Stepišnik.

Medtem so do dogajanja v PS ostri njeni koalicijski partnerji. Po mnenju prvaka SD Igorja Lukšiča je to, da PS nima na kongresu izvoljenega predsednika ali predsednice, resen politični problem. V DL pa so izpostavili poročanja medijev o pritiskih ljubljanskega župana na poslance pred glasovanjem o interpelaciji. »V DL izražamo protest proti takemu načinu političnega delovanja, hkrati pa izražamo zaskrbljenost zaradi latentnega konflikta v PS, so navedli in pojasnili, da z Bratuškovo zelo dobro sodelujejo. Zato upajo, da do motenj v državni politiki z ljubljanskega Magistrata ne bo več prihajalo.

Medtem pa vodja poslancev DeSUS Franc Jurša nima občutka, da Bratuškova ne bi vodila stranke PS.

DRŽAVA-FJK

Riccardo Illy predsednik komisije

RIM - Riccardo Illy bo predsedoval paritetni komisiji med državno in deželno administracijo. Illyja je v komisijo imenoval minister za deželna vprašanja Graziano Delrio, ki je v to telo imenoval še Eleno D'Orlando in Luciana Vandellija, medtem ko je Dežela Furlanija-Juljska krajina vanjo imenovala Leopolda Coena, Daniela Galassa in Ivana Strizzola.

Illy je pravi človek na pravem mestu, je imenovanje ocenila predsednica deželnega odbora Debora Serracchiani. Odločitev ministra Delria so pozdravili tudi v novi desnosredinski stranki Angelina Alfana, kritična pa je Forza Italia, češ da se z Illyjem na politično prizorišče vračajo stari obrazi.

Illy je bil tržaški župan, poslanec v rimskem parlamentu in v obdobju 2003-2008 tudi predsednik FJK. Po nepričakovanem porazu na deželnih volitvah 2008 se je umaknil s politike, v katero se sedaj očitno znova vrača.

TRST - Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel je včeraj obiskala deželni sedež italijanske radiotelevizijske ustanove RAI, kjer jo je sprejel direktor Guido Corso, ki formalno odgovarja tudi za slovenski programski oddelek. »De facto« ga vodi Martina Repinc, ki je ministrici skupaj z vodjo novinarskega oddelka Mariom Čukom predstavila dejavnost, probleme in načrte slovenskih oddelkov v sklopu RAI.

Gostja iz Ljubljane, ki je doma s Koprškega, dobro pozna razmere na področju medijskega čezmejnega sodelovanja. Zaželela si je še več skupnih televizijskih in radijskih projektov, izpostavila je tudi zelo dragoceno vlogo, ki jo odigrava RAI tako za Slovence v Italiji, kot tudi za Slovence v matični državi.

»Nisem ministrica za nasvete, kvečjemu ministrica za pomoč dobrim projektom Slovencev v Italiji,« je nato v oddaji Radioaktivni val na Radiu Trst A malo za šalo in precej zares povedala ministrica. V priljubljeno oddajo sta jo povabila voditelja Marko Sancin in Evgen Ban, ki sta jo tudi vprašala kako ocenjuje ne ravno rožnato politično situacijo znotraj slovenske manjšine. Ministrica se je elegantno oziroma diplomatsko izognila odgovoru in dala vedeti, da ni njena naloga ocenjevati oziroma se direktno vpletati npr. v odnose med manjšinskimi organizacijami.

NAŠ INTERVJU - Predsednik SKGZ Rudi Pavšič o negibni manjšini, o jeziku, šoli, manjšinskih volitvah ...

»Krovni organizaciji se lahko tudi ukineta, saj nismo izvoljeni od boga«

Izhodišče za intervjuja s predsednikom obeh krovnih organizacij Slovencev v Italiji je bila nedavno predstavljena raziskava Sare Brezigar z Inštituta za narodnostna vprašanja (INV) o stanju in razvojnih perspektivah slovenske narodne manjšine v Italiji. Raziskovalka se je pogovarjala s številnimi predstavniki organizacij, uporabniki in izvedenci z raznih področij ter učinkovito opisala stanje. Njeni sogovorniki so bili med drugim zelo kritični do vodilnih v manjšini. Danes objavljamo intervju s predsednikom Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudijem Pavšičem, z njim smo se pogovorili na sedežu v Ulici San Francesco.

Začniva pri jeziku, ki je za prihodnost skupnosti temeljnega pomena. Iz raziskave INV-ja izhaja, da se zanimanje za slovenščino v Furlaniji-Juljski krajini veča, po drugi strani pa raba slovenskega jezika na splošno peša. Razna tradicionalno slovenska okolja postajajo dvojezična ali celo italijanska – v šolah, kulturnih in športnih društvih ter ustanovah. Slovenci pa obenem premalo uveljavljamo svoje jezikovne pravice. Kako obravnavate ta vprašanja?

Vprašanje jezika je večplastno, imamo pravzaprav tri vprašanja. Najprej govorimo o utrjevanju jezika med Slovenci in rezultati kažejo, da se naše jezikovno znanje postopoma slabša. Potem je tu vprašanje širjenja kroga govorcev slovenskega jezika: Slovenci moramo nuditi vse možnosti, da bo čim več ljudi lahko obvladalo naš jezik. Mislim, da je pri tem bistvenega pomena uvajanje slovenščine na italijanskih šolah.

Podpirate pouk slovenščine na italijanskih šolah?

Da. Nepoznavanje jezika je ovira, ki ustvarja vrsto drugih pregrad, zato bi jo morali odpraviti. Ko mlajše generacije spoznavajo tudi jezik sosednje skupnosti, se lahko začne razvijati drugačen dialog.

Tretji element pa je uveljavljanje našega jezika v javnosti. Jaz mislim, da smo v tem trenutku deficitarni na vseh treh področjih. Ker je jezik osnovno izhodišče za vsako manjšino, menim, da bi morali v sodelovanju z Republiko Slovenijo ustvariti nek strateški svet za jezik, ki bi bil izraz naše skupnosti, stroke ter predvsem poznavalcev, ki vedo, kako se temu streže znotraj manjšine. To bi morala biti prioriteta, saj je med drugim dokazano, da se večja razlika med slovenskim jezikom v zamejstvu in v Sloveniji. Že danes težko obvladamo slovensko tehnično izrazoslovje, saj uporabljamo preveč italijanskih izrazov. To so vprašanja za resno strokovno ekipo, katere navodila bi morali upoštevati vsi.

Ali je tovrstni jezikovni svet ali center (predlaga ga tudi raziskovalka Sara Brezigar) že predmet pogovorov?

Ne, ker v manjšini ni nekega sistemskega načina dogovarjanja.

Aha, o tem malce pozneje. Z vprašanjem rabe slovenščine v javnosti je povezana pravna služba, ki je slovenska manjšina nima. Zakaj je nima?

Ustanovitev pravne službe je eden od predlogov programske konference, ki se ni udeležil. Danes bi morali tako službo vključiti v okvir strateškega sveta za jezik, ker je vse skupaj povezano. Vprašati se moramo, kako motivirati posameznika, da zahteva dokumente v svojem jeziku. V kampanjo je treba vključiti medije, oglaševanje, z vsem tem bi se moral torej ukvarjati omenjeni svet.

Preidiva h kulturi. V raziskavi INV-ja intervjuvanci soglasno izpostavljajo, da je na kulturnem področju preveč podvajanja dejavnosti in da je potrebna reorganizacija. Imamo društva in ustanove, ki so ideološko ločene, sredstev in ljudi pa ni ogromno. Ali se strinjate?

Jaz bi rekel, da je študija, ki jo citira-

te, zelo podobna raziskavi, ki jo je SKGZ pred nekaj leti naročila Sloriju. 90 odstotkov rezultatov je skoraj enakih ...

Nova študija torej potrjuje, da se v teh letih ni spremenilo nič ...

Da. Jaz menim, da bi morali danes spodbujati kvaliteto in ne kvantitete. Doslej smo favorizirali količino: v manjšini imamo 300 organizacij, društev in ustanov, kar je zame pretirano - predvsem glede na naše realne zmožnosti kakovostnega upravljanja. Ko govorimo o kakovosti, pa upoštevajmo tudi združevanje sil.

Ali bi recimo podprli združevanje založb?

Marsikaj bi podprl. Tudi dogovarjanje med založbami, da dosežejo višjo kakovostno ponudbo. Naše založbe so omejene v prostoru, vprašanje pa se postavlja tudi pri dveh glasbenih šolah, dveh tednikih v Benečiji ... Najprej bi morali začrtati proces, za to pa potrebujemo sistem, ki ga v manjšini trenutno ni. Nekdo bi moral prevzeti odgovornost in udeležiti začrtane spremembe.

Načelno zagovarjam iskanje nekega sistema, ki bi nam omogočil izboljšati ponudbo. Ustanove ponujajo servis, ki mora biti čim boljši, če hočejo pritegniti čim večje število odjemalcev. Bojim se, da se krog odjemalcev oži, zato moramo razširiti ponudbo. Tako delajo tovarne: če nek artikel ne gre v prodajo, proizvajajo drugo.

S tem je povezan sistem financiranja slovenskih ustanov in organizacij, ki je konservativen. Tako so ocenili razni deželni odborniki, nazadnje je to potrdil Gianni Torrenti. Manjšina pa teži k ohranjanju statusa quo – obstoječih ustanov, dejavnosti in delovnih mest.

Koncept takega ocenjevanja je napačen, ne smemo metati vsega v isti koš. Tudi mediji bi morali bolj razlikovati, kaj kdo pravi. SKGZ se že dolgo zavzema za spremembo sistema financiranja, a je še ni dosegla. Zdajšnji sistem ohranja količino in ne teži h kakovosti, obenem pa birokratizira sistem. Njegovo sporočilo je, da je bistven denarni prispevek in da ni važno, ali delaš dobro ali pa slabo.

Bistvo je ohraniti denar in delovna mesta, manjšina pa na ta način zaostaja.

Pogosto se uveljavlja napačno mnenje, da so delovna mesta poglaviti cilj, medtem ko so v resnici sredstvo za ustvarjanje kakovostne ponudbe. Ne pozabimo, da so vse naše ustanove privatne in nikjer ni zapisano, da morajo večno obstajati. Lahko bi recimo ukinili neko ustanovo in ustanovili nekaj novega, če bi ocenili, da je za prihodnost naše skupnosti tako bolje. A v našem blokirnem sistemu se tega ne da narediti.

Ampak, kdo naj vnaša spremembe? Ali nista za to poklicani prav krovni organizaciji?

Krovni organizaciji morata narediti vse, to je njuna prva skrb. Ker sta dve, morata iskati soglasje, če se le da. Torrentijev predlog za spremembo sistema financiranja gre v pravo smer, mi ga podpiramo.

Naj se povrnem k raziskavi. Razen politikov in vodilnih v manjšini so intervjuvanci zelo nezadovoljni z vodenjem manjšinske skupnosti. Prevladuje občutek, da se nič ne da narediti. Ali je manjšina hroma?

Mislim, da je ta občutek odraz nekega realnega stanja. Mi smo pred dobrim desetletjem dajali vtis, da krovni organizaciji znata prevzeti vodilno vlogo in odgovornost v manjšini, recimo v času sprejemanja zaščitnega zakona. Posledica tega je bila programska konferenca, potem pa smo nekako zaspali, saj smo vsi mislili, da se ni treba več truditi.

Kaj vas je uspavalo?

Konferenca je pokazala, da sistem po-

»Mi smo pred dobrim desetletjem dajali vtis, da krovni organizaciji znata prevzeti vodilno vlogo in odgovornost v manjšini, recimo v času sprejemanja zaščitnega zakona. Posledica tega je bila programska konferenca, potem pa smo nekako zaspali, saj smo vsi mislili, da se ni treba več truditi.«

ARHIV

Manjšine v Evropi poznajo razne oblike participacije, tudi Italijani v Sloveniji imajo svojo. Nekaj podobnega bi se verjetno dalo narediti tudi pri nas, kaj ne?

Mislim, da ja. Dežela bi lahko zasnovala sistem, ki bi šel v to smer. Mi smo pred leti predlagali neko začetno-vmesno fazo. Z vsemi ustanovami in organizacijami, ki so na deželnem seznamu (teh je okrog 280), vsemi slovenskimi izvoljenimi predstavniki (njih je 140), pa še kakim elementom, kot sta šola in cerkev, bi dobili volilno telo, ki bi štel okrog 500 ljudi. Le-ti bi suvereno izvolili člane svojega parlamenta.

Kaj pa vsi tisti, ki niso na vodilnih mestih?

Jaz govorim o prvi fazi. Idealna bi bila seveda druga faza z neposrednimi manjšinskimi volitvami, to pa ni tako enostavno. 500 ljudi predstavlja vsekakor neko legitimacijo in ta parlament bi lahko pripravil izhodišča za vsemajšinske volitve, ki bi jih morala osvojiti Dežela FJK. To je bil naš predlog. Vtis imam, da tisti, ki najglasneje govorijo o volitvah, jih v resnici nočejo. Mi

smo mislili resno, nasprotovali pa so nam vsi - tudi taki, ki se danes zavzemajo za manjšinske volitve.

SKGZ se pritožuje nad konservativci, kaj pa vi? Ali ne morete uvajati novosti vsaj znotraj svojih okvirov?

Večje organizacije so skupne. Člani upravnih svetov pa morajo biti sposobni in marljivi, za to se resno zavzemamo. Imamo nekaj dobrih primerov, kot sta NŠK in Slori, organizaciji, ki uvajata novosti. Ne pozabimo, da je vsaka organizacija suverena in da imata krovni organizaciji stimulativno vlogo. Menim, da bi morala imeti vsaka organizacija po zgledu Primorskega dnevnika svoje članstvo, ki imenuje upravni svet in ocenjuje njegovo delo. Dobro bi bilo, ko bi v manjšini tekmovali v reformah.

Kljub temu pa menim, da današnja slika ni slaba: glede na število pripadnikov smo ena izmed najbolj organiziranih manjšin v Evropi. Dovolj je, da pogledamo v sosesčino: kdo ima tako strukturo, časopise, velike ustanove, gledališče? Malokatera manjšina se lahko ponaša z vsem tem. Imam pa občutek, da zmoremo še več, zato bi bilo škoda zapraviti ves potencial. A nimamo vlade oziroma izvršnega organa, ki bi odločal.

Manjšine pa vendar ne more reformirati sama deželna uprava, pobudo morajo dati Slovenci ...

Seveda. Dežela lahko spodbuja in mora dati zadevi institucionalni pečat, pobudo pa lahko dajo krovni organizaciji, deželni svetniki in tudi skupine ljudi, kot je bilo v primeru peticije Sama Pahorja. Predlogov je bilo že več, a deželna uprava ne dreza v srčenje gnezdo, ko opazi, da manjšina ni enotna. Zdaj bomo videli, kako bo s Torrentijevim predlogom. Mi nismo več pripravljeni dajati pobud, ki ne prodrejo nikamor, naveličali smo se. V javnosti je obveljalo, kar piše v anketi: da krovni organizaciji ne naredita ničesar. Lahko tudi razpravljamo o tem, ali bi ju bilo smiselno ukiniti. V razmišljanje o reformah sodita namreč tudi krovni organizaciji, saj nismo izvoljeni od boga. Smo neke vrste sindikat, ki je odvisen od podpore ostalih organizacij. Če te podpore ne bi bilo, bi veljalo razmisliti o možnih alternativah.

Aljoša Fonda

RIM - Na pobudo slovenskega veleposlaništva

Italijanski in slovenski arhitekti podpisali dogovor o sodelovanju

RIM - Slovensko veleposlaništvo je pobudnik podpisa memoranduma o sodelovanju med ljubljanskimi in rimskimi arhitekti. Na sedežu rimskih arhitektov v Casa della Architettura sta dogovor podpisala Maja Ivanič, predsednica Društva ljubljanskih arhitektov in Livio Sacchi, predsednik zbornice rimskih arhitektov, ki šteje 17.500 članov. Veleposlanik Iztok Mirošič je dogodek uvrstil v utrjene in odlične odnose med državama, ki še nadalje krepita stike na različnih področjih.

Udeleženci prireditve so si preko projekcije 'Majhno in pametno', v produkciji Muzeja za arhitekturo in oblikovanje (MAO), ogledali najsodobnejše slovenske arhitekturne stvaritve, ki so predstavljene preko šestih kratkih filmov. Filmi, ki so letos na Lizbonskem arhitekturnem filmskem festivalu prejeli nagrado za najboljši mednarodni kratki (igrani) film, so navdušili občinstvo s svojim humorjem ter inovativnim prikazom izjemnih projektov mednarodno uspešnih arhitekturnih birojev kot so Bevk Perović arhitekti, Sadar + Vuga arhitekti, Dekleva Gregorič arhitekti, Marušić Zorec, ARK arhitektura Krušec, Jože Peterkoč in Martine Tepina.

Skgz SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA
obvešča člane Deželnega in Pokrajinskih svetov SKGZ, da bo seja
DANES, 18. decembra 2013, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri
v drugem sklicu
v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S.Francesco 20/II)

GARIBALDIJEV TRG - Turška pomorščaka s torbo za rojaka v Trstu

Policija preprečila predajo štirih kilogramov heroína

Turška pomorščaka sta rojaku, ki živi v Trstu, v bližini Garibaldijevega trga izročala večjo torbo s štirimi kilogrami heroína. Opazili so jih policisti, ki so dejansko prestregli predajo in zaplenili mamilo. Na našem koncu organi pregona že dalj časa niso zaplenili take količine rjave droge. Trojica je v priporu v tržaškem zaporu v Ulici Coroneo.

Do velike zaplembe je prišlo v soboto, novico pa je tržaška kvestura sporočila včeraj. Akcijo so izpeljali policisti tržaškega mobilnega oddelka in mejne policije. Na območju Garibaldijevega trga so v okviru nadzornih dejavnosti opazili sumljivo trojico moških z večjo torbo. Ob pogledu na policiste so bili moški zelo živčni in kmalu je postalo jasno, zakaj se tako obnašajo. V torbi je bilo namreč sedem kosov heroína, skupaj tehtajo štiri kilograme. Gre za eno večjih zaplemb v Furlaniji-Juljski krajini v zadnjem letu, je spomnila kvestura.

Vse tri turške državljane so pridržali zaradi suma mednarodne trgovine z drogo. Izkazalo se je, da sta dva od teh (45-letni Cumali Bolkan in 34-letni Ramazan Gedik, ki je sicer rojen v bosanskem mestu Tu-

zla) člana posadke turškega ro-ro trajekta UN Akdeniz, ki redno pluje na tako imenovani »morski avtocesti« iz Istanbula v Trst. V Trst je priplul ravno v soboto zjutraj. Policisti so stopili še na ladjo in ob navzočnosti kapitana preiskali kabino osumljencev. Tam so našli še pol kilograma heroína, tako da je skupna količina zaplenjene droge 4,5 kilograma.

Tretji osumljenec, 47-letni Fevzi Gurbuzer, je prav tako turški državljan, stanuje pa v Trstu in ima veljavno dovoljenje za bivanje v Italiji. Preiskovalci sumijo, da je bil tržaški člen verige zadolžen za prevoz heroína v druge italijanske dežele, kjer naj bi bila dejavna kriminalna organizacija. Tržaška kvestura je s preiskavo seznanila državni urad policije za boj proti drogam, ki preiskuje mednarodne ilegalne tokove. Smrtonosni heroin prihaja iz Azije, Turčija pa je zaradi svoje zemljepisne lege naravna odskočna deska za tihotapce, ki ga v Evropo pogosto tihotapijo po morski poti. Med Trstom in Istanbulom pa so trgovske vezi zelo močne, saj trajekti ro-ro prevažajo več kot 250.000 tovarnjakov na leto.

Fevzi Gurbuzer

Ramazan Gedik

Cumali Bolkan

Štirje kilogrami heroína so bili skriti v torbi, v ladijski kabini pa je bilo še 500 gramov

V Trstu delegacija iz Bosne in Hercegovine

Krepitev medsebojnega poznavanja in pregled najpomembnejših in zanimivih gospodarskih sektorjev v Bosni in Hercegovini je bil namen obiska delegacije iz te balkanske republike v Trstu, ki so jo včeraj sprejeli na sedežu Tržaške trgovinske zbornice. Predsednik TZ Antonio Paoletti je namreč sprejel kolego iz regionalne zbornice iz Banje Luke Gorana Raia, s katerim sta postavila temelje za prihodnje sodelovanje. Srečanje je bilo v okviru projekta »WeB-We Enforce Business«, ki ga izvajajo s pomočjo evropskih finančnih sredstev. Paoletti je poudaril, da je tržaška TZ že 10 let v stiku z bosansko zbornico. Gospodarska kriza ne prispeva veliko k razvoju, je dodal, vendar so že številna podjetja, ki jih zanima prodor na tisti trg. Največje povpraševanje zadeva še predvsem les, v Trstu pa so poleg tega namenili posebno pozornost sektorju tehnologiji in komunikacij (ICT). Glavni namen omenjenega projekta WeB je namreč izdelava združenja podjetij ICT, ki bo delovalo v okviru zbornice v Bosni in Hercegovini.

Na TZ novi srbski generalni konzul

Predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti je včeraj sprejel tudi novega generalnega konzula Republike Srbije v Trstu Dragana Kianovija, s katerim sta se pogovarjala o projektih medsebojnega sodelovanja. Poudarek je bil tudi na potrebi po ponovni vzpostavitvi neposredne letalske povezave med ronškim letališčem in Beogradom.

PROMET - Zastoji zaradi dolgotrajne okvare

Tovorno vozilo s cevmi dopoldne »zasedlo« nabrežje

Tovor so na koncu zravnali s kontejnerskim dvigalom, ki ga uporabljajo v tržaškem pristanišču

FOTO DAMJAN

Tovorno vozilo, ki je prevažalo težke kovinske cevi, je včeraj dopoldne oviralo promet na tržaškem mestnem nabrežju. Velik tovarnjak z italijansko registracijo je okrog 8.45 obtičal na nabrežju pri gledališču Verdi, in sicer zaradi cevi, ki so se nagnile naprej in zadele zadnji del voznikove kabine. Tovor ni bil več enakoverno razporejen, prevoz ni bil varen, zaradi cevi pa je po navedbah tržaške občinske policije prišlo do okvare. Medtem je na nabrežju zastal promet in se je ustvaril zastoj, s katerim so imeli redarji obilo dela. Tovarnejak se je nato le premaknil in nadaljeval pot po nabrežju, a le za nekaj metrov. Pri Ulici Mazzini se je voznik vdal, iz zagate pa ga je rešilo kontejnersko dvigalo, ki so ga pripeljali iz pristanišča. S tem strojem so končno zravnali cevi in tovarnjak je po 11. uri zapustil prizorišče ter razbremenil obmorsko prometnico.

BOLOGNA - 32-letni Dino Foggia

Tržačan umrl v nesreči v Romagni

Tržačan, ki je z ženo živel v mestu Forlì, je v noči med ponedeljkom in torkom izgubil življenje v strahoviti prometni nesreči na avtocesti A13 med Bologno in Ferraro. Njegov avto je zgorel. 32-letni Dino Foggia je bil edini udeležen v nesreči, med nočno vožnjo je izgubil nadzor nad avtomobilom znamke Subaru, ki je trčil ob levo zaščitno ograjo. Zgodilo se je med cestninsko postajo Al-

tredo in izvozom Ferrara jug, v smeri proti Padovi.

Po trčenju se je subaru prevrnil in se vnel. Avtomobil je bil na plinski pogon. Požar je popolnoma uničil vozilo, v katerem je bil še vedno vklešen voznik. Policisti so naleteli na zogleleno truplo in šele po nekaj urah so lahko potrdili, da je pokojnik Dino Foggia. Promet na avtocesti je bil oviran, od 3.30 do 5. ure je bil odsek zaprt.

NOVINARSKI KROŽEK - Visoki jubilej

»50 let zgodovine, umetnosti in kulture«

Predstavitve v Novinarskem krožku

FOTO DAMJAN

Na Pončani vlamljajo v parkirane avtomobile

V ponedeljek pozno popoldne je očividec v Ulici Ponziana opazil sumljiva mladeniča. Očitno je bilo, da ju zanimajo parkirani avtomobili, zato ju je nagovoril in in prestrašil, saj sta pri priči zbežala. Poklical je policijo, ki si je kmalu zatem ogledala vozila in okolico. Dvojice ni našla, ugotovila pa je, da sta neznanca vlomila v dva avtomobila (fiat punto in opel agila), vendar nista ukradla ničesar. Policija je vsekakor uvedla preiskavo.

V Novinarskem krožku so sinoči 50-letnico svojega delovanja počastili s predstavitvijo knjižice, ki jo je uredila Laura Kraker Silla o »50 letih zgodovine, umetnosti in kulture.« Z avtorico sta se pogovarjala zgodovinar Roberto Spazzali in založnik Carlo Giovannella. Posebno slovesno pa bo jutri ob 12. uri v dvorani občinskega sveta, kjer bodo visoki jubilej krožka pozdravili tržaški župan, člani Novinarske zbornice, novinarskega sindikata Assostampa in Novinarskega krožka.

Delovanje v prvem nadstropju palače na Korzu 13 nikoli ne miruje. Danes bo na primer ob 17.45 mlada italijanska novinarka Barbara Schiavulli tam predstavila svojo novo knjigo »La guerra dentro (le emozioni dei soldati)«. S kolego Giovannijem Marzinijem bo spregovorila o svoji izkušnji v Iraku, o ljudeh, ki vsakodnevno sobivajo z nasiljem in bedo ter o vojakih.

POKRAJINSKI SVET - Začela se je razprava o proračunu za obdobje 2014-2016

Pakt stabilnosti: manj naložb

Pokrajinska uprava bo razpolagala v prihodnjih letih z znatno manjšo vsoto denarja za naložbe kot v preteklosti. Mnoge predvidene investicije bodo morale namreč zaradi pakta stabilnosti počakati in to vsaj do sprejetja deželnega finančnega zakona predvidoma julija leta 2014. Takrat bo deželna uprava v bistvu namenila finančna sredstva, na osnovi katerih bo lahko tržaška pokrajinska uprava tudi zaključila številne projekte.

To sta nam povedala pokrajinska odbornica za finance in bilanco Mariella De Francesco in predsednik pokrajinskega sveta Maurizio Vidali, ki smo ju včeraj vprašali za oceno o proračunu za leto 2014 in za obdobje 2014-2016, o katerem se je začela razprava v pokrajinskem svetu. Vsebinsko dokumenta je včeraj dopolnila predstavnica skupščine pokrajinskega predsednika Maria Teresa Bassa Poropat, nato sta o postavkah glede lastnih resorjev govorili pokrajinski odbornici za finance Mariella De Francesco in za socialo Roberta Tarlao. Danes dopolnila bodo na vrsti še ostali pokrajinski odborniki, in sicer odborniki Igor Dolenc, Adele Pino in Vittorio Zolli, jutri pa se bo o proračunu izrekel pokrajinski svet.

Skratka, pokrajinska uprava ne sme zaradi pakta stabilnosti jemati do-

datnih posojil (poleg tistih iz leta 2012), je poudarila De Francescova. Zaradi tega bodo morala mnoga dela počakati, druga pa se bodo zaključila naknadno oziroma v primeru, da bo v drugi polovici prihodnjega leta na razpolago ustrezen denar. To je primer Tehniškega zavoda Žige Zoisa in Izobraževalnega zavoda Jožefa Stefana, glede katerih bo mogoče zaključiti prvo polovico druge tranše del, medtem ko bo treba na zaključek del še počakati.

Pokrajinska uprava predvideva torej dosti manj naložb in je vsekakor odločila, da bo namenila razpoložljiv denar pretežno za javna dela in za vzdrževanje poslopij, je dodala De Francescova. Če je bilo v letu 2013 za naložbe predvidenih 20 milijonov evrov, je v novem proračunu predvidenih 5 milijonov. Podobne težave bodo torej tudi na drugih področjih. Med temi naj omenimo redno in izredno vzdrževanje pokrajinskih cest; dela, predvidena v letu 2014, so namreč izostala iz proračuna. Manj denarja bo tudi za kulturo in za socialo. Rim in deželna uprava poleg tega napovedujejo ukinitve pokrajin, je še povedal Vidali. Ko pa jih tudi ne bi ukiniteli, se bodo ukinitve same, je dodal, ker brez denarja ne prideš nikamor.

A.G.

JUTRI NA POMORSKI POSTAJI

Informativni dan o višjih srednjih šolah

Pokrajina Trst in Deželni šolski urad za Furlanijo Julijsko krajino prirejata jutri že tradicionalni veliki informativni dan, posvečen vzgojno-izobraževalni ponudbi višjih srednjih šol in zavodov za poklicno izobraževanje z naslovom Jaz vem kaj več o tem 4, ki bo tudi letos potekal na Pomorski postaji od 15. ure dalje, posebni gost pa bo pisatelj Pino Roveredo.

Ob tej priložnosti bodo posamezne šole in zavodi lahko predstavili svoje značilnosti in delovanje na to opremljenih stojnicah, medtem ko bodo udeležencem poleg Rovereda spregovorile še predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat in odbornica za šolstvo Adele Pino, deželna šolska ravnateljica Daniela Beltrame ter ravnatelj Gianfranco Angeli, Lucia Negrisin, Tomaž Simčič, Cesira Militello in Francesca Pedron, dijaki pa

bodo prejeli USB ključek s predstavitevjo tržaških višjih srednjih šol.

Novost letošnje pobude je nagradni natečaj z naslovom Moja šola v tisoč znakih (La mia scuola in 1000 caratteri), ki bo stekel v sodelovanju s tržaškimi italijanskimi dnevniki Il Piccolo. Na spletni strani le-tega bodo namreč tržaški višješolci lahko predstavili in opisali šolo, ki jo obiskujejo. Vsi sodelujoči bodo prejeli priznanje, prispevke pa bo pregledala in ocenila komisija, ki jo bodo sestavljali Pino Roveredo, Stefania Iapoce, Boris Pangerc in Leopoldo Petto. Predvideni sta dve nagradi (nagrajenca bosta prejela tudi kupona v vrednosti dvesto evrov): prvo nagrado bo določila komisija, dobitnik druge nagrade pa bo izbran na podlagi števila pozitivnih mnenj, ki jih bo njegovo delo prejelo po internetu.

ZDRAVSTVO - Projekt Besedna terapija

Tečaj s Pinom Roveredom

V okviru projekta TriesteAbile bo v petek, 20. decembra, štartal projekt Scrittura Mal-Educate, v sklopu katerega bo pisatelj Pino Roveredo vsem udeležencem ponujal »besedno« terapijo. Več o projektu smo izvedeli včeraj na sedežu Zdravstvenega podjetja, kjer so glavni akterji predstavili vsebinsko projekta in na splošno spregovorili o portalu TriesteAbile. Gre za informativni center, ki je aktiven od leta 2006, njegov namen pa je invalidom in drugim osebam s posebnimi potrebami na učinkovit in sodoben način ponujati storitve za boljšo socialno funkcioniranje in s tem izenačiti možnosti teh oseb za življenje v skupnosti.

V vseh teh letih so ponujali različne predstave, kulturne in rekreativne prireditve in podobne pobude, tečaj pisanja s Pinom Roveredom pa je le še dodaten kamenček v mozaiku, ki bo lepo dopolnil ponudbo družbenega udejstvovanja in tudi možnost izmenjavanja mnenj in izkušenj. Pino Roveredo je na včerajšnji predstavitvi izpostavil pomen polne integracije invalidov v vseh sferah življenja. Na srečanjih, ki bodo na sporedu enkrat tedensko do oktobra prihodnje leto, bo pisatelj udeležencem tečaja približal pisanje kot terapijo oz. kot prijazen pot k sebi, kot komunikacijo z okoljem, kot vsakdanje opravilo, kot sprostitvev in počitek, kot prehajanje b bistvu, kot zorenje ali notranje čiščenje. Prav zaradi vseh teh karakteristik pisanja so k tečaju povabljeni tudi neinvalidi, so povedali na predstavitvi in poudarili, da se bo tečaja lahko udeležilo 20 oseb. Pino Roveredo je včeraj tudi poudaril, da predpogoj za udeležbo sploh ni spretnost v pisanju, temveč želja po izmenjavi izkušenj med različnimi osebami.

S kreativnim pisanjem bodo udeleženci sebe odkrivali v prostorih zdravstvenega doma št. 4 (v svetoivanskem parku), predvidene pa so tudi kulturne ekskurzije po mestu. Vsi, ki bi radi izvedeli več o projektu Scrittura Mal-Educate, lahko pišejo na e-naslov amministrazione@cooperativareset.org ali cristiano.stea@ass.1.sanita.fvg.it. (šč)

OBČINA TRST - V terminalu Hafen Nürnberg - Roth GmbH

Tržaška cesta v Nürnbergu

Nova cesta na umetnem plovnem kanalu - Razvoj poslov s pristanišči severnega Jadrana

Poimenovanja ceste se je udeležil tudi tržaški občinski odbornik Edi Kraus

V nürnberškem terminalu Hafen Nürnberg - Roth GmbH lahko od ponedeljka stopamo po Triester Strasse oz. Tržaški cesti. Cesta, ki je dolga 720 metrov, se nahaja ob umetnem plovnem kanalu (172 km), ki povezuje reko Ren z Donavo. Po kanala gre letno šest milijonov ton blaga, zlasti razsutega tovara, hitro pa se razvija tudi turistični promet, saj pripluje v kanal več ladij za križarjenje, ki postane v Nürnbergu.

Slovesnega poimenovanja ceste se je udeležil tudi tržaški občinski odbornik za gospodarske dejavnosti in razvoj Edi Kraus, ki se je ob tej priložnosti srečal z generalnim direktorjem terminala Haraldom Leupoldom. Slednji mu je pojasnil, da vidi bodočnost zlasti v poslih s pristanišči severnega Jadrana, zato najdemo tam ob Tržaški cesti tudi Koprsko.

Poklon Gaberju v gledališču Rossetti

Nov poklon Giorgiu Gaberju bo na sporedu drevi v veliki Rossettijevi dvorani v okviru abnmajskega niza alternativne scene Stalnega gledališča Furlanije Julijske krajine: tokrat bo o priljubljenem kantavtorju in ustvarjalcu svojske gledališke oblike, ki združuje kritično razmišljanje o človeku in družbi s šansonom, spregovoril Andrea Scanzi, dolgoletni novinar dnevnika La Stampa in sedaj sodelavec dnevnika Fatto Qotidiano in revije MicroMega ter avtor založbe Feltrinelli.

Predstava z naslovom Gaber se fosse Gaber je srečanje-predavanje, v katerem Andrea Scanzi obuja spomine na Gaberja, medtem ko si na platnu sledijo posnetki z Gaberjem, od katerih tudi nekaj doslej neobjavljenih. V pol drugi uri skuša Scanzi povedati, kaj je Gaber bil, in se predvsem osredotoča na njegov odrski lik, na njegovo javno in zasebno dimenzijo od šestdesetih let dalje ter na njegov pomen v italijanskem družbenem življenju.

V centru Villaggio del Fanciullo koledar o Trstu

V centru Villaggio del Fanciullo na Opčinah so včeraj predstavili nov koledar za leto 2014 z naslovom »Trieste-tra storia e leggenda« (Trst med zgodovino in legendo). Izkupiček bodo namenili 23 zaposlenim v tiskarni, ki so ostali brez službe, in njihovim družinam. Uslužbenci so bili v zadnjih dveh letih v izredni dopolnilni blagajni, ki je zapadla konec novembra. Od takrat so ostali brez delovnega mesta, tržaška pokrajinska uprava pa naj bi jih vključila v nekatere specifične tečaje za poklicno izobraževanje, ki jih bodo priredili v okviru pokrajinskega urada za delo.

Na kavi s knjižnimi novostmi

Zadnja letošnja kava s knjigo bo v znamenju knjižnih novosti vseh naših založb. V Tržaški knjižarni se bodo srečali predstavniki Mladike, Goriške Mohorjeve, Založništva tržaškega tiska in Založbe Novi Matatur - Galeb, spregovorili bodo o zadnjih uspešnicah in o tem, kako se je izteklo letošnje leto. V sproščenem vzdušju se bodo bralci lahko poglobljeno seznanili z novimi knjigami, z delom založb, z načrti, ki jih zamejske založbe skupno kujejo za leto 2014. Ob tej priložnosti bodo knjige na prodaj s prazničnim popustom. Vabljeni, da skupaj s knjigo nazdravimo na letošnje in na prihajajoče uspehe. Kava s knjigo bo, kot običajno, v Tržaški knjižarni **danes ob 10. uri**.

Srečanje z Markom Sosičem

Študentska založba, Slovenski klub, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik ter jezikovna in prevajalska sekcija Oddelka za pravne, jezikoslovne in prevajalske študije Univerze v Trstu vabijo na literarno srečanje s tržaškim besednim umetnikom Markom Sosičem, ki bo **danes ob 18. uri** v Tržaški knjižarni. Pogovor bosta vodili Darja Betocchi in Karin Marc Bratina. In ker je december čas obdarovanja, si boste ob tej priložnosti knjige Beltrininih slovenskih avtorjev lahko zagotovili po 20 % nižji ceni. Izvedbo dogodka je finančno podprla Javna agencija za knjigo Republike Slovenije.

Cosolini na srečanju z občani jutri v domu Brdina

Krožek Demokratske stranke za Vzhodni Kras prireja **jutri ob 18.30** v domu Brdina (Proseška ulica 109) javno srečanje in pogovor s tržaškim županom Robertom Cosolinijem. Srečanje bo odprto vsem in bo ponudilo priložnost prebivalcem, da se z županom neposredno pogovorijo o problematikah vzhodnokraških vasi. Srečanje bo uvedel tajnik krožka DS Vzhodni Kras Matej Iscra, poročilu župana Cosolinija pa bo sledila debata.

Umetniški večer in solidarnost s sirskimi begunci

Združenje Salaam - Otroci oljke vabi **v soboto, 21. decembra, ob 19. uri** v večnamensko dvorano v Zgoniku na solidarnostni Umetniški večer v podporo palestinskemu-libanonskemu združenju Beit Atfal As-somoud, ki že desetletja dela v palestinskih begunskih taboriščih v Libanonu in se trenutno sooča s prihodom stotin sirskih družin, ki bežijo pred vojno v Siriji. Nastopili bodo Aleksander Ipavec, Tinkara Kovač, Drago Mislej Mef, Corrado Rojac, skupina Vruja, Mahmud Al Kaib s plesalci kluba Roza iz Maribora, Pino Roveredo, Božidar Stanišić in Goran Vojnović. Vstop je prost, zbirali pa bodo seveda prostovoljne prispevke.

Novoletno srečanje Kruta

Pred koncem leta prireja Kru.t v sodelovanju z Društvom slovenskih upokoencev in ostalimi društvi v navezi družabno srečanje, ki bo **v soboto, 28. decembra**, v Bazovici. Ob glasbeni spremljavi in duhovitih domislicah se bodo na njem poslavljali od starega leta in si zaželeli, da bi njihovo leto obdarilo z dobrim počutjem in da bi tudi sami znali najti vsak dan prijazen trenutek. Kdor se želi pridružiti praznovanju, naj pokliče na telefon 040 360072 ali se zgleda na Krutovem sedežu v Ul. Cicerone 8, II. nadstropje, da dvigne vabilo.

TPPZ - Del izkupička koncerta v Stožicah v dobrodelne namene

Solidarnost ... v upor

Denar namenili Skladu Botrstvo v Sloveniji, združenju Agmen in ustanovi Franca Rozmana-Staneta

Več mesecev po zelo uspešnem in odmevnem koncertu v ljubljanskih Stožicah so člani Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič potegnili črto in uresničili tiho željo. Del izkupička prodaje vstopnic (koncerta se je udeležilo skoraj 10 tisoč ljudi) so namenili v dobrodelne namene. K temu so prispevali tudi vsi nastopajoči, ki so se odpovedali honorarju: Partizanski pevski zbor Ljubljana, Vlado Kreslin, Drago Mislej Mef, Iztok Mlakar, Zoran Predin, Gojmir Lešnjak Gojc, Kraški ovčarji, Dirty Fingers, Freakwaves, Zaklonišče prepeva, Taborniki Rodu Modrega vala Trst-Gorica, Darko Nikolovski, Buldogi in Ksenija Jus, duo Bakalina, Jani Kovačič ter članice ŽPZ Kombinat.

»Veseli smo, da lahko 6000 evrov podarimo tistim, ki to pomoč potrebujejo. 2850 evrov namenjamo Skladu Botrstvo v Sloveniji - projektu Zveze prijateljev mladine Moste-Polje, ki je namenjen izboljšanju kakovosti življenja otrok in mladostnikov, ki živijo v Sloveniji; 2850 evrov namenjamo

združenju Agmen, ki v Furlaniji Julijski krajini pomaga otrokom z rakastimi obolenji; 300 evrov pa ustanovi Franca Rozmana - Staneta, ki deluje pod okriljem Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije,« so člani TPPZ zapisali v tiskovnem sporočilu.

Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič je lani obeležil 40 let neprekinjenega delovanja. Ob Dnevu upora in ob 72. obletnici ustanovitve OF je 27. aprila letos v dvorani Stožice ob pomoči agencije K-produkcija pripravil koncert *Za svobodo, za kruh*. Skoraj 250 nastopajočih je pod taktirko dirigentke Pie Cah polni dvorani skozi različne glasbene žanre sporočalo, da je upor vrednota in naša pravica.

»Zavedamo se, da smo v prizadevanjih za pravičnejši svet močnejši, ko presegamo delitve, ko smo dojemljivi za stisko drugega in ko smo solidarni. Zadovoljni smo, da smo skupaj z našimi glasbenimi prijatelji in vsemi, ki so prisluhnili koncertu, uspeli narediti nekaj dobrega.«

IN MEMORIAM

Milena Mužina je prezgodaj odšla

Vsako slovo je težko, še posebno če do nje ga prihaja takrat, ko bi človek lahko končno užival sadove dolgoletnega dela, družino in prijatelje. Bili smo kolegi dolgo vrsto let; z nekaterimi si delila tudi študentska leta, z drugimi pa vsakodnevne skrbi in radosti družinskega življenja. V dolgih letih poučevanja na naših slovenskih šolah kot profesorica nemščine si se izkazala s svojo delavnostjo in pripravljenostjo do sodelovanja pri najrazličnejših pobudah. Nudila si dijakom navsvete in navodila za poznejše šolanje na univerzi ali za poklicno izobraževanje. Seznanjala si jih z novostmi na delovnem področju in z vsem, kar mora mlad človek vedeti, ko stopa na delovno mesto. Marsikdo ti je za to hvaležen.

Tudi po upokojitvi ti ni zmanjkalo delovne vneme, saj si se še naprej predajala poučevanju, tokrat svojega maternega jezika, do katerega si znala vzbuditi veselje pri številnih starejših dijakih, ki so postali tvoji novi in zvesti učenci. Kruta usoda pa ti je preprečila uresničitev še novih življenjskih načrtov, za katere si se navduševala. Kljub težkim preizkušnjam, si znala vedno ohraniti zaupanje in veselje do življenja in dobrohoten odnos do ljudi, s katerimi si se tako rada družila.

Draga Milena, prezgodaj si odšla. Pogrešali bomo tvoj nasmejani obraz, tvoj vedri pogled na življenje, dobrosrčnost in željo po družabnosti. Ohranili te bomo v lepem in svetlem spominu. Sinu Tomažu in svojemc pa izrekamo naše globoko občuteno sožalje.

Kolegi DTZ Žige Zoisa

Mileni v spomin

Včeraj me je presunila novica, da je po dolgi agoniji za vedno odšla moja in naša kolegica prof. Milena Mužina. Po eni strani sem si vse te mesece potihno želela, da bi bilo trpljenja čimprej konec, po drugi pa se mi je vedno znova vsiljevala misel, da mi bo kdo po telefonu sporočil, da Milena počasi okreva ali pa se mi bo oglasila sama. Res si ne morem predstavljati, da je ne bo več z nami pri telovadbi na Stadionu 1. maja, na družabnostih, ki smo jih prirejali profesorji na oddelku za geometre in ob koncu leta na maturantskem plesu. Ko sem jo v osemdesetih letih spoznala, sem začela poučevati na trgovski. Še danes jo vidim priti v zbornico na sejo Zavodskega sveta, z zamudo in brez zadrege, v rdeči volneni obleki, v kateri se je že videl trebušek. Mesece kasneje se je rodil Tomaž. Takrat Milene še nisem dobro poznala, a bila je edina, ki me je tolažila, ko sem morala pisati zapisnik in nisem vedela, kje naj se lotim. Najina skupna pot mi je vsa ta leta kot mozaik sestavljala njeno podobo. Potihno sem si mnogokrat želela, da bi ji bila v nekaterih stvareh podobna. Nikdar je nisem videla, da bi hitela, tekla po hodniku, vedno je šla počasi in vzvrneno, tudi če je šolski zvonec že naznanil začetek ure. Ne spominjam se, da bi jo kdaj videla razjeziti se. Flegmatično se je lotevala stvari, s katerimi smo si nekateri tako belili glavo. Ko sem preživljala zelo hud trenutek svojega življenja, mi je brez zadržkov ponudila nekaj tolažbe. Vem, da si marsikdo od mojih prijateljev ni upal takrat poseči v tako boleče stvari. No, Milena teh zavor ni imela. Zavrtela je telefon in mi bila takrat blizu. Lepo sem se počutila. Spominjam se, kako se je z vso vnemo pridružila organizaciji maturantskega plesa, z možem Pepijem smo skupaj hodili na plesni tečaj v Hrvatini, ki nam ga je ponudila plesna učiteljica Lidija Cerovac. Nema lokrat smo se nasmejali. In uspehov plesa se je vedno veselila. To ji je bilo pisano na kožo in skrbno je opravila delo, ki ga je imela. Pred leti je pogumno prebrčila nenadno smrt svojega življenskega sopotnika – življenje se zanj ni ustavilo, temveč pospešilo korak. Ko sem se pripravljala na upokojitev, sva veliko govorili o tem in na koncu sem jo prepričala, da je tudi sama vložila prošnjo. Prišel je poslovljni dan na šoli in skupaj smo tri kolegice pripravile majhen banket za dijake in kolege. Vse to se mi zdi včeraj, čeprav sta že minili dve leti. Kar ne gre mi v glavo, da na moji levi v telovadnici ne bo več telovadila, da se ne bomo več nasmejali, ko bo vstopila s petnajstminutno zamudo in še in še je teh stvari. Prav pred kratkim mi je vedno znova zatrdila, kako srečna je v pokoju, saj je bila aktivna za vse nas, nadaljevala je s poučevanjem, prevzemala še druga dela, se začela učiti klavir in še bi lahko naštevala. V meni se je nagrmadilo toliko utrinkov in občutkov. Kako grozno je, ko začnejo okrog tebe počasi izginjati tisti, s katerimi si delil delček svojega življenja. Vesela sem bila, da zadnje mesece nisi bila nikoli sama, saj je bilo ob tebi veliko prijateljev in kolegov. Prepričana sem tudi, da te je prav tvoj pozitiven in optimističen značaj držal toliko časa pri življenju. A bolezen je bila neizprosna in njej si morala popustiti.

Nisva si bili intimni prijatelji, a niti samo kolegici. Ne znam prav opredeliti najinega odnosa. Vem pa, da je s tabo odšel tudi delček življenja, ki sva ga na zavodu Žige Zoisa preživeli skupaj.

Duša Gabrijelič

Včeraj danes

Danes, SREDA, 18. decembra 2013

TEO

Sonce vzide ob 7.40 in zatone ob 16.23
- Dolžina dneva 8.43 - Luna vzide ob 17.42 in zatone ob 8.45.

Jutri, ČETRTEK, 19. decembra 2013

URBAN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,5 stopinje C, zračni tlak 1033,3 mb ustaljen, vlaga 56-odstotna, veter 1 km na uro jugo-vzhodnik, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 11,7 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 21. decembra 2013

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in

od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg Giotti 1 - 040 635264, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Žavljje - Ul. Flavia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ul. 33, Žavljje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istrska ul. 33 - 040 638454.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 19.00, 21.40 »Lo Hobbit - La desolazione di Smaug«.

ARISTON - »Kinodvorana je rezervirana«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 21.00 »Aqui y alla - Qui e là«; 18.30 »Blancanieves«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Blue Jasmine«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.00 »Dietro i candelabri«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »La mafia uccide solo d'estate«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.10, 18.50, 20.20 »Gremo mi po svoje 2«; 15.30, 18.50, 20.45 »Hobit: Smaugova pušča«; 16.40, 20.00 »Hobit: Smaugova pušča 3D«; 20.10 »Igre lakote: Kruto maščevanje«; 15.30, 17.10 »Jelenček Niko 2«; 18.40 »Konec je tu«; 16.30

»Ledeno kraljestvo«; 15.45, 18.00 »Ledeno kraljestvo 3D«; 18.00 »Legende v Vegasu«; 20.45 »Odvisnik od seksa«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 18.30, 20.20 »Thor - The dark world«; 16.20, 18.40, 21.00, 22.00 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«; Dvorana 2: 16.20, 22.15 »Checco Zalone - Sole a catinelle«; 16.20, 18.10, 20.00 »Zoran, il mio nipote scemo«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Un fantastico via vai«; Dvorana 4: 16.45 »Il segreto di Babbo Natale«; 18.00, 20.45 »Lo Hobbit - La desolazione di Smaug 3D«.

SUPER - »Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti«.

THE SPACE CINEMA - 22.00 »Thor - The

dark world«; 20.10, 22.10 »Blue Jasmine«; 16.00, 18.50 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«; 15.40, 17.00, 18.45, 21.50 »Lo Hobbit - La desolazione di Smaug«; 15.30, 18.35, 21.40 »Lo Hobbit - La desolazione di Smaug 3D«; 16.00, 18.05, 20.10, 21.10, 22.15 »Un fantastico via vai«; 16.30, 18.20 »Il segreto di Babbo Natale«; 17.45 »Parsifal«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00,

20.40 »Lo Hobbit - La desolazione di Smaug«; Dvorana 2: 18.00, 21.30 »Lo Hobbit - La desolazione di Smaug 3D«; Dvorana 3: 17.15, 20.10, 22.15 »Un fantastico via vai«; Dvorana 4: 17.40, 19.50

»Blue Jasmine«; 21.45 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«; Dvorana 5: 16.30 »Il segreto di Babbo Natale«; 18.00, 20.15, 22.00 »La mafia uccide solo d'estate«.

Šolske vesti

BOŽIČNICA V DOLINI: v četrtek, 19. decembra, ob 17. uri bo na vaškem trgu na Gorici v Dolini res živo. Otroci vrtca Pika Nogavička in šolarji Prežihovega Voranca bodo ob prizigu lučk na drevescu slavnostno pripravili Božičnico. Na koncu se bomo še ogreli ob toplem čaju in slaščici. Na razpolago bomo imeli tudi božični sejem, ki so ga priredili otroci.

SREDNJA ŠOLA I. CANKARJA pri Sv. Jakobu, vabi starše in prijatelje na Božičnico, ki bo v četrtek, 19. decembra, ob 14.45 v Kettejevi dvorani, na sedežu šole v Ul. Frausin 12.

DZZ J. STEFANA prireja v torek, 14. januarja, od 18.00 do 20.00 »Dan odprtih vrat«. Nudili vam bomo informacije o vzgojno-izobraževalni ponudbi šole ter predstavili delovanje kemijsko-biološkega, elektronskega in mehanskega oddelka. Toplo vabljeni starši, srednješolski učenci in vsi, ki bi radi spoznali naš zavod.

Osmice

OSMICA je odprta pri Piščancih. Silvano Ferluga vabi na domačo kapljico.

OSMICO NA KOLONKOVCU je odprla družina Debelis, Ul. G. Ventura 31/1. Tel.: 347-3648603.

OSMICO je v Mavhinhah 58/a odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel.: 040-2907049.

SERGIO GIOVANINI je odprl osmico v Ul. Modiano 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.

V LONJERJU je odprl osmico Damjan Glavina. Tel.: 348-843544. Toplo vabljeni.

Loterija 17. decembra 2013

Bari	15	16	71	17	20
Cagliari	25	7	15	41	46
Firence	69	85	72	31	82
Genova	9	37	80	33	55
Milan	85	29	54	57	79
Neapelj	5	58	56	77	51
Palermo	49	82	78	90	61
Rim	85	40	63	9	1
Turin	12	27	84	60	89
Benetke	28	88	17	27	74
Nazionale	9	86	65	22	5

Super Enalotto št. 151

12	22	27	43	60	72	jolly 8
Nagradni sklad						20.295.911,87 €
brez dobitnika s 6 točkami						– €
brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
12 dobitnikov s 5 točkami						20.693,63 €
909 dobitnikov s 4 točkami						281,66 €
32.435 dobitnikov s 3 točkami						15,54 €

Superstar

	73
Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
4 dobitnik s 4 točkami	28.166,00 €
148 dobitnikov s 3 točkami	1.554,00 €
2.056 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
12.971 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
27.292 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Dragi Daljči

Ob tvojem jubilejnim 80. rojstnem dnevu ti želimo, da bi z nami slavil še mnogo let in vedno bil v veselje odet.

Žena Miranda,
hčere Marina,
Nerina,
Daniela
z družinami

Danes, 18. decembra, na
Kontovelu praznujeta
50 let poroke

Silvana in Valentino

Iz srca jima voščita
Claudia in Silvano z družinama

Čestitke

Danes praznujeta 50-letnico poroke **SILVANA in VALENTINO**. Vse najboljše jima želi cela klapa.

Izleti

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira silvestrsko-novoletni izlet iz Sežane, na Moravsko v Češki republiko in Dunaj, od 29. decembra, do 1. januarja. Ogledali si bomo znamenitosti s seznama UNESCO (Valtice - Lednice, Brno, Trebič, Telč, Kromeriz, Olomouc, Center Dunaja, Schönbrunn), vinsko klet Valtice, na Moravskem Krasu ogled brezna Macocha in jame Punkva, Austerlitz, bojno polje znamenite Napoleonove bitke itd. Informacije na tel. +386 70407923 ali dusan.pavlica@siol.net.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi v ponedeljek, 30. decembra, na ogled jaslic v Ljubljano. Odhod avtobusa iz Boljuna ob 14. uri pri gledališču. Po ogledu jaslic in stojnic nas bo popestril prihod Dedka Mraza. Večer sklenemo s skupno večerjo. Povratak približno ob 22.30. Program ni naporen in je primeren za družine z otroci. Vpis na tel. 335-8045700 (Albert).

IZLET V ISTRO za letošnje 60-letnike: v nedeljo, 19. januarja, gremo z avtobusom v Rovinj in nato na kosilo v agriturizmu. Rojeni leta 1953 vabljeni, da za 1 dan odložite skrb in se skupaj poveselimo. Prijave čim prej na tel. št. 348-5608501 (Divna).

Obvestila

JUS NABREŽINA vabi člane, da se udeležijo vzdrževalnega čiščenja »Brščic«, ki bo ob sobotah od 8.30 dalje. Odpade v primeru slabega vremena. Zbirališče »Za Vodico«. Vsakdo, ki bi želel sodelovati pri čiščenju, se lahko prijavi na tel.: 349-5289593 (Milivoj) ali 382-825523 (Niko).

JOGA - SKD F. Prešeren sporoča, da bo vadba joge danes, 18. decembra, potekala skupno za začetnike in nadaljevalno skupino od 17.30 do 19.00. Ob 19. uri bomo nazdravili pred prazniki. Prinesite pijačo in kaj za pod zob.

OMPZ FRIDERIK BARAGA vabi na Kontovel št. 523, kjer se bo vršila delavnica božičnih izdelkov. Urnik: danes, 18. decembra, od 15.30 do 17.30 in v četrtek, 19. decembra, od 15.30 do 18.00. Toplo vabljeni!

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Deželnih in Pokrajinskih svetov SKGZ, da bo seja danes, 18. decembra, ob 18.30 v prvem in ob 19.00 v drugem sklicanju, Gregorčičeva dvorana, Ul. S. Francesco 20/II.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENO-

VE vabi danes, 18. decembra, ob 18.30 v Ljudski dom v Podlonjerju, Ul. Masaccio 24, na tradicionalno tovariško srečanje ob zaključku leta.

LETNIKI 1950 z občine Dolina in s Krasa, se bomo srečali v soboto, 21. decembra, v gostilni na Kozini. Tisti, ki bi se radi srečanja udeležili, naj se prijavijo do četrтка, 19. decembra, na tel. št. 333-1157815 (Ladi) ali na 339-7064120 (Milan).

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabi na izredni občni zbor, ki bo v četrtek, 19. decembra, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicanju, v prenovljeni študijski sobi NŠK v Trstu. Dnevni red: delovanje NŠK; volitve: upravni in nadzorni odbor.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se sestane na sedežu, Prosek št. 159, v četrtek, 19. decembra, ob 19. uri.

VESELI KOLEDNIKI COŠ P. TOMAŽIČA iz Trebč se bodo podali po vasi v četrtek, 19. decembra, popoldne in v petek, 20. decembra, zjutraj.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v petek, 20. decembra: ob 18. uri potopisno predavanje »S kolesom po indijski Himalaji« v gostilni na Razdrtem. Marko Mohorčič bo predstavil zgodbo o dobrem mesecu življenja na kolesu ter najvišjih cestah sveta; ob 20. uri nočni pohod ob polni luni na Nanos, zbirališče izpred gostilne. Pohod je v vsakem vremenu, potrebno se je primerno opremiti. Odvija se ob petkih, ki je najbližji polni luni po predavanju.

V VEČNAMSKEM CENTRU DOLGA KRONA v Dolini bo v soboto, 21. decembra, od 10. do 18. ure potekal Božični sejem »Ena dolina okusov« z geslom »Najlepše darilo je koristno darilo«. Na voljo obiskovalcev bodo številni domači proizvodi in ročni izdelki. Prireditve bo na ogrevanem in pokritem prostoru. Vstop prost.

KMEČKA ZVEZA vabi na srečanje o sečnji in novih gozdarskih predpisih, ki bo v ponedeljek 23. decembra, ob 17. uri v dvorani ZKB na Opčinah. Predavala bosta dr. Aldo Cavani, načelnik Gozdarskega inšpektorata v Trstu in Gorici ter dr. Antonella Zanaro iz iste ustanove.

ZSKD obvešča, da bo tržaški urad med božičnimi prazniki zaprt od 23. decembra, do vključno 6. januarja.

ŽEGNANJE KONJ bo v četrtek, 26. decembra, ob 12.30 v Štivanu, pri stari cerkvi Sv. Ivana. Obred prireja konjeniško društvo Skuadra Uoo. Vabljeni konjeniki, ljubitelji konj in slovenskih običajev.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik, Repentabor) sporoča, da bo urad socialne službe, Naselje Sv. Mavra 124 - Sesljan, v petek, 27. decembra, zaprt za stranke. V ponedeljek, 23. decembra, bo deloval od 8.30 do 10.30. Info na tel.: 040-2017398/390.

ZSKD obvešča včlanjene zbornice, da je na www.zpzs.si objavljena prijavnica za zborovsko revijo Primorska poje. Rok prijave zapade 31. decembra.

AŠD MLADINA organizira začetne in nadaljevalne tečaje alpskega smučanja s pričetkom v soboto, 11. januarja, ki se bodo odvijali v deželi. Informacije na tel.: 347-0473606.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se nadaljuje vpisovanje glede tečajev smučanja, ki bodo začeli v nedeljo, 12. januarja. Informacije na sedežu društva, Repentabska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkah ob 20. do 21. ure. Tel. št.: 340-5814566 (Valentina). Ob priliki bo možen avtobusni prevoz. Informacije ter rezervacije lahko dobite na tel. št.: 335-5476663 (Vanja).

Prireditve

MFU - Višja Šola Umetnosti UNINT vabi na konferenco »Vzvišenost Jezusovega rojstva v umetnosti«. Predaval bo umetnik Leonardo Calvo danes, 18. decembra, ob 19. uri na sedežu, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje. Info: 040-2602395 ali 333-4784293.

OBČINA ZGONIK vabi danes, 18. decembra, ob 11. uri v novi del občinske stavbe na odprtje razstave Revi-

stArt, ki so jo pripravili gojenci Socio-vzgojnega središča iz Sesljana.

OV PALČICA iz Ricmanj vabi na Božičnico, ki bo potekala danes, 18. decembra, ob 14. uri v cerkvi v Ricmanjih.

POKLON JUBILANTU ADIJU DANEVU - Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi na večer avtorskih samospelov Adija Daneva, ki bo danes, 18. decembra, ob 20.30 v prostorih SKD Barkovlje, Ul. Bonafata 6.

SKUPAJ NA OPČINAH: danes, 18. decembra, športni center Pikelc - Polet prireja kotalkarsko predstavo »Pepelka... po naše«. Program so omogočili člani konzorcija Skupaj na Opčinah ter različna openska združenja.

TRŽAŠKA KNJIGARNA, Mladika in ZTT vabijo na kavo s knjigo danes, 18. decembra, ob 10. uri. Na zadnjem srečanju pred božičnimi prazniki bodo ob kavi in sladici Goriška Mohorjeva družba, Mladika in Založništvo tržaškega tiska, predstavili svoje knjižne novosti in branja za zimski čas.

ŠTUDENTSKA ZALOŽBA, Slovenski klub, Center za slovenščino ter jezikovna in prevajalska sekcija oddelka za pravne, jezikoslovne in prevajalske študije Univerze v Trstu vabijo na literarno srečanje s tržaškim besednim umetnikom Markom Sosičem, ki bo danes, 18. decembra, ob 18. uri v Tržaški knjižarni. Pogovor bosta vodili Darja Betocchi in Karin Marc Bratina.

BILA JE LUČ, BILA JE PESEM: koncert v sklopu deželne revije Nativitas v organizaciji MePZ Barkovlje, ZSKD in USCI FVG bo v četrtek, 19. decembra, ob 20. uri v cerkvi Sv. Jerneja v Barkovljah. Nastopajo MePZ Barkovlje in Glasbena Kambra (dir. Aleksandra Pertot) ter zbor Coro Tacer non poso - Trst (dir. Francesco Calandra).

GOJENKE IN GOJENCI glasbene šole Godbenega društva Prosek vabijo na Božičnico, ki bo v četrtek, 19. decembra, ob 18.30 v Kulturnem domu na Proseku.

OBČINA ZGONIK prireja v sodelovanju s krajevnimi društvi in šolami v četrtek, 19. decembra, ob 18. uri v ŠKC v Zgoniku, Božičnico. Med 17.30 in 19.30 bosta potekala tudi knjižni in božični sejem. Vabljeni!

RAJONSKI SVET ZA VZHODNI KRAS v sodelovanju s SKD Tabor - Prosvetni dom, vabi v četrtek, 19. decembra, ob 16.30 na Božičnico s čarodejko »Karly Ann« in s sladkim presenečenjem.

SPDT prireja tradicionalni društveni zaključni večer v četrtek, 19. decembra, ob 20. uri v dvorani K.R.D. Dom Briščki, ki bo v Briščkih. Vabljeni.

UČENCI OŠ GRBEC - STEPANČIČ, malčki OV iz Škednja in od Sv. Ane ter učitelji in vzgojiteljice toplo vabijo na Božičnico, ki bo v četrtek, 19. decembra, ob 14. uri v cerkvi Sv. Lovrenca v Škednju. Na prireditvi bodo učenci in malčki izročili dobrodelno nabirko predstavnikom združenja »Ne bombe, a samo bonboni«, ki so jo priredili na šoli v okviru decembrskih praznovanj.

ANTROPOZOFSKO ZDRUŽENJE - Skupina Fortunato Paviš organizira na sedežu v Trstu, Ul. Mazzini 30, v petek, 20. decembra, ob 20. uri konferenco »Predstavnik človeštva nas

uvaja v izgradnjo notranjosti«. Predava Dario Anderle.

BORIS PAHOR bo v petek, 20. decembra, ob 18. uri gost Občine Milje in Društva Slovencev miljske občine K. Ferluga, v gledališču Verdi v Miljah. S pisateljem se bo Tatjana Rojc pogovarjala o monografiji »Tako sem živel. Stoletje Borisa Pahorja« in njenem prevodu v italijanščino, ki bo izšel pri založbi Bonpiani.

OBČINA DEVIN NABREŽINA, v sodelovanju z Glasbeno matico iz Trsta in s finančno podporo Pokrajine Trst, prireja koncert »Božično pričakovanje« v petek, 20. decembra, ob 20.00 v cerkvi Sv. Roka v Nabrežini. Vabljeni!

OTROCI IN VZGOJITELJICI vabijo na ogled Božičnice, ki bo v petek, 20. decembra, ob 13.30 v prostorih otroškega vrtca »Jus Košuta« v Križu.

OTROCI OV UBALDA VRABCA IN UČENCI OŠ TRUBARJA-KAJUHA vabijo na adventni koncert »Zvezde na nebu žare«, ki bo v petek, 20. decembra, ob 18.30 v športnem centru Zarja v Bazovici. Gostje koncerta: harmonikar Marko Manin s svojim ansamblom in z bivšimi člani Ansambla bratov Avsenik, solo pevka Tina Debevec, operna pevka Goran Ruzzier in Regina Parente z učenci, otroci vrtca in učenci osnovne šole iz Bazovice.

SKD TABOR - Prosvetni dom - vabi na glasbeno matinejo »Lunin med« v petek, 20. decembra, ob 10.30. Izvajalca Mateja Gorjup in Samo Kutin.

SKD VIGRED - Veseli december v Šempolaju: v petek, 20. decembra, ob 20. uri koncert »Srečno«. Sodelujejo skupine: Vigred - Kraški fenomeni, To smo mi, Domači zvoki, Rock na bndimi, Upenska mularija, Hackers, Turbo polka in pevka Laura Budal.

GODBENO DRUŠTVO V. PARMA vabi na Adventni koncert, ki bo v cerkvi Sv. Andreja v Trebčah, v soboto, 21. decembra, ob 20.30.

OPENSKI MLADINSKI KROŽEK - SKD Tabor - Prosvetni dom vabi v soboto, 21. decembra, od 20.00 dalje na fešto »Nebojskega X 2«.

POTOVANJE MED BOŽIČNIMI TRADICIJAMI: koncert v sklopu deželne revije Nativitas v organizaciji Zbora Tre valli - Tri doline, ZSKD in USCI FVG bo v soboto, 21. decembra, ob 20.30 v Cerkvi Sv. Janeza Krstnika v San Giovanni al Natisone. Nastopajo Zbor Tre valli-Tri doline-Cravao, San Leonardo (dir. Maria Francesca Gussetti), Zbor Lis vòs dal Natison - San Giovanni al Natisone (dir. Maria Francesca Gussetti), Zbor Coro liturgico parrocchiale di San Giovanni al Natisone (dir. Marta Sciauzero) in di-jaki ter profesorji srednje šole z glasbeno učno smer »Albert Schweitzer« iz San Giovanni al Natisone.

UPRAVA OBČINE REPENTABOR vljudno vabi vse občane v soboto, 21. decembra, ob 18. uri pred občinsko hišo na tradicionalno Božičnico. Program bodo sooblikovali otroški vrtec A. Fakina, osnovna šola A. Gradnika, pevska zborova Kraški dom in Repentabor.

ZDRUŽENJE SALAAM - Otroci oljke vabi v soboto, 21. decembra, ob 19. uri v večnamensko dvorano v Zgoniku na solidarnostni »Umetniški večer« v podporo palestinskemu-libanonskemu združenju Beit Atfal Assomoud, ki že desetletja dela v palestinskih begunskih taboriščih v Libanonu in se trenutno sooča s prihodom stotin sirskih družin, ki bežijo pred vojno v Siriji. Nastopili bodo Aleksander Ipavec, Tinkara Kovač, Drago Mislej Mef, Corrado Rojac, skupina Vruja, Mahmud Al Katib s plesalci kluba Rozana iz Maribora, Pino Roveredo, Božidar Stanišić in Goran Vojnović. Vstop je prost, zbirali pa bodo prostovoljne prispevke.

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA vabi na prireditve »Španski večer v Sloveniji« v nedeljo, 22. decembra, kjer bo španska glasba in ples flamenka. Informacije na tel. 00386-31479882 (Marija).

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA vabi na Božični koncert, ki bo v ne-

ZCPZ - Trst

Zveza cerkvenih pevskih zborov

obvešča, da nocojšnji
VEČER AVTORSKIH SAMOSPEVOV
v poklon jubilantu,
maestru Adiju Danevu
ODPADE

zaradi bolezni nastopajočega
Večer je prenešen na
NEDELJO, 29. decembra,
ob 20. uri

deljo, 22. decembra, ob 17. uri v občinski telovadnici. Na letošnjem koncertu bo sodeloval zbor srednje šole Igo Gruden.

KULTURNO DRUŠTVO PROMOKRAS vabi na monokomedijo Borisa Kobala »Po mojem Slovenci...«, ki bo v nedeljo, 22. decembra, v športno kulturnem centru v Zgoniku s pričetkom ob 18. uri. Info: promokras@gmail.com.

MALI KITARISTI IZ BREGA in Mladinski krožek »Dolina« vabita na božični koncert v nedeljo, 22. decembra, ob 17. uri v prostorih SKD F. Venturini pri Domju.

MOŠKI GLASOVI V BOŽIČNIH PESMIH: koncert v sklopu deželne revije Nativitas v organizaciji MoPZ Tabor - Opčine, ZSKD in USCI FVG bo v nedeljo, 22. decembra, ob 17. uri v cerkvi Lurške Matere Božje na Ferlugih. Nastopajo MoPZ Tabor - Opčine (dir. David Žerjal), Barški oktet (dir. David Klodič) in MoPZ Štmaver (dir. Nadja Kovic).

SKLAD M. ČUK, Proseška ul.131/133 - Opčine, sporoča, da bo skupna razstava »Kraška sinfonija« odprta do 22. decembra, od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure ter od 17. do 19. ure: v nedeljo, 22. decembra, od 10. do 12. ure.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi na 35. božični koncert, ki bo v četrtek, 26. decembra, ob 17. uri v Športnem centru Ervatti pri Briščkih.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO opozarja, da 31. decembra zapade rok za sodelovanje pri 27. natečaju za večletne in enkratne študijske nagrade Mihael Flajban, namenjene univerzitetnim študentkam in študentom slovenske narodnosti iz FJK. Prosilci morajo zahtevano dokumentacijo do takrat dostaviti ali poslati po navadni pošti na sedež društva (Ul. Mazzini 46, 34122 Trst). Dodatne informacije na dobrodelno@libero.it.

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

IŠČEM DELO kot hišna pomočnica, negovalka starejših ali varuška otrok. Tel.: 320-6303821.

PRODAM drsna vrata (200x210) in pa vhodna vrata (100x210) alu-les. Skupna cena 200,00 evrov. Tel.: 328-1570366.

ŠOP KLJUČEV, na katerem piše »Stanovanje«, smo našli v Devinščini. Kdor jih je izgubil, naj pokliče na tel. št.: 040-225222.

Prispevki

V spomin na Mileno Mužina darujeta Diomira in Drago Bajc 50,00 evrov za Hospice - Ul. Mazzini.

V spomin na Mirkota Zobca darujeta sestra Anica in nečak Pavel 100,00 evrov za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na Silvo Zidarič darujeta družini Rebula in Zidarič (Šempolaj) 30,00 evrov za cvetje v šempolajski cerkvi.

V spomin na Davida Rebulu daruje Vanja Kosmina 20,00 evrov za SKD Vigred.

Namesto cvetja na grob Davorina Križmančiča daruje Duilio 20,00 evrov za Fotovideo Trst 80.

Darujte
za
sklad

Bubnič
Magajna

www.primorski.eu/bubnicmagajna/

PRAZNOVANJA - Od Devina do Trsta in Boljunca

Vesele božičnice

V tem predprazničnem obdobju si na slovenskih šolah, v društvih in drugih središčih kar sledijo božična praznovanja. V zadnjih dneh jih je bilo kar nekaj, saj so priredili božičnice od Devina do Križa, Trsta in Doline.

Že prejšnji konec tedna, točneje v petek je bilo veselo vzdušje na večstopenjski šoli pri Sv. Jakobu, kjer je bilo v sodelovanju z združenjem Auser božično srečanje s priletnimi osebami, ki so v razposajenem vzdušju praznovali skupaj z osnovnošolci. Praznovanje je potekalo bodisi na dvorišču bivše gostilne Pavan, ki so ga obnovili in pred kratkim namenili za dejavnosti večstopenjske šole, kot v šolskih prostorih z nastopom učencev in učenek. Zelo veselo je bilo tudi na božičnici, ki sta jo priredili osnovni šoli Frana Milčinskega in Sandra Pertinija. Praznovanje je bilo v telovadnici Rismondo, kjer so učenci in učenke zapeli razne pesmi na temo miru in sožitja med narodi. Nastop folklorne skupine OŠ Milčinski je zaznamovala tema »Ljubezen med narodi«, zapeli pa so tudi pesem Mi se imamo radi.

V okviru niza božičnih koncertov z naslovom Božič z nami 2013, ki ga prireja Občina Devin-Nabrežina, pa sta v Avditoriju v Devinu v soboto nastopila ansambel Girotondo d'arpe iz Trsta in sopranistka Alessandra Schettino. Girotondo d'arpe sestavlja skupina folklornih harf, ki je nastala leta 2003 v Trstu, ko je skupina deklet, katerim je bila priljubljena keltska glasba, spoznala koordinatorico Tatiano Donis.

SKD Vesna je v Ljudskem domu v Križu priredila Sladko božično voščilo, ki je bila prva večja preizkušnja novega odbora pod vodstvom predsednika Matije Sirka. Na božičnici, ki jo je vodila Tamarja Tretjak, so nastopili mladi vaški ustvarjalci pod vodstvom Ivane Sullini in glas-

bena skupina Gross-upi iz Grosupljega, prireditev je popestrilo uspešno tekmovanje v izdelovanju slaščic. Pobuda je potekala v sodelovanju z rajonskim svetom za zahodni Kras in z dobrodelnim skladom Matej Lachi-Lah.

V Boljuncu je bil nenazadnje v nedeljo v gledališču Franceta Prešerna bo-

žični koncert In mir na zemlji. Koncert je priredila Občina Dolina s prispevkom Pokrajine Trst ter v sodelovanju s kulturno ustanovo Pangerc in pihalnim orkestrom Breg. Na koncertu so nastopili Pihalni Orkester Breg, Marko Manin & Ensemble, operna pevka Tina Debevec in solistka OPZ A. M. Slomšek Paula Racman.

Od zgoraj v smeri
urinih kazalcev:
božičnice
v gledališču
F. Prešerna v
Boljuncu,
na Zavodu
združenega sveta
v Devinu,
v Ljudskem domu
v Križu, na NSŠ
F. Milčinskega
in na OŠ
J. Ribičiča pri Sv.
Jakobu

FOTO DAMJAN

DSI - Boris Pahor, Irena Žerjal in Igor Pison na pogovoru o svojih novih knjigah

Tri literarne generacije

Na večeru, posvečenem umetniški besedi, so se predstavile tri različne generacije literarnih ustvarjalcev, vsak med njimi pa se je razvijal in ustvaril določeno pojmovanje literature z različnim čutenjem. Ker so vse knjige samostojno že predstavili, so se v Društvu slovenskih izobražencev odločili za pogovor z avtorji, in sicer z Borisom Pahorjem, Ireno Žerjal in Igorjem Pisonom. Njihove knjige je predstavila urednica Mladike Nadia Roncelli.

In mimo je šel spomin je zbirka petdesetih Pahorjevih zapisov, napisanih od leta 1936 do 2010, ki je izšla ob pisateljevi stoletnici. Irena Žerjal se po šestindvajsetih letih vrača z novo pesniško zbirko, v kateri zaznamo samosvojo pesniško držo ter veliko ljubezen do resnice in iskrenosti. Igor Pison je avtor zbirke dvanajstih kratkih zgodb z naslovom Zasilni izhodi, ki je izšla prejšnji mesec. Mlad pisatelj opazuje na zunanjem svet in sodobno družbo ter jo na samosvoji način komentira z veliko ironije. Vse tri knjige so tako tematsko kot vsebinsko zelo različne.

Literatura skuša, po mnenju Borisa Pahorja, najti smisel človeškega obstoja in odgovoriti na vprašanje, kaj je človek počel, kaj sedaj počneja in kaj bo počel na svetu. Človek postavlja vprašanje o iskanju smisla tako sebi kot svetu. Resnično prikazovanje dobe ni tisto, ki ga beremo v knjigah, ampak pripoved navadnega človeka o svojem doživljanju. Pisatelj pa skuša prikazati dobo na način, ki je njemu lasten. »Po svojem izkustvu vem, da če je človek pri pripovedovanju pošten, je to prikaz njegove dobe. Moja knjiga je zanimiva, ker

Nadia Roncelli je predstavila Borisa Pahorja, Ireno Žerjal in Igorja Pisona

FOTO DAMJAN

se začne, ko odkrijem svojo identiteto, in to ravno v dobi fašizma«. Takrat je mislil, da je njegova slovenščina skromna, ker so njegovi starši govorili v narčju, danes pa piše še vedno na enak način.

Pesnica Irena Žerjal je o vlogi literature dejala, da je morda starokopitna, a se vedno spomni na Prešerna in Čopa, ki sta imela intelektualni cilj, združiti slovenščino. Smešno je, da se moramo še danes, v takem globalnem svetu boriti za naš jezik. Ob tem se je spomnila na Zaliv, ilegalno revijo, ki jo je nosila čez mejo na koncu lesenega kovčka. Sama je takrat objavljala v skoraj vseh revijah. Takrat so bili pogum-

ni, čeprav ni bilo lahko voditi samostojne intelektualne linije.

Igor Pison se je s Pahorjem strinjal, da je iskanje smisla baza kateregakoli literarnega dela. Tako kot zdravniki na podlagi simptomov določijo bolezen, tako pisatelji poimenujejo vse, kar jih plaši ali pozitivno jezi v svetu, ki ga še ne dojemajo. Kot je Cankar govoril o očiščenju in pomlajenju ter citiral prof. Tavčarja o Ljubljani in Trstu, je Pison prepričan, da pljuča in srce danes žal ne diha in utripata, kot bi mogla. Zato smo vsi postali tujci; kljub meji, ki je ni več, so nastale drugačne meje, žal malomeščanske.

Beseda s tremi ustvarjalci je tekla še o jeziku, saj je Igor Pison objavil svo-

jo prvo zbirko kratkih zgodb v italijanščini; tudi Boris Pahor je začel pisati v italijanščini zaradi krepkega vpliva tega jezika v italijanskem semenišču. Za Ireno Žerjal je bogastvo jezika cilj vsakega dobrega pisatelja. Sama se je učila na pamet posebne, morda čudaške besede arhaične slovenščine in je pretiravala v iskanju besedišča. Najlepšo slovenščino je našla v prevodih nekaterih pesnikov. Igor Pison je v Nemčiji počešal aktivno rabo slovenščine, saj branje ni dovolj. Prav iz neke potrebe do povratka k jeziku je nastala ta knjiga: »Vsak jezik je enakovreden drugemu. Treba se je boriti proti povprečnosti in površinskiosti«. (met)

BOŽIČNA REVIJA Nativitas v Barkovljah in na Opčinah

Nadaljuje se tradicionalna božična zborovska revija Nativitas v organizaciji članic Zveze slovenskih kulturnih društev in v sodelovanju z zborovsko zvezo USC FVG. V mesecu decembru so predvideni še trije koncerti, dva na Tržaškem in eden na Videmskem.

Jutri, 19. decembra, bo ob 20. uri v cerkvi sv. Jerneja v Barkovljah koncert »Bila je luč, bila je pesem« v organizaciji SKD Barkovlje. Nastopali bodo Mešani in ženski pevski zbor Barkovlje, Mešani komorni zbor Tacer non posso in Glasbena kamba.

Koncert »Potovanje med božičnimi tradicijami« v organizaciji Zbora Tre valli - Tri doline bo v soboto, 21. decembra, ob 20.30 v Cerkvu Sv. Janeza Krstnika v San Giovanni al Natisone. Nastopili bodo Zbor Tre valli - Tri doline iz Sv. Lenarda, Zbor Lis vòs dal Natisone in Zbor Coro liturgico parrocchiale iz San Giovanni al Natisone ter dijaki in profesorji srednje šole z glasbeno učno smer »Albert Schweitzer« iz San Giovanni al Natisone.

Božična pesem bo zopet zadonela na Tržaškem s koncertom »Moški glasovi v božičnih pesmih« v organizaciji MoPZ Tabor iz Opčin v nedeljo, 22. decembra, ob 17. uri v cerkvi lurske Matere božje na Ferlugh. Nastopajo MoPZ Tabor-Opčine, Barški oktet, in MoPZ Štmauer.

O NAŠEM TRENUTKU

Nova generacija
pred velikimi izzivi

ACE MERMOLJA

Pred trditvijo o novi italijanski politični generaciji je modro preveriti nekatera dejstva in številke. Ker nameravam pisati o generacijski premeni v italijanski politiki, sem poiskal nekatere podatke na spletu, kar je enostavno in kar lahko naredi vsakdo.

Srednja starost poslank in poslancev v italijanskem parlamentu je 45 let, v senatu pa 53 let. Najmlajši so poslanci, ker je za senatorja določena višja starostna meja. Gibanje 5 zvezdic je tako popeljalo v parlament četo s povprečno starostjo 33 let, sledi Severna liga s starostjo 42 let, Demokratska stranka pa ima številčno večino, ki jo sestavljajo poslanke in poslanci s povprečno starostjo 47 let. Ob teh podatkih ni mogoče govoriti o gerontokraciji. Na zadnjih volitvah je bilo veliko poslancev izvoljenih prvič, kar izpodbija trditev, »da večno sedijo na stolkih«.

Nadalje o starosti »vodilnih«. Italijanski predsednik vlade Enrico Letta je star 47 let, podpredsednik vlade Angelino Alfano pa ima 43 let. Na novo izvoljeni tajnik demokratske stranke Matteo Renzi ima 38 let. Na novo izvoljeni tajnik Severne lige Matteo Salvini ima 40 let. Lahko bi nadaljeval z naštevanjem. Kdor se obrača na politike kot na neko kasto sivolasih možakarjev, enostavno ne pozna dejstev. Tako v senatu kot v parlamentu je nadalje preko 30 odstotkov žensk, večina poslancev pa je, kot smo lahko preverili, v času prve republike nosilo kratke hlače.

Ko bi generacijo politikov primerjali s predsedniki bank, zavarovalnic, z visokimi državnimi birokrati, z vojaškimi vodstvi, s sodniki itd. bi ugotovili, da je politični razred veliko mlajši od elit v ostalih vodilnih družbenih segmentih.

V politiki je res nekaj pomembnih mož, ki sodijo k prejšnjim generacijam. Z vsem spoštovanjem je predsednik Napolitano aktivno prehodil pot italijanske republike od njene nastanka. Star je 88 let, s politiko se je pričel ukvarjati že v študentskih letih. Prvič je bil izvoljen za poslanca leta 1953. Na drugem bregu imamo vodjo PDL in sedaj (ponovno) Forza Italije Silvija Berlusconi, ki je star 77 let.

Veliko ljudi pozablja in Vitez na to računa, vendar je bil Berlusconi v zadnjih dvajsetih letih imenovan za predsednika vlade kar štirikrat. Prvič leta 1994, drugič leta 2001, tretjič po nekajdnevni krizi leta 2005 in četrtič leta 2008. Vztrajal je do pozne jeseni leta 2011. Vladal je torej skoraj 10 let.

Predstava, da je bil Berlusconi »daleč« od politike, je ljudska pravljica. Daljnega leta 1976 se je Berlusconi srečal z mladim in zmagovitim vodjo PSI Bettinom Craxijem. Prepletala sta politično in gospodarsko dejavnost in postala osebna prijatelja do mere, ko je bil Craxi Berlusconiju za pričo pri njegovi poroki z Veronico Lario.

Guru Gibanja 5 zvezdic Beppe Grillo tudi ni več rosn mlad, saj ima 65 let. Umetniško kariero je za javnost opazneje pričel leta 1977, ko ga je odkril Pippo Baudo. V devetdesetih letih se je Grillo posvetil obravnavanju izraziteje političnih tem, predvsem z okoljevarstveno tematiko. Sodeloval je, med drugim, z Gaberjem. Leta 1993 je imel po televiziji svoj zadnji niz nastopov z naslo-

vom »Beppe Grillo show«, ki je beležil do 15 milijonov poslušalcev! Državna RAI ga je nato izrazito cenzorsko in »politično« odslovila. Grillo je uspešno nadaljeval svojo umetniško pot v gledališčih, v športnih palačah in na trgih. Pot ga je nekako »naravno« pripeljala do aktivne politike. Glede na starost (težje na številko) bi lahko bil oče svojih parlamentarcev. Vsekakor je v politično areno prišel kot splošno poznana osebnost. Podobne šanse bi morda imel Adriano Celentano, ki je v Italiji širokemu občinstvu prvi spregovoril in zapel o naravovarstvenih in Grillu podobnih temah.

Nasul sem nekaj podatkov v podporo tezi, da ne preseneča zmagoviti pohod Mattea Renzija. Generacijska zamenjava je bila, predvsem v levi sredini, na dlani. Zmagovalec prejšnjih primarnih volitev DS za premierja Bersani je moj letnik (1951), kar ni neka rekordna anografska starost. V tem primeru velja »staž«. Generacija D' Aleme, Veltronija, Rosy Bindi, Anne Finocchiaro, Piera Fassina (sedaj župan Turina) in drugih je presedela v palačah politike toliko časa, da je bilo ob prvem njenem velikem neuspehu (neuspeh na volitvah, nezmožnost za Bersanija sestaviti novo vlado, »požig« Prodijskega očitno, da je zvon odpel nekemu vodstvu in obenem generaciji.

Če se ozremo na levo poloblo parlamenta in političnih gibanj, Renzi ni padel v hordo sivolasih, krvoločnih in pretkanih politikantov. Res je, kot sem nekoč slišal Veltronija, da ob vsej množici parlamentarcev, senatorjev, državnih komitejev itd. dejansko odloča o italijanski politiki kakih 20 ljudi. To je bilo in bo in je boljše, kot da odloča eden. V Demokratski stranki pa je kazalec ure odločno pokazal na zgodnjo in mlado stran dneva. Za novega tajnika ne bo nepremostljiva ovira »stara garda« (čeprav ni izpuhtela), niti ne bo trčil ob kako trdo »notranjo« opozicijo. Problem je Italija: za Renzijsko, za Letto in za vse, ki v tem trenutku prevzemajo vodstvo države.

Nekateri izrazito zaviralni elementi so zasidrani ne le v politični ampak tudi v italijanski civilni družbi. Naj naštejem nekatere: majhna občutljivost do skupnega dobrega, do države in končno do samega naroda. Tradicionalno je malodušje v odnosu do politike, ker da ne more nič narediti in samo žre iz skleda. Sledi vraževnost, ki jo v politiki lahko označimo kot vero v publike oziroma populizem in demagogijo. Nadalje je v širši družbi zasidran odpor do sprememb in posledično popolna odtujenost dela državljanov napram domačim in svetovnim tokovom, ki so so nosilci velikih novostih. Nadaljeval bi lahko s kampanilizmom, površnostjo in z »ljudskim« odporom do izobrazbenih in izobraženih.

Titansko delo bo, da mlada generacija s konkretnimi dejanji prepriča množice razočaranih ter »preiskoči« pridigarje in demagoge v smeri mišljenja in čutenja, in da je možno nekaj pozitivnega narediti in se izvilci iz blata brez praznega kričanja, brez vil in maršov na Rim. Matteo Renzi pa bo moral pritiskati na plin in voziti 200 km na uro mimo pasti in mrež, ki mu jih bodo dnevno nastvljali nasprotniki in prijatelji.

JEZIK NA OBROBJU

Zelo obsežno bogastvo glagolov je posebnost vseh slovanskih jezikov, za katerimi slovenščina prav nič ne zaostaja. Precej pa zaostaja raba tega bogastva na našem jezikovnem obrobju. Zaradi nerazumevanja se po pomenu napačni glagoli s precejšnjo naglico širijo v našem tisku, kar kaže, da se naše jezikovno znanje iz dneva v dan niža. Celotno glagolsko predpone, ki so po pomenu enake predlogom, in jih naši ljudje tudi še razumejo, največkrat niso dovolj za pravilno razumevanje in praktično uporabo posameznega glagola. Skromna izbira italijanskih glagolov nas samo ovira, saj imamo večkrat za en italijanski glagol kar pet ali šest slovenskih, od katerih vsak pomeni nekaj drugega. Kje in kdaj naj se jih naš človek nauči?

Pred kratkim sem brala, da je Sara Grgič plesala s prekritim obrazom, pri čemer sem se spomnila, da bi vsak slovenski pisec v osrednji Sloveniji napisal, da je plesala z zakritim obrazom.

Za našega človeka je razlika med prekriti in zakriti zanemarljiva, težko razume zakaj je zakriti ustreznejše? Razlika je res zelo majhna, vendar bi vsi Slovenci rekli, da si je ženska zakrila obraz s tančico, pa tudi da

hodi muslimanka po ulici z zakritim obrazom, zakrila si ga je z zakrivalom. Zakriti pomeni narediti nekaj nevidno. Nasprotje tega je odkriti - narediti vidno.

Kaj pa prekriti? Namen je na videz enak - narediti nevidno, vendar s poudarkom na celotni površini, zato da predmet zavarujemo, zaščitimo. Posteljo prekrivamo (tudi pregrinjamo) s postelnim pregrinjalom, kuhinjska tla s ploščicami, tla v sobi s preprogo.

Glagol pokriti je podoben, le da imata varstvo in zaščita še večji poudarek, saj navadno pokrivamo odprte predmete. Lonec pokrijemo s pokrovko, stopnice s preprogo, zaboj s pokrovom; otroka z odejo, mizo s prtom, medtem ko okno zagrnemo z zaveso.

Da nam povzroča izbira primerne besede ali razlage zanjo precej težav, mi je potrdila neka naša križanka, v kateri je sestavljalec izbral za prt oznako namizno ogrinjalo. Pogrinjalo bi še razumela, ker s prtom mizo pogrnemo ali pokrijemo, medtem ko imajo ogriniti, ogrinjati in ogrinjalo popolnoma drugačen pomen.

Plašč ali jopico si lahko oblečemo, lahko pa jo tudi ogrnemo okoli ra-

men, kar pomeni, da pokrijemo z njo samo ramena. Ogrinjalo je dosti starejše od plašča ali jope z rokavi.

Lahko rečemo, da si kaj ognemo ali da se s čim ognemo. Za ogrinjanje imamo kar več oblačil, med katerimi sta najstarejša velika ruta in plet. Tem moramo dodati še zelo razširjeno pelerino. Bolj splošna imena so ogrinjač, ogrinjalka in ogrinjalo. Danes so to sinonimi, nekoč pa so imeli za konje konjske ogrinjače (odeje).

V mojih otroških letih so se na našem podežlju pozimi skoraj vse ženske še ovijale s spleti ali z velikimi volnenimi rutami, plaščeve niso imele.

Včasih so razlike med po pomenu sorodnimi glagoli zelo majhne, včasih pa velike, malokdaj pa jih smemo med seboj zamenjati.

Lelja Rehar Sancin

KMETIJSTVO - Srečanje ob posredovanju Kmečke zveze

Združenje rejcev FJK želi utrditi čezmejno sodelovanje

Pred dnevi so se v dvorani Združne kraške banke na Opčinah sestali predstavniki Deželnega združenja rejcev (Associazione Regionale Allevatori) s sedežem v Codroipo, v videmski pokrajini, Deželne Kmečke zveze in Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica.

Do srečanja je prišlo na pobudo omenjenega Združenja, ki želi okrepiti in razširiti že obstoječe sodelovanje s sorodnimi institucijami v sosednji Sloveniji, pri čemer bi si Kmečka zveza prevzela povezovalno vlogo. Glavni čezmejni sogovornik pa bi bil Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, ki nudi s svojim razvejanim delovanjem kapilarno strokovno in svetovalno pomoč primorskim kmetom od Triglava do slovenske Istre.

V uvodnem posegu je tajnik Deželne kmečke zveze Edi Bukavec poudaril pomen prisotnosti sekretarja na slovenskem ministrstvu za kmetijstvo in okolje Republike Slovenije, Vladimirja Čeligoja kot odraz zanimanja Slovenije za čezmejno sodelovanje. Bukavec je to sodelovanje opredelil kot strokovno in gospodarsko in sicer med institucijami, ki delujejo na področju živinoreje ter obojestranskih izmenjav področnega znanja in izkušenj.

Čeligoj je poudaril pomen že dolgoletnega sodelovanja med institucijami, ki jo predstavlja in Deželno Kmečko zvezo ter posredno preko nje s slovenskimi kmeti v zamejstvu. Dodal je, da je na pobudo Kmečke zveze bila ustanovljena med Deželo FJK in Ministrstvom za kmetijstvo Republike Slovenije, mešana komisija, ki obravnava kmetijske probleme, značilne za čezmejno območje. Kot član te komisije je povabil Deželno združenje rejcev, naj se vanjo včlani in ponudi svoj doprinos. Združenju se je sekretar na koncu zahvalil, da je dalo pobudo za opensko srečanje.

Predsednik Deželnega združenja rejcev Andrea Vadori je izrazil razpoložljivost za sodelovanje s Slovenijo, v prepričanju, da bo v obojestransko korist. Posebej bo koristna izmenjava bogatih izkušenj med slovenskimi področnimi institucijami in deželnim združenjem rejcev.

Združenje izvaja kontrolo mlečnosti krav v 557 hlevih v deželi, kjer

je povprečno število molznic 54,1, skupno število pa 38.000. Poleg kontrole prireje mleka in z analizo vzorcev njegove kakovosti skrbi združenje za vodenje rodovniških knjig govejih pasem ter drugih živalskih vrst (prašiči, konji, ovce), prisotnih na deželni teritoriji in druge oblike svetovne in strokovne pomoči rejcem. Gre predvsem za nudenje strokovnih storitev na področju hranjenja goveda in drugih že omenjenih živalskih vrst, vzdrževanje molznih naprav ter širše vsega, kar zadeva dobrobit rejnih živali. Posebnega pomena so tudi vzporedna razvejana veterinarska služba ter storitve pri sodelovanju s sirarnami predvsem z analizo vzorcev predelanega mleka, za zagotavljanje visoke kakovosti in neoporečnosti končnega izdelka.

Vitomorilka, živinorejski strokovnjak, odgovoren za živinorejski oddelek zavoda Nova Gorica je po uvodnem pozdravu naglasil koristnost že obstoječega sodelovanja med zavodom, ki ga predstavlja, in Deželnim združenjem rejcev, ki pa lahko dobi nove in širše dimenzije, predvsem na področju trženja, zato je pobuda za to srečanje dobrodošla. Bric je nato izčrпно prikazal strukturo novogoriškega zavoda in njegovo delovanje, ki zajema s svojimi oddelki vse kmetijske panoge širšega območja. Poleg razvejane strokovno svetovalne službe upravlja zavod pomembne centre kot so trsnica v Vrhpolju, eksperi-

mentalni sadni nasadi v Biljah ter vzrejalnice plemenskih bikov. Poglobljeje se je Bric zaustavil pri živinorejski dejavnosti, ki je bila za zgovornike iz FJK posebej zanimiva.

Živinorejski strokovnjak je med drugim poudaril čedalje pomembnejšo vlogo ekološkega načina kmetovanja tako pri govedorejskih kot ostalih kmetijskih posevkih, kjer ima novogoriški zavod že bogate izkušnje. Pomen ekološkega kmetovanja je naglasil tudi sekretar Čeligoj, ki je izpostavil rastoče zanimanje potrošnikov za ekološke pridelke in izdelke, kar je pomembno za slovensko kmetijstvo, v katerem kakovost lahko zagotovi kmetom gospodarnost kmetij tudi ob količinsko skromnejši proizvodnji, glede na njene višje tržne cene.

Prikazu delovanja je sledila obojestransko izmenjava mnenj o možnosti sodelovanja med čezmejnimi kmetijskimi ustanovami, ki so bile prisotne na srečanju. Ugotovili so, da je možna tako na strokovnem kot na znanstvenem in komercialnem področju izmenjava izkušenj, pridobljenega znanja ter sredstev za čim učinkovitejšo in gospodarno izvajanje pristojnosti, ki se v marsičem izpopolnjujejo in dopolnjujejo.

Ob koncu so si bili vsi edini, da je lahko srečanje začetek novih odnosov med sosedi, ki se sicer že dolgo poznajo, a niso znali primerno izkoristiti vseh potencialov, ki jih sosedstvo in skupni cilji lahko nudijo.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

STALNO GLED. FJK - Deli RONALDA HARWOODA in STEVEA J. SPEARSA

Drami o nuji umetnikove angažiranosti in o nestrpnosti do drugače usmerjenih

Do kod sega prag nekompromitiranosti, ko lahko umetnik še vedno zase reče, da ni v nikakršni meri soudeležen v režimu, katerega nasilje je očitno tudi otopelemu pogledu? To vprašanje je osrednja tema drame Taking Sides (Na čigavi strani) znanega sodobnega avtorja RONALDA HARWOODA. Delo iz leta 1995 je tokrat na oder postavil Luca Zingaretti, priljubljeni komisar Montalbano iz uspešne televizijske nanzanke, in sicer z italijanskim naslovom Torre d'avorio; predstava je bila ta konec tedna na sporedu v veliki Rossettijevi dvorani v Trstu v okviru abonmajskega niza klasičnih postavitev, ki ga ponuja Stalno gledališče Furlanije - Julijske krajine.

Ronald Harwood rad posega po življenjepisih, med katerimi se zlasti zanima za poustvarjalne umetnike. Zgradba drame je dokaj konvencionalna: resnični dogodek v umetnikovem življenju, obogaten s tako ali drugače barvitimi anekdotami, ki dajo gledalcu vtis, da je stopil v protagonistovo okolje, in dobro zgrajeni dialogi, ki jim je lahko slediti, tako da se gledalec ni prisiljen ubadati z interpretacijskimi dvomi, medtem ko je srž drame osredotočena na splošno-človeško etično vprašanje. Tokrat gre za nemškega dirigenta Wilhelma Furtwänglerja, ki velja za enega največjih svojega časa in ki se med Hitlerjevo vladno ni nikoli jasno distanciral od režima, čeprav se tudi ni nikoli ni vpisal v nacistično stranko. Harwood je na oder postavil njegovo zaslišanje pred ameriškim majorjem, ki hoče ugotoviti, v kolikšni meri se je kompromitiral s premaganim režimom, preden bi mu spet dovolili dirigirati. Nasproti gosposkemu intelektualcu, ki se sklicuje na nevtralnost umetnosti in na nujno, da je narodu treba v vseh okoliščinah zagotoviti primerno kulturno življenje, je avtor po-

Ennio Fantastichini je bil prepričljiv v monodrami Beniamino

STALNO GLED. FJK

stavil nekega in celo robatega praktičnega človeka, ki daleč pred umetnost in kulturo postavlja dolžnost človečnosti.

To morda konvencionalno, a z iskreno prizadetostjo zastavljeno dramo, je Luca Zingaretti, ki tudi igra ameriškega majorja, režiral v slogu nedomiselnosti realistične televizijske nanzanke, ki besedilo pravzaprav odvzema sporočilno silo. Njegov major je v svoji robotosti celo rahlo vulgaren; bolj prepričljiv, čeprav nekoliko klišejski, je Massimo De Frankovich v vlogi rafiniranega dirigenta, medtem ko so ostali nastopajoči le karikirani liki. Kakorkoli že, skrajno rutinska preprostost gledališke preizkušnje priljubljenega televizijskega komisarja je, po aplavzu sodeč, občinstvu, resda maloštevilnemu, vendarle všeč.

Veliko bolj silovito sporočilnost ima predstava Beniamino z Enniom

Fantastichinijem, ki jo je prejšnji teden Stalno gledališče FJK uvrstilo v svoj program v Gledališču Miela na tržaškem nabrežju, in sicer v okviru niza alternativne scene. Gre za italijansko postavitev besedila avstralskega igralca in dramatika STEVEA J. SPEARSA The Elocution of Benjamin Franklin, ki z ganljivo prepričljivostjo govori o družbeni osamljenosti homoseksualca, ki svoje spolne nagnjenosti ne more svobodno izraziti in kateremu celo nesebična, nedolžna in spoštljiva ljubezen do dečka tragično zapečati usodo. Monodramo sestavljajo prizori iz življenja protagonista, ki v enosmernih dialogih z nevidnimi sogovorniki razgalja svojo dušo in prikazuje svoje življenje. Režiser Giancarlo Sepe je predstavi sicer vsilil nekakšno sunkovito naglico, ki gledalcu jemlje koncentracijo, je pa Ennio Fantastichini povsem prepričljiv v vlogi osamljenega homoseksualca. (bov)

SEŽANA - Bogata kulturna ponudba

Veseli december V Kosovelovem domu

V Kosovelovem domu Sežana se bo v naslednjih desetih dneh veliko dogajalo. Po predsinočnjem gostovanju Mestnega gledališča Ptuj s komedijo Jožef In Marija v režiji Dušana Mlakarja se nocoj ob 20. uri spet vračata priljubljena *stand up* komika Vid Valič & Denis Avdič, ki sta v minulih dveh sezonah s predstavo 'Udar po moško' resnično nasmejala celo Slovenijo. Občinstvo je dvourni predstavo vsakokrat nagradilo z ogromnim aplavzom, ki je pričal o tem, da so se vsi odlično zabavali. Kaj se zgodi, ko se srečata slovenska in bosanska kultura? Je boljša svoboda samskega življenja ali čar odgovornosti družinskega? Kako se seksa učijo ženske in kako moški? Kdaj je seks najboljši in kako brezmadežno spočiti? Kdaj bomo zares prilezli iz krize in kdaj se ne 'stela' radia? Še več politično-družbene kritike in še več zabavnih resnic o moško-ženskih odnosih!

Po 222 ponovitvah, ki si jih je ogledalo 111.000 gledalcev, in zadnji, dobrodelni na Kongresnem trgu v Ljubljani, na katero sta privabila več kot 15.000 ljudi, prihajata na odre z novimi duhovitimi šalami v nadaljevanju 'Udar po moško 2.'

V petek, 20. decembra, s pričetkom ob 20.00, pa vas čaka poseben večer oz. koncert Klarise Jovanović in njene spremljevalne zasedbe Della Segodba. Predstavili bodo album MED-

IN-TERAN, pesmi Sredozemlja. Slovenska in Hrvaška Istra, Bosna in Hercegovina, Črna gora, Grčija, Turčija, južna in severna Italija, Provansa, Španija ... to so dežele, po katerih potujejo pevka in imenitni muzikantje, ki jih slovenski glasbeni sladkusi že dolgo poznajo. Tokrat se ji bodo na odru pridružili: Luka Ropret, Vasko Atanasovski, Žiga Golob in Marjan Stanič. Glasbeniki se držijo osnovnih melodijskih linij in izvirnih ritmov, v medgrah pa se zapeljejo v džezovske in še kakšne druge vode. Klarisa poje v izvirnih jezikih. Med izbranimi pesmimi so tudi pesmi španskih Judov. Glasbena dediščina Sredozemlja je razpeta med Zahodom in Levantom, poseben čar pa ji dajejo okusi in barve vzhodnega Jadrana in njegovega zaledja, ki je na gosto prepredeno s slovanskimi koreninami. Medeno sladka in obenem trpka, ekstatična in včasih otožna, minimalistična in filigranska godba, opojna kot medeno vino, kot med in teran.

V petek, 27. decembra, s pričetkom ob 20. uri, pa bodo v Kosovelovem domu slavnostno zaključili leto z »novoletnim koncertom«[»] trenutno najbolj priljubljene slovenske pop pevke Neishe, ki bo publiko začarala s svojim novim albumom Za vesolje in kavboje ...

Več informacij o nakupu listkov na www.kosovelovdom.si.

Klarisa Jovanović

KULTURNI DOM SEŽANA

FILM - Nocoj v tržaški Mieli

Tudi Tito on ice

Doku-strip bo na festivalu animacije predstavila ljubljanska Animateka

S filmskim večerom v gledališču Miela bo danes šesta izvedba Malega festivala animacije (Piccolo Festival dell'Animazione) doživela tudi tržaški trenutek. Spored festivala med 16. in 30. decembrom povezuje vsa štiri osrednja mesta dežele FJK (v Gorici bo projekcija filmov v Kinemaxu, v Pordenonu v Cinemazero, v Vidnu v Visionariu), v katerih se bo do konca meseca zavrtele več kot petdeset animiranih filmov iz vseh koncev sveta.

Prvi tržaški večer bo danes v Mieli, v soboto, 28. decembra, ob 18.30 pa v studiu Tommaseo, kjer bo srečanje posvečeno Pogovorom z umetnostjo srednje - vzhodne Evrope (Dialoghi con l'arte dell'Europa Centro orientale). Današnji večer, ki ga bosta vodila direktorica festivala Paola Bristot in Igor Prassel, direktor ljubljanskega festivala animiranega filma Animateka, bo ponudil v ogled izbor petih avtorskih kratkometražcev in premierno italijansko predstavitev dolgometražnega dela Tito on ice, ki sta ga posnela švedska režiserja Max Andersson in Helena Ahonen. Njuna zgodba, ki je v preteklih mesecih navdušila žirije številnih festivalov in si priborila celo vrsto nagrad, je vmesna pot med

dokumentarnim filmom in stripom.

Zgodba pripoveduje o Maxu in Larsu, ki za promocijo svoje knjige potujeta po nekdanjih jugoslovanskih republikah z mumijo maršala Tita v hladilniku. Na poti srečata Sašo Rakezića (srbskega avtorja stripov z umetniškim imenom Aleksandar Zograf), Igorja Hofbauerja (hrvaškega strip avtorja, znanega po legendarnih plakatih za zagrebški Klub Močvara), ustvarjalce vplivne slovenske stripovske revije Stripburger in druge predstavnike postjugoslovanske neodvisne kulturne scene. Ko v »resničnem«[»] svetlu sledita svojim korakom iz stripovskih sličic in tako opazujeta, kako se mejne kontrole spreminjajo v improvizirane fotozabave, občudujeta mutantske Disneyjeve igrače izza železne zaves, kupujeta ročno izdelane spominke iz tulcev granat ter odkrivata oostrostrelske umetniške galerije, skrite v prestreljenih stanovanjih, spoznata, da je resnica zares lahko bolj čudna od fikcije.

Mali festival animiranega filma je nastal ob sodelovanju Tržaške hiše filma, Alpe Adria festivala, združenja Bonawentura, Cappelle Underground, festivala Maremetraggio in združenja Trieste contemporanea. (Iga)

GORICA - Predstavitveni koncert nove zgoščenke

Radio Zastava: Silentium

V osmih letih delovanja so se uveljavili kot ena najbolj priljubljenih skupin balkan glasbe

Osmerica članov skupine Radio Zastava

Nocoj ob 20.30 bo na odru Kulturnega doma v Gorici skupina Radio Zastava predstavila svojo novo zgoščenko »Silentium«. Po osmih letih in mnogih koncertih v severni Italiji, Avstriji, Sloveniji, Franciji, Rusiji in Veliki Britaniji, bo skupina v živo zaigrala skladbe iz novega cd-ja, ter koncert obogatila še z vrsto znanih balkan in klezmer uspešnic.

Skupina je nastala leta 2005. Že od samega začetka je bila gonilna sila članov benda želja po zabavi. Razposajeno vzdrušje je že na njihovih prvih koncertih prevzelo poslušalce, tako da se je Radio Zastava kaj kmalu uveljavila na glasbenih priroziščih balkan in klezmer glasbe po vsej severni Italiji. Sku-

pino sestavljajo: Nico Rinaldi (saksofon), Gabriele Cancelli (trobenta), Leo Virgili (pozavna), David Cej (harmonika), Predrag Pijunović (tapan), Stefano Bragagnolo (tolkala), Marco Kap-pel (helikon) Walter Grison (saksofon).

Koncert sodi v okvir glasbenega festivala »Across the border 2013«. Cena vstopnic: redne € 10,00 (s cd-jem); znižane € 7,00 (brez cd-ja). Po nocojšnjem v Gorici bo predstavitveni koncert tudi v Trstu, v petek, 20. decembra, ob 21. uri v gledališču Miela. Vstopnice za tržaški koncert so v predprodaji na prodajnih mestih Vivaticket, in bodo na razpolago na dan koncerta od 19.30 ure dalje na blagajni gledališča Miela.

NEMČIJA - V bundestagu jo je podprlo 462 od 621 prisotnih poslancev

Merklova na čelu nove črno-rdeče vlade

BERLIN - Nemčija je včeraj dobila novo črno-rdečo vladno, ki bo državo vodila tretjič v zgodovini. Po izvolitvi v bundestagu, kjer je prejela prepričljivo podporo, je na položaj kanclerke tretjič zaporedoma prisegla Angela Merkel. Sledila je prisega njene 14-članske ministrske ekipe, ki se je popoldne že sestala na prvi seji.

Merklova je tretji mandat začela z veliko podporo s strani strank velike koalicije. Pri izvolitvi v bundestagu je prejela toliko glasov, kot še noben kancler doslej. Za predsednico Krščansko demokratske unije (CDU) je glasovalo 462 od 621 prisotnih poslancev, kar pomeni skoraj tričetrtinsko večino. Zadostovala bi absolutna večina v 630-članskem parlamentu, torej 316 glasov.

Kljub temu ji kar nekaj poslancev iz črno-rdečega tabora ni namenilo glasu podpore. Skupaj namreč konservativci (CDU/CSU) in socialdemokrati (SPD) v bundestagu zasedajo 504 sedeže. 150 poslancev je glasovalo proti, devet se jih je vzdržalo, opozicija, ki jo sestavljajo Levica in Zeleni, pa ima skupaj 127 poslancev. Merklovi tako glasu pod-

ANGELA MERKEL MED PRISEGO

ANSA

pore ni namenilo najmanj 32 poslancev iz strank vladne koalicije.

59-letno političarko je po izvolitvi na položaj imenoval nemški predsednik Joachim Gauck, nakar je prisegla v parlamentu. Pri tem je tako kot kasneje vsi ministri uporabila tudi frazo "Tako mi Bog pomaga", ki jo je sicer mogoče izpustiti. S prostora za obiskovalce je prisego spremljala tudi njena mati. Njenega soproga Joachima Sauerja tako kot ob obeh njenih predhodnih prisegah ni bilo v parlamentu.

Gauck je nato v svoji uradni rezidenci na gradu Bellevue imenoval tudi njeno mi-

nistrsko ekipo, pri čemer je v luči velikih izzivov, kot sta evrska kriza in demografske spremembe, dejal, da potrebuje Nemčija stabilno in sposobno vladno. Ministri so nato prisegli v parlamentu.

CDU v novi vladi poleg kanclerskega položaja zaseda še pet ministrskih položajev. Finančni minister je ostal Wolfgang Schäuble, Ursula von der Leyen je prevzela obrambni resor, Thomas de Maiziere bo vodil notranje ministrstvo, Hermann Gröhe ministrstvo za zdravje, Johanna Wanka pa je ostala ministrica za izobraževanje.

CSU je prevzela vodenje treh resorjev. Na čelu ministrstva za promet in digitalno infrastrukturo je Alexander Dobrindt, minister za kmetijstvo je postal Hans-Peter Friedrich, minister za gospodarsko sodelovanje in razvoj pa Gerd Müller.

Ministri iz vrst socialdemokratov vodijo šest resorjev. Predsednik stranke Sigmar Gabriel je postal podkancler in novi "super minister" za gospodarstvo in energije, na čelo zunanjega ministrstva se je vrnil Frank-Walter Steinmeier, ki je položaj zasedal že med letoma 2005 in 2009.

Barbara Hendricks vodi ministrstvo za okolje, Andrea Nahles je prevzela ministrstvo za delo in socialne zadeve, Manuela Schwesig ministrstvo za družino, Heiko Mass pa pravosodno ministrstvo.

Nova koalicija se je že lotila dela. Popoldne se je sestala na ustanovni seji. Merklova bo na prvi obisk v tujino v novem mandatu v sredo odšla v Francijo, kamor jo bo spremljal tudi zunanji minister Steinmeier.

Konservativci in socialdemokrati so dogovor o koalicijski pogodbi dosegli 27. novembra po petih tednih pogajanj. Merklova jih je s SPD začela potem, ko je na septembrskih volitvah uniji CDU in CSU za las ušla absolutna večina v bundestagu, njihovim dotedanjim koalicijskim partnerjem, liberalcem (FDP) pa ni uspelo preseči praga za vstop v parlament.

Velika črno-rdeča koalicija je pred tem Nemčiji pod vodstvom Merklove vladala že v letih 2005-2009, pod vodstvom kanclerja Kurta Georga Kiesingerja (CDU) pa med letoma 1966 in 1969.

Sara Kovač (STA)

V Siriji na tisoče tujih borcev

BEJRUT - V spopadih v Siriji sodeluje med 3300 in 11.000 borcev iz več kot 70 držav, med njimi jih je vse več tudi iz zahodnih držav, ugotavlja Mednarodni center za preučevanje radikalizacije (ICSR). Kot v poročilu na svoji spletni strani navaja ICSR, večina tujih borcev, ki se borijo na strani nasprotnikov režima sirskega predsednika Bašarja al Asada, prihaja z Bližnjega vzhoda in iz Evrope, skoraj 80 odstotkov, nekaj pa tudi iz jugovzhodne Azije, Severne Amerike in Afrike. Med zahodnoevropskimi državami je največ borcev iz Francije (najmanj 63 borcev, največ 412), Velike Britanije (43-366), Belgije (76-296), Nemčije (34-240) in Nizozemske (29-152).

V Jubi ubitih 73 vojakov

JUBA - V spopadih, ki že več dni divjajo v prestolnici Južnega Sudana Jubi, je bilo ubitih najmanj 73 vojakov in več civilistov, je za francosko tiskovno agencijo AFP dejal minister za informiranje Michael Makuei Lueth. Pred spopadi med različnimi frakcijami znotraj južno-sudanske vojske se je v oporišče ZN v mestu zateklo 13.000 ljudi. Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je včeraj po telefonu govoril z južno-sudanskim predsednikom Salvo Kirom, ki je v ponedeljek obtožil sile, zveste bivšemu podpredsedniku Rieku Macharju, da so poskušale izvesti državni udar. (STA)

ZN - Televizija RAI objavila srhljive posnetke

Italija slabo ravna z migranti na Lampedusi

Migranti se morajo pred vsemi navzočimi sleči, nakar jih poškrbijo z vodo, da bi preprečili garjavost

ANSA

RIM - Italija še vedno slabo ravna z migranti, ki so pristali na Lampedusi, je včeraj sporočil Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR). »Italijanske oblasti že leta prosimo, naj ljudi hitro premaknejo z Lampeduse,« je v izjavi zapisal predstavnik UNHCR Laurens Jolles. »Nenehna prenatrpanost je nevzdržna in vodi v situacije, kjer je nudena pomoč kljub trudu humanitarnih delavcev krepko pod minimalnimi standardi,« je še dodal.

Do sporočila UNHCR prihaja dan po tem, ko je italijanska televizija RAI poročala, da se morajo migranti v sprejemnem centru na Lampedusi pred vsemi navzočimi sleči, nakar jih poškrbijo z vodo, da bi preprečili garjavost. V televizijemskem prispevku se je neimenovani migrant prav tako pritoževal, da so ga obravnavali kot »žival«, in da je v centru preživel 65 dni. UNHCR je še poudaril, da bi migrante iz sprejemnega centra morali umakniti v 48 urah. Na slabo ravnanje z migranti je opozorila tudi županja Lampeduse Giusi Nicolini, ki je dejala, da s pribežniki ravna kot v koncentracijskih taboriščih. Odgovornost je pripisala notranjemu ministrstvu.

Migranti so Lampeduso preplavili oktobra, ko so v sprejemni center s kapaciteto 250 ljudi morali sprejeti 1000 migrantov, na njihovo vedno večje število pa sta evropsko javnost opozorila brodoloma pred obalama Lampeduse in Malte, ki sta terjala vsaj 400 življenj. (STA)

ITALIJA - Vlada sprejela pomembna zakonska ukrepa

Odlok o zaporih in osnutek o procesih

RIM - Vlada je včeraj odobrila dva pomembna ukrepa, in sicer odlok za razbremenitev prenatrpanih zaporov ter zakonski osnutek za pospešitev civilnih in kazenskih sodnih postopkov.

Premier Enrico Letta je na tiskovni konferenci po seji vlade povedal, da je odlok o zaporih prvi odgovor na poziv predsednika republike Giorgia Napolitana za olajšanje »ekspozitivnih« razmer, v katerih živijo zaporniki, in to ob spoštovanju javne varnosti.

Odlok v prvi vrsti zadeva zasvojenice z drogami, ki bodo ob določenih pogojih lahko zapustili zapor in se zdravili ustreznih centrih. Pravosodna ministrica Annamaria Cancellieri je povedala, da bi na tak način lahko zapustilo zapore okrog 1700 zapornikov.

Poleg tega odlok določa pogoje, pod katerimi bo država lahko vrnila tuje zapornike njihovim domovinom. Na splošno bo to veljalo za prestopanje zadnjih dveh let zapore. Tudi v tem primeru naj bi se italijanski zaporji razbremenili za več kot tisoč ljudi. Na tak način naj bi se stanje v italijanskih zaporih vsaj približalo standardom, ki jih določa EU.

Kot rečeno, je vlada včeraj odobrila tudi zakonski osnutek za pospešitev civilnih in kazenskih procesov. Če bo parlament odobril osnutek, bodo nekateri postopki poenostavljeni. Tako bodo v nekaterih primerih lahko sodniki odločali že na osnovi ekspertiz, recimo v sodnih postopkih okrog prometnih nesreč. Poenostavljeni bodo postopki za overovljenje dokumentov ipd.

UKRAJINA - Predsednika Janukovič in Putin potrdila partnerstvo

Rusija bo kupila ukrajinske obveznice in znižala cene plina

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin je včeraj po srečanju z ukrajinskim kolegom Viktorjem Janukovičem v Moskvi sporočil, da bo Rusija pomagala Ukrajini z nakupom državnih obveznic v vrednosti 15 milijard dolarjev. Državni energetski družbi sta ob tem podpisali dogovor o znižanju cen ruskega plina. Rusija je pristala tudi na ukinitve trgovinskih ovir, ki jih je uvedla v začetku leta, ko je postalo očitno, da se Ukrajina pripravlja na podpis pridruženega sporazuma z Evropsko unijo.

"Ruska vlada je sprejela odločitev, da bo del sredstev iz državnega sklada v višini 15 milijard dolarjev investirala v ukrajinske državne obveznice,« je po triurnih pogovorih z Janukovičem v Kremlju sporočil Putin. Finančni minister Anton Siluanov je pojasnil, da bo Rusija kupila za 15 milijard dolarjev ukrajinskih evroobveznic, ki jo bo izdal Kijev.

Putin je tudi dejal, da bo ruski energetski velikan Gazprom Ukrajini prodajal plin po ceni 268,5 dolarja za 1000 kubičnih metrov, medtem ko je trenutna cena okoli 400 dolarjev.

Ruski predsednik je sicer dodal, da z ukrajinskim kolegom ni razpravljal o članstvu Ukrajine v ruski carinski uniji, v kateri sta še Kazahstan in Belorusija. Ukrajinska opozicija se boji, da bi se z vstopom v to unijo razblinile sanje o vstopu Ukrajine v EU. "Želim pomiriti vse, danes se sploh nismo pogovarjali o vstopu Ukrajine v carinsko unijo,« je zatrdil Putin.

46-milijonska Ukrajina se je znašla sredi diplomatskega prerivanja med EU in Rusijo, ko se je Janukovič odločil, da ne

Viktor Janukovič in Vladimir Putin

ANSA

podpiše zgodovinskega sporazuma z EU, temveč da prednost zbliževanju z Rusijo. EU je nato pred dvema dnevnoma zamrznila pogajanja s Kijevom.

Ukrajinski predsednik je včeraj izpostavil pomen odnosov z Moskvo. Ukinitve trgovinskih omejitev bo po njegovih besedah znatno prispevala k povečanju trgovine. "Uresničitev tega akcijskega načrta bo znatno poglobila naše strateško sodelovanje na mnogih področjih,« je dejal.

Janukovičeva zavrnitev podpisa sporazuma z EU je sprožila množične protivladne proteste v Ukrajini, največje od oranžne revolucije 2004, po kateri se je država prvič obrnila proti Zahodu. (STA)

ZLATO

(999,99 %) za kg

28.717,48 -226,29

SOD NAFTE

(159 litrov)

108,44 \$ -0,89

EVRO

1,3749\$ -0,20

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

17. decembra, 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	17. 12.	16. 12.
ameriški dolar	1,3749	1,3776	
japonski jen	141,61	141,87	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,657	27,534	
danska krona	7,4607	7,4605	
britanski funt	0,84560	0,84385	
madžarski forint	299,30	299,77	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7030	0,7030	
poljski zlot	4,1790	4,1758	
romunski lev	4,4673	4,4570	
švedska krona	9,0412	9,0266	
švicarski frank	1,2206	1,2211	
norveška krona	8,4600	8,4345	
hrvaška kuna	7,6300	7,6293	
ruski rubel	45,2922	45,2905	
turška lira	2,8055	2,7970	
avstralski dolar	1,5421	1,5400	
braziljski real	3,1891	3,2091	
kanadski dolar	8,3477	1,4579	
kitajski juan	8,3477	8,3651	
indijska rupija	85,0840	85,0670	
južnoafriški rand	14,2344	14,2072	

GORICA - Vzporodno z mednarodnim festivalom zgodovine èStoria

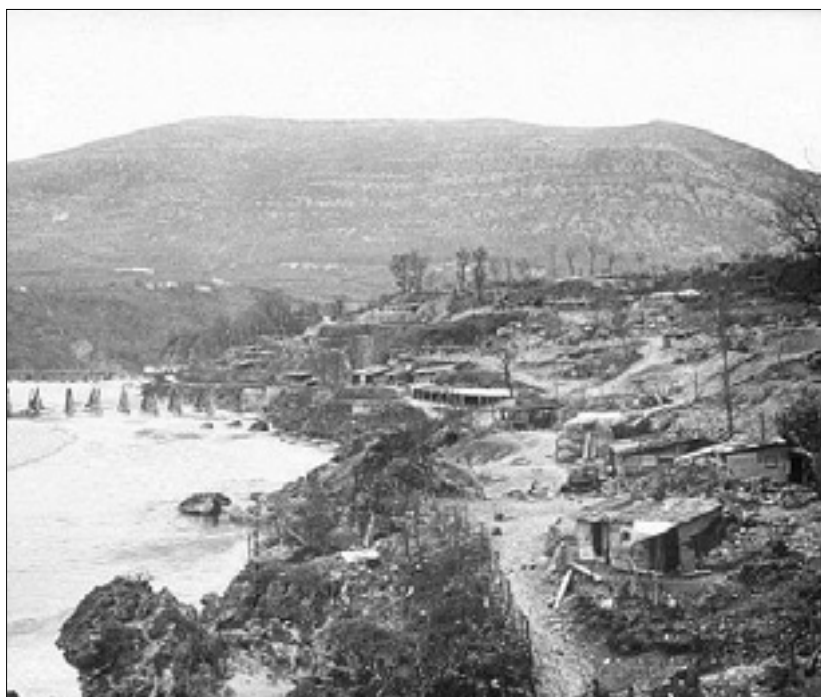
Maja evropski turistični sejem prve svetovne vojne

Evropske destinacije, ki svojo turistično privlačnost gradijo na ohranjanju spomina na krvave spopade iz obdobja 1914-1918, se bodo spomladi prihodnjega leta predstavile v Gorici. Mestno središče bo namreč gostilo prvi Turistični sejem prve svetovne vojne, odmeven dogodek, na katerem organizatorji pričakujejo okrog 50.000 obiskovalcev. Pobuda bo potekala med 23. in 25. majem, torej v dneh, ko bo Ljudski vrt na Verdijevem korzu prizorišče desetega mednarodnega festivala zgodovine èStoria, ki bo v dobri meri posvečen ravno stoletnici prve svetovne vojne.

Kot je na včerajšnji predstavitvi povedal direktor turističnega sejma Filiberto Zovico, ki je med drugim tudi vodja marketinga in komunikacije pri založbi Marsilio, izbira kraja ni naključna: Gorica se je namreč v kolektivni spomin zatisnila kot pravi simbol prve svetovne vojne, ob tem pa je stičišče različnih kultur in jezikov, ki danes sobivajo v skupni Evropi. »Stota obletnica prve svetovne vojne bo iz kulturnega, a tudi iz turističnega vidika, zaznamovala prihodnje petletje. Zato smo si zamislili večji turistični sejem, na katerega bomo povabili okrog 50 italijanskih in evropskih turističnih ponudnikov. Sejem smo sprva nameravali organizirati v Venetu, naposled pa smo izbrali Gorico,« je povedal Zovico, po katerem je ob vlogi goriškega prostora med prvo svetovno vojno do odločitve privedel ravno sloves festivala èStoria, s katerim želijo vzpostaviti plodno sodelovanje. »Turistični sejem ima komercialno, a tudi kulturno plat, ki bo prišla do izraza preko sodelovanja z goriškim festivalom zgodovine. Sejem bo namreč potekal tik ob ljudskem vrtu, po vsej verjetnosti v prostorih združenja UGG ali na Battistijevem trgu. Ob stojnicah, kjer bodo operaterji predstavljali svojo ponudbo, bodo potekali seminarji in delavnice. Gorica bo maja postala prava evropska referenčna točka na področju turizma, ki je povezan s prvo svetovno vojno,« je poudaril Zovico, sodelovanja pa se je veselil tudi vodja festivala èStoria Adriano Ossola: »Ljudi, ki bi tako dobro kot Zovico razumeli in cenili posebnost Triveneta, ni veliko. Zahvaljujem se Liviu Semoliču, preko katerega sem tega intelektualca in podjetnika spoznal. Goriško podjetništvo ni najbolj živahno, tu pa imamo

osebo iz Veneta, ki je pripravljena staviti na naše mesto. To je veliko priznanje za naš festival in Gorico,« je prepričan Ossola. Da je turistični sejem eden izmed najprestižnejših dogodkov, na katere je Gorica lahko ciljala v okviru praznovanja stoletnice prve svetovne vojne, je prepričan župan Ettore Romoli, podpredsednica pokrajine Mara Černic pa je poudarila, da je t.i. »zgodovinski turizem« pomembna priložnost, ki jo mora Goriška izkoristiti tudi za razvoj in ustvarjanje delovnih mest. Deželni svetnik Franco Codega je spregovoril o deželnem zakonu o stoletnici prve svetovne vojne, ki mora stremeti tudi k spodbujanju kulture miru in združene Evrope, medtem ko je direktor dnevnika Il Piccolo Paolo Possamai izrazil upanje, da bo dežela FJK v okviru slovesnosti ob stoletnici prve svetovne vojne priznala Gorici vlogo, ki ji pripada.

Ob goriški občini in združenju èStoria sodelujejo pri organizaciji sejma še goriška Trgovinska zbornica, Fundacija Goriške hranilnice in ustanova Nordest eventi. Dodatne informacije so na voljo na spletni strani www.turismograndeguerra.it. (Ale)

Vojaške barake ob Soči pod Gorico, v ozadju Sabotin

DOBERDOB - Moški izgubil nadzor nad svojim avtomobilom

Zapeljal na pločnik

K sreči je skupina osnovnošolcev in staršev peščila proti domu na nasprotni strani ceste

V Doberdobu se je včeraj zgodila prometna nesreča, v kateri ni bilo poškodovanih, v drugačnih okoliščinah pa bi lahko bile njene posledice zelo hude. Starejši moški, ki je sedel za volanom osebnega avtomobila znamke Mazda, se je okrog 13.20 peljal po Rimski ulici proti Tržiču, iz še nepojasnjenih razlogov pa je tik pred vaško trafikom nenadoma zapeljal s ceste in trčil v drog na desnem pločniku. Zbil je smerokaz in koš za odpadke, ki so se razleteli na vse strani.

Priča nesreči je bila skupina staršev in osnovnošolskih otrok, ki so malo pred tem zaključili pouk v vaški šoli. Otroci in starši so bili takrat na pločniku pred cerkvijo, zato ni bil v nevarnosti nihče ogrožen. Voznik, ki je sam prišel iz avtomobila, je po nesreči povedal, da ga je obšla vrtoglavica. Zdravniške pomoči ni potreboval, na prizorišču nesreče pa so prišli tržiški karabinjerji in nekateri občinski uslužbenci, ki so jih poklicali starši.

Razbitine koša za odpadke pred doberdobsko trafikom

V Gorico prihaja nov prefekt

Gorica bo dobila novega prefekta. Državna vlada je namreč dosedanjega prefekta Mario Augusto Marroso premestila v Treviso, zato pa jo bo v Gorici nasledil 57-letni Vittorio Zappalorto, ki bo prvič imenovan za prefekta. Doslej je bil funkcionar na notranjem ministrstvu; leta 1988 je začel svojo kariero na civilni zaščiti v Trstu, leta 2002 je bil imenovan za namestnika prefekta, od leta 2004 do leta 2006 je bil odgovoren za javni red. Nazadnje je opravljal funkcijo komisarja v kraju Marigliano pri Neaplu. Zappalorto je poročen in oče dveh otrok.

Starši, muzikanti in kitaristi

V ronškem občinskem avditoriju bo danes ob 20. uri glasbeni večer, ki ga bo oblikovalo Združenje staršev iz Romjana. Najprej bodo nastopili udeleženci kitarističnega tečaja, ki ga vodi Aljoša Saksida; sledil bo nastop pevskega zbora Rilke iz Devina, nazadnje se bodo predstavili Romjanski muzikanti in mešani pevski zbor Starši ensemble, ki ga vodi Silvia Pierrotti. Večer se bo zaključil s praznično zdravico.

Okoljske težave reke Soče

V piceriji Lampione v Ulici Pellico v Gorici bo drevi ob 18. uri na temo okoljskih težav reke Soče spregovoril naturalist Pierpaolo Merluzzi; opozoril bo, da ima reka svoje naravne zakonitosti, do katerih mora biti človek pri njenem izkoriščanju spoštljiv. Srečanje prireja pokrajinska federacija Zelenih. Posebna pozornost bo namenjena biodiverziteti reke Soče, ki jo je treba zaščititi, ne pa ogrožati z gradnjo novih jezov.

Zapora tržiškega korza

V Tržiču bodo danes opravili nekaj vzdrževalnih del na Korzu Popolo, ki bo zaradi tega zaprt. Obvoz bo urejen po sosednjih ulicah. Kot znano je tržiška občinska uprava med poletjem ponovno odprla promet Korzu, ki je bil pred tem nekaj let zaprt. Ob koncu poletja so poskusno obdobje odprtja ene izmed osrednjih tržiških ulic podaljšali, tako da se bo po njej mogoče peljati z avtomobilom še do februarja prihodnjega leta. Medtem v Tržiču še ni enotnega mnenja o prevoznosti Korza Popolo; nekateri bi ga radi zaprli prometu, drugi zahtevajo, naj bo še naprej odprt.

GORICA - Koordinacija 9. december vztraja

Incident med ponedeljkovim protestom, goriški »vstajniki« grede danes v Rim

Protest goriških somišljenikov Koordinacije 9. december, ki že več kot teden dni vztrajajo na trgu pred županstvom in zahtevajo odstop italijanskih politikov, se nadaljuje. Protest v Gorici je doslej potekal precej mirno, v ponedeljek pa je do incidenta z gmotno škodo in telesno poškodbo, zaradi katerega so posredovale tudi sile javnega reda, le prišlo.

Protestniki so predvčeršnjim kot vsak večer skušali opozoriti javnost na svoje zahteve s tem, da so s počasnim korakom prečkali cesto in ovirali promet pred županstvom. »Prečkali smo na prehodu za pešce. Nek voznik, ki se je očitno naveličal čakanja v vrsti, je ponovno pogнал avtomobil. Pri tem je enemu izmed

nas, ki se ni pravočasno umaknil, s kolesi zapeljal čez stopalo. Mladenič je reagiral in udaril po vetrobranu. Posredovali so policisti oddelka Digos, stvar pa se je zaključila mirno in brez ovadb,« so nam povedali protestniki, ki ocenjujejo, da je šlo bolj za nesrečo kot pa za posledico napetosti. Mladenič naj bi vsekakor imel poškodovano nogo, voznik pa razbit vetrobran.

Tudi goriški »vstajniki« so se pridružili večjim skupinam somišljenikov iz Tržiča, Vidma in drugih krajev, ki so se sinoči odpravili v Rim, kjer bo danes del gibanj, ki so vključena v Koordinacijo 9. december in ki zavračajo katerokoli pogajanje z vlado, priredil manifestacijo. »S trga

pred županstvom se vsekakor ne nameravamo umakniti. Ostali bomo, dokler ne bodo vsi odšli domov,« je poudaril Sandro, eden izmed goriških protestnikov, gospa Annamaria Morelli pa je povedala, da se je v minulih dneh pogovorila tudi z županom Ettorejem Romolijem. »Ponudil nam je začasna dela, ki bi jih občina plačala z vaučerji. Ponudbo smo zavrnili, želimo si pravih delovnih priložnosti za našo mladino,« je pojasnila Morellijeva. Po njenih besedah je protestnikom v minulih dneh veliko Goričanov izreklo podporo, bolj malo ljudi pa se jim je pridružilo med protestnimi akcijami. »Goričani se pač neradi izpostavljajo,« je zaključila. (Ale)

GORICA - Občinski svet

Kje so smetarji?

Koršičeva vložila svetniško vprašanje o zanemarjenosti nekaterih območij

Goriška občinska svetnica SSK-DS Marilka Koršič je na včerajšnji seji goriškega občinskega sveta vložila svetniško vprašanje, s katerim je župana Ettoreja Romolija in odbornika Francesca del Sordija opozorila na zanemarjenost nekaterih cest v mestnem središču in na Oslavju.

»V mestnem središču bi omenila Ulico Favetti, kjer se posebno na nekaterih točkah pogosto kopičijo odpadki. Čeprav je bil problem na dolgo opisan v krajevnem dnevniku, se razmere niso spremenile. Morda bi bilo treba, kot obljubljeno, dodati kakšno opozorilno tablo, boljše nadzorovati območje in redno čistiti,« pravi Koršičeva, ki so jo s podobnimi težavami seznanili tudi na Oslavju. »Ali je bila morda okrnjena tudi smetarska služba? Gotova sem, da se je to zgo-

dilo na Oslavju. Stroj za pometanje listov in smeti se je v zadnjih šestih tednih ustavil v Pevmi pri šoli, jaški na Oslavju pa so posledično polni nesnage. V primeru dežja bo cesta nevarna,« je povedala Koršičeva in omenila tudi pomanjkljivo vzdrževanje poti, ki se je na Oslavju poslužuje pešci, ter pomanjkanje kanalizacije med Pevmo in Števerjanom. Koršičeva je drugi del svetniškega vprašanja posvetilo obvestilu o božičnih dejavnostih občinske ludotheke, ki ga je goriška občina naslovlila na ravnanje Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici. »Obvestilo je bilo samo v italijanščini. Goriška občina ima v službi prevajalca za slovenski jezik, ki je plačan s prispevki za slovensko manjšino. Zakaj se ga ne poslužujete?« sprašuje svetnica.

GORICA - Nagrada Bratina avstrijski avtorici Ruth Beckermann

Z dokumentarci raziskuje evropsko prepletanje kultur in svoje judovske korenine

Dobitnica nagrade »Darko Bratina. Poklon viziji 2013« je avstrijska dokumentaristka Ruth Beckermann. »Gre za vsestransko avtorico, ki se v svojih delih osredotoča tako na večkulturno dimenzijo evropskega prostora kot tudi na zgodovinski in osebni spomin povezan z judovsko identiteto, še posebej tisto na Dunaju. Ruth Beckermann je avtorica več kot desetine dokumentarnih filmov, ki so bili uspešno predstavljeni na mednarodnih festivalih in za katere je prejela ugledne nagrade. Njen opus bogatijo tudi avdiovizualne instalacije in knjižne izdaje,« je včeraj poudarila Mateja Zorn, vodja projekta »Nagrada Darko Bratina. Poklon viziji«, ki je celotno prireditev predstavila skupaj s podpredsednico Kinoateljeja Martino Humar. V imenu novogoriške občine je bila prisotna načelnica njegovega oddelka za družbene Marinka Saksida, goriško pokrajino je predstavljala odbornica Vesna Tomsič.

Kinoatelje je nagrado v spomin na svojega ustanovitelja prvič podelil leta 1999 v okviru festivala Film Video Monitor; danes zajema formo monografskega pregleda, ki se odvija v petih mestih skupnega medregijskega prostora med Slovenijo in Italijo. »Darko Bratina je menil, da je film eno najboljših sredstev za razumevanje družbe in njene kulture. Nagrada sledi tej viziji ter izbira dela in avtorje, ki estetske vrednote dopolnjujejo s posebno pozornostjo do zgodovinskega in družbenega okolja ter se zavzemajo za medkulturno komunikacijo,« poudarja Zornova in pojasnjuje, da so običajno nagrado podeljevali decembra. »Tokrat jo bomo podelili februarja, saj se nam zdaj Ruth Beckermann ne more pridružiti zaradi osebnih zadržkov,« pravi Zornova in pojasnjuje, da bodo prvo filmsko projekcijo organizirali že jutri, 19. decembra, ob 11. uri v Kulturnem domu v Novi Gorici, kjer bodo predstavili film »Zorro's bar mitzvah« iz leta 2006. Štirje 12-letniki - Sharon, Tom, Moishy in Sophie - se pripravljajo na vstop v svet odraslih, na svoj »bar mitzvah«. Beckermannova s kritičnim in hkrati ironičnim pogledom osvetli judovsko tradicijo in pomen iniciacijskih obredov. Osredotoči se na podobo, s katero se odraščajoči mladostniki želijo predstaviti v družbi.

»V nadaljevanju Nagrade, med 26. fe-

bruarjem in 1. marcem prihodnjega leta, bomo organizirali filmske projekcije in srečanja ter strokovno delavnico pod mentorstvom Ruth Beckermann. Slavnostna podelitev nagrade bo v četrtek, 27. februarja, v Trgovskem domu v Gorici; ob tej priložnosti bomo odprli tudi razstavo, na kateri se bo Ruth Beckermann predstavila z avdiovizualno instalacijo Europamemoria,« pravi Zornova in opozarja, da prireditev nastaja v sodelovanju s številnimi filmskimi in kulturnimi institucijami medregijskega prostora (Hiša filma v Gorici, Media desk Slovenija, Casa del Cinema v Trstu, Centro Espressioni Cinematografiche v Vidmu, Art kino Odeon in Festival Kino Otok v Izoli, Kulturni dom v Novi Gorici, Visoka šola za umetnost Univerze v Novi Gorici, Narodna in študijska knjižnica v Gorici, Avstrijski kulturni forum v Ljubljani, judovska skupnost v Trstu...). Prireditev je skupno vredna 20.000 evrov, finančno so jo podprli dežela Furlanija Juljska krajina, Fundacija Goriške hranilnice, mestna občina Nova Gorica, goriška pokrajina, Banca di Cividale-Kmečka Banka in družba KB1909. (dr)

Nagrado so prvič podelili leta 1999

Doslej so nagrado »Darko Bratina. Poklon viziji« prejeli: leta 2012 filmski avtor **Karpo Godina**, 2011 režiser **Franco Giraldi**, 2010 filmski avtor **Miroslav Janek**, 2009 režiser in producent **Harutyun Khachatryan**, 2008 režiserka in producentka **Petra Seliškar**, 2007, režiserka in producentka **Adela Peeva**, 2006 režiser **Želimir Žilnik**, 2005 fotograf in filmski reporter **Edi Selhaus**, 2004 televizijski novinar in avtor reportaž **Dimitrij Volcic**, 2003 tržaški filmar **Alessio Zerial**, 2001 režiser **Jan Cvitkovič**, 2000 režiser **Srdjan Vuletić**, 1999 režiserka **Maja Weiss**.

Ruth Beckermann

NOVA GORICA Izteka se leto Silvana Furlana

V Ajdovščini zaključni niz dogodkov

Izteka se leto Silvana Furlana, pred šestdesetimi leti rojenega utemeljitelja slovenske filmske kritike in publicistike, scenarista, dramaturga in režiserja, zaslužnega za razvoj slovenskega filma in novega rodu filmskih ustvarjalcev. Obletnico rojstva so med letom zaznamovali številni dogodki v Novi Gorici, Ljubljani in Izoli, zaokrožilo pa se bo v Furlanovi domači občini - Ajdovščini. Rojen je bil namreč na Brjah, kjer je novembra potekala projekcija filmov iz mladinske produkcije, nastalih v okviru Ustanove Silvana Furlana - vodi jo njegova sestra Miranda Brataševac. Danes pa bo v Lavričevi knjižnici v Ajdovščini ob 18.30 predstavitev knjige Tkanje pogledov, ki jo podpisuje Furlanov mladostni tovariš in sopotnik na področju filmske kritike Jože Dolmark. V Tkanju pogledov Dolmark objavlja pronicljive zapise o vrsti najpomembnejših režiserjev - tako domačih kot tujih, posebno mesto v knjigi namenja prav Silvanu Furlanu. Zaključek leta Silvana Furlana bo v petek, 20. decembra, v Dvorani 1. slovenske vlade. V predverju bo ob 18.30 odprtje razstave o Silvanu Furlanu, v nadaljevanju bo ob 19. uri sledil večer projekcij kratkih filmov, ki so nastali v produkciji filmskih krožkov v okviru Fundacije Silvana Furlana. Večer bo zaokrožil film Deklica s frnikulami, s katerim je Furlan kot režiser in scenarist postavil pomnik v Divači rojeni Idi Kravanji, ki je pod imenom Ita Rina dosegla mednarodni sloves filmske zvezde. (km)

GORICA - Božični koncert v Kulturnem centru Lojze Bratuž

Ob božiču Mozartova Kronungmesse

Skupaj bosta zapela zbor Hrast in Lojze Bratuž - Nastopili bodo tudi otroci SCVG Emil Komel in doberdobski veseljaki

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici se v teh dneh snuje že tradicionalni Božični koncert, ki spada v Koncertno sezono, ki jo skupaj prireja Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov. Tokrat bodo organizatorji ponudili goriški poubliki Mozartovo Kronungmesse za soliste, zbor in orkester, v drugem delu pa bodo na sporedu slovenske božične pesmi v novih orkestracijah.

Na koncertu bosta sodelovala mešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba (zborovodja Hilarij La-

vrenčič) in mešani pevski zbor Lojze Bratuž iz Gorice (zborovodja Bogdan Kralj), ki bosta v združenju zasedbi zapela slavnostno Kronungmesse W. A. Mozarta. Solistične vloge so bile zaupane sopranistki Alessandri Schettino in altistki Martini Kocina, tenorist in basist pa sta Tržacana, in sicer Luca Dordolo in Giuliano Pelizon. Orkester ArsAtelier Silvan Kerševan pa kot običajno združuje glasbenike iz našega širšega slovenskega prostora.

V drugem delu božičnega koncerta pa bosta najprej zapela

združena mladinska zbor slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel (zborovodja David Bandelj) in mladinskega zbora Veseljaki iz Doberdoba (zborovodja Lucija Lavrenčič Terpin), ki se bosta predstavila s sklopom štirih slovenskih božičnih pesmi v novih orkestracijah Patricka Quaggiata in Aljoše Tavčarja. Nato pa bo na oder ponovno stopil združen mešani pevski zbor, ki bo ob mladinskem združenem zboru zapel še štiri božične pesmi, tudi te skladbe v orkestracijah Patricka Quaggiata in Aljoše Tavčarja, ki so bi-

le napisane za to priložnost. Koncertni mojster je prof. Hilarij Lavrenčič.

Božični koncert bo v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v ponedeljek, 23. decembra, ob 20.30; ponovitev bo v petek, 27. decembra 2013, vedno ob 20.30. Nakup in rezervacija vstopnic je že možna vsak dan v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici med 8.30 in 12.30; interese lahko kličejo na telefonski številki 0481-531445 ali pa pišejo na naslov elektronske pošte na kcl.bratuž@libero.it.

GORICA - Jens Kolata o delovanju združenja Kulturhaus Görs

Mestu vračajo nemščino

Postati dinamična sredina, ki s številnimi pobudami širi večjezičnost v mestu s posebnim poudarkom na učenju nemškega jezika. To je vodilo združenja Kulturhaus Görs, ki je pred nekaj meseci na pobudo petnajsterice nemških in avstrijskih priseljencev nastalo v Gorici. »Večina od nas, ki se tudi poklicno ukvarja z nemškim jezikom, biva razpršenih po celotnem goriškem teritoriju. Nekateri smo jezikovni pedagogi, drugi prevajalci, tretji se z nemškim ukvarjajo zgolj iz ljubezni do nemške kulture. Sploh pa so naša vrata odprta vsem: Slovincem in Italijanom,« pravi Jens Kolata, predsednik društva Kulturhaus Görs. Profesorja, zgodovine in nemškega jezika na videmski gimnaziji Uccellis je življenjska pot iz nemškega mesta Bremen pred dobrimi desetimi leti pripeljala v Gorico. Z njim smo se pogovarjali o večjezičnosti v mestu in o prihodnjih pobudah združenja Kulturhaus Görs.

Združenje je v poletnih mesecih izpeljalo svojo prvo pobudo, ki je naletela na dober odziv med Goričani. Julija je v župnijski dvorani v Štandrežu potekala enotedenska jezikovna delavnica za otroke. Delavnice se je udeležilo petinideset otrok od šestega do desetega leta starosti, ki so se pod vodstvom vzgojiteljev - samih ustanovnih članov društva - preko igre, petja in gledališča učili nemškega jezika.

»Med udeleženci je bilo več slovenskih in itali-

janskih otrok, nekateri so bili brez vsakega predznanja nemškega jezika, ne glede na to so se v enem tednu marsikaj naučili,« poudarja Kolata in napoveduje, da bodo v prihodnje pobudo zopet ponovili in poletno središče podaljšali na polna dva tedna. S prihodnjim letom bo združenje priredilo serijo večstopenskih jezikovnih tečajev nemškega jezika. S sklopom tečajev »Deutsch für Kinder« bodo pozornost namenili predvsem osnovnošolskim in srednješolskim otrokom ter tistim, ki obiskujejo vrtnice. Enotedenski jezikovni tečaji za otroke bodo potekali v Dijaškem domu Simon Gregorčič v Gorici od druge polovice januarja do junija. Na sedežu zavoda ISIG pa bosta v organizaciji združenja potekala dva tečaja nemščine za odrasle »Deutsch auffrischen« in »Konversation auf Deutsch«. Oba tečaja za odrasle bosta vodila učitelja, katerima je nemščina materni jezik.

»Delovanje društva bomo obogatili še z drugimi aktivnostmi. V prihodnje nameravamo v sodelovanju z goriškim Kinemaxom organizirati niz filmskih

Jens Kolata

projekcij najuspešnejših sodobnih nemških celovečernih filmov,« napoveduje Kolata in v isti sapi pojasnjuje, da v združenju še vedno iščejo primeren sedež in načine, preko katerih bi lahko prišli do prispevkov za svoje delovanje.

»Ko sem se iz Nemčije preselil v Gorico, sem kmalu spoznal izrednost tega goriškega večnarodnostnega okolja, ki se ga tukajšnji avtohtoni prebivalci morda sploh ne zavajajo. Z ženo, ki je italijanskega rodu, sva svoje otroke vpisala v slovensko šolo, saj jim tako lahko zagotovimo rast v trojezičnem okolju. To je za otroke pomembno, saj poznavanje jezikov ob čisto praktičnih aspektih omogoča tudi premagovanje kulturnih ovir in predsodkov ter razvija sposobnost prilagajanja drugačnim situacijam,« pravi sogovornik, ki je prepričan, da Gorica premalo stavi na večjezičnost, saj gre za edinstveni potencial, ki ga najdemo le še redko kje po Evropi.

»Zavore zasledimo v politični sferi, ki iz razno raznih razlogov deluje v smeri opredeljevanja in postavljanja

razlik med večino in manjšino,« ocenjuje sogovornik in izpostavlja, da bi bilo po njegovem mnenju za doseganje kakovostne večjezičnosti treba v prvi vrsti reformirati oziroma prilagoditi šolske programe jezikovnim specifikam tega prostora; učenje jezika sosedla mora imeti v tem obsejnim prostoru absolutno prioriteto.

»Nemščina je bila do prve svetovne vojne eden izmed jezikov, ki so jih govorili v mestu. V Gorico so se v preteklosti naselile pomembne nemške plemiške in meščanske rodbine, kot so na primer Ritterji, ki so v mestu zagnali prve industrijske obrate. Žal je prva svetovna vojna in povojna nacionalistična radikalizacija vse te sledi nemške prisotnosti skoraj povsem izbrisala. To fascinantno kulturno preteklost obsoškega mesta gre s serijo specifičnih študij in posvetov ponovno ovrednotiti,« pravi Kolata in napoveduje, da si pri združenju Kulturhaus Görs že nagibajo v to smer. Obenem opozarja, da najdemo nemške sledi tudi v vsakodnevnih stikih med ljudmi. »Pomislimo na primere nemškega izvora, kot so Snidersig, Stokel, Kugy, Klampfer, König, Baumgarten, Braunstein, Donauberg,« pojasnjuje Kolata. Za dodatne informacije o dejavnosti združenja Kulturhaus Görs, lahko zainteresirani pišejo na elektronski naslov kulturhausgo@gmail.com. Odgovor bodo prejeli v slovenskem, nemškem ali italijanskem jeziku. (vas)

NOVA GORICA - Moja štacuna

V pravični trgovini za kmete zaslužek, za brezposelne delo

Domača pravična trgovina Moja štacuna se je kot nov oskrbovalec s svežim sadjem in zelenjavo na trgu predstavila letošnjega junija. V šestih mesecih so od dvajsetih slovenskih kmetov - od tega je tri četrtine »lokalcev« z Goriške - odkupili več kot tona svežega sadja in zelenjave. Prodajajo jo bodisi na stojnicah v različnih slovenskih krajih, bodisi v prehranskih obratih. Pomembna pa je tudi vloga, ki jo ima projekt pri zaposlovanju oziroma vključevanju v delo ljudi iz ranljivih skupin: starejših od 50 let, mladi do 25. leta brez ali z nizko stopnjo izobrazbe, odvisniki, ki so vključeni v programe zdravljenja, obsojenci po prestani zaporni kazni in brezdomne osebe.

»Moja štacuna je trenutno projekt, delamo pa na temu, da bi to postala blagovna znamka. Iskali smo rešitve, kako vključiti ranljive skupine v eno od dejavnosti socialnega podjetništva. Zato smo se odločili za dejavnost domače pravične trgovine. Na trgu smo novi, ambicija pa je, da bi povezali vse domače, predvsem manjše proizvajalce in jih vključili v ponudbo lokalnih izdelkov in pridelkov,« pojasnjuje Liljana Brajliah, vodja projekta Moja štacuna. Izzivi, s katerimi se soočajo, nastajajo predvsem zaradi pomanjkanja količin domačega svežega sadja in zelenjave, visokih nabavnih cen lokalnih kmetijskih pridelkov v Goriški statistični regiji v primerjavi z drugimi regijami in neprimerljive cene z uvoženim sadjem in zelenjavo. Inicijativa Domača pravična trgovina Moja štacuna ima ambicijo ustanoviti novo nabavno-prodajno zadrugo, t.i. kooperativo, ki se bo ukvarjala s trgovino, ki zagotavlja oskrbo s proizvodi majhnih proizvajalcev iz manj razvitih okolij na temelju etičnih, preglednih in enakopravnih poslovnih razmerij, usmerjenih predvsem v zagotavljanje možnosti oblikovanja pravične cene. Vzpostaviti želijo oskrbno verigo domače pravične trgovine od ozaveščanja za spreminjanje prehranskih navad, načrtovanja zasaditve, priprave pridelkov in izdelkov za trg do

Ob petkih je stojnica Domače pravične trgovine prisotna tudi na tržnici pred občinsko stavbo

FOTO K.M.

razvoja dopolnilnih dejavnosti na kmetiji. Njihov strokovni partner je novogoriški Kmetijsko gozdarski zavod, projekt pa podpirajo tudi lokalne skupnosti.

Okoli 60 odstotkov vrednosti projekta je oziroma bo sofinanciranih s sredstvi Evropskega socialnega sklada in države, od skoraj 300.000 evrov odobrenih sredstev sofinanciranja jih je dobrih 73 odstotkov namenjenih za stroške zaposlenih. »V treh letih bodo posamezniki iz ciljnih skupin na različnih delovnih mestih v dejavnosti pravične trgovine za poln delovni čas skupaj zaposleni 54 mesecev. Trenutno sta že zaposleni dve prej brezposelni osebi iz ranljivih skupin, še ena zaposlitev bo uresničena v letu 2014,« napoveduje Brajliahova. (km)

prej do novice

www.primorski.eu

TRŽIČ - Danes Turki na obisku

Prihajajo iz pokrajine Zonguldak

Tržič bo danes obiskala delegacija krajevnih upraviteljev in gospodarstvenikov iz turške pokrajine Zonguldak, ki se nahaja ob Črnem morju in v njej živi preko šesto tisoč ljudi. Turki prihajajo v Tržič v okviru evropskega projekta za krepitev demokratske participacije in čezmejnega sodelovanja, katerega vodilni partner je Slovensko deželno gospodarsko združenje.

V turški pokrajini Zonguldak je nekaj železarn in industrijskih obratov, predstavniki katerih so v prejšnjih letih že obiskali tržiško ladjedelnico Fincantieri. Danes se za sodelovanje s Turčijo zanimajo tudi drugi koncerni, saj beleži turško gospodarsko v zadnjih časih 6-odstotno rast, sploh pa so turška podjetja poslovni partner vse večjega števila evropskih družb.

GORICA - Azbest Obravnavo odložili, ker ni osebja

Na goriškem sodišču so včeraj zaradi pomanjkanja osebja odložili na januar obravnavo, vključeno v tretji proces zaradi smrti delavci, ki so umrli za posledicami vdihovanja azbestnega prahu v tržiški ladjedelnici Italcantieri - danes Fincantieri. Na zatožni klopi sedi dvajset bivših vodilnih uslužbencev tržiške ladjedelnice, ki so osumljeni povzročitve telesnih poškodb in nenamerne umora tridesetih delavcev.

Sodnik je včerajšnjo obravnavo odložil na 20. januar, pri čemer je pojasnil, da se tako odloča zaradi pomanjkanja osebja na goriškem sodišču. Po njegovih besedah je treba pripraviti nov koledar obravnav, kar nedvomno upočasnjuje proces in seveda povzroča ogorčenje med sorodniki umrlih delavcev.

NOVA GORICA Utrjujejo socialno podjetništvo

V Sloveniji sosednjih evropskih državah so na področju socialnega podjetništva v zadnjem obdobju naredili velik korak naprej. Da bi ga ujeli tudi v Sloveniji, se je Regijska razvojna agencija (RRA) severne Primorske kot partnerica pridružila evropskemu projektu EASE&SEE (Enabling Actions for Social Enterprises in South East Europe). Dve leti trajajoči projekt je sofinanciran iz programa Jugo-vzhodna Evropa. V okviru projekta, ki se je začel že lanskega oktobra, so vse sodelujoče države, med njimi so še Italija, ki je vodilni partner, Srbija, Madžarska, Avstrija in Bolgarija, pridobile 1,4 milijona evrov sredstev, RRA pa 192.000 evrov. K sodelovanju je povabila potencialne investitorje in občine, opravila bo tudi raziskavo, v katerih panogah bi kazalo inovativno socialno podjetništvo razvijati. »Veliko možnosti vidimo v prenosu dobrih praks iz tujine,« pravi Greti Manfreda Todorovič, svetovalka pri projektu na RRA.

Cilji projekta so uvedba novih rešitev za razvoj socialnih podjetij z izvajanjem pilotnih ukrepov, promocija z namenom ustanavljanja novih socialnih podjetij v povezavi s tradicionalnimi podjetji ter gradnja mednarodne mreže javnih in zasebnih institucij, ki bodo v projektu kot zunanji partnerji skrbela za razvoj socialnega podjetništva. »Tudi v Sloveniji bi radi ustvarili okolje, v katerem bi bila socialna podjetja uspešna. Trenutno takega okolja nimamo, ker je zakonodaja pisana na kožo klasičnim podjetjem,« opozarja Črtomir Špacapan, direktor RRA severne Primorske. Projekt bodo izvajali na območjih šestih goriških občin. »Občine so pripravljene pomagati, tako finančno, preko skladov kot tudi pri spreminjanju lokalne zakonodaje, veliko več pa pričakujemo od države, ki mora krepko spremeniti zakonodajo na tem področju - da bodo imela socialna podjetja ustrezne olajšave, ki bi jim sploh omogočile delovanje,« dodaja Špacapan, ki pa tudi opozarja na težave pri črpanju sredstev iz čezmejnih projektov. »Ta finančna perspektiva je bila ena tistih, ki je najbolj zamujala, kasnili smo praktično dve leti in pol, od nas pa sedaj zahtevamo, da sredstva pokoristimo do konca naslednjega leta, kar je nemogoče zaradi težav pri porabi sredstev za investicije. Ker so pri nas postopki tako dolgotrajni, bomo po moji oceni izgubili veliko evropskih sredstev. Natančnih številker se ni,« opozarja direktor. (km)

GORICA - »Borc San Roc«

Krajevno izročilo v podturnski reviji

Predstavitve revije v Podturnu

FOTO M.VOGRČ

Jubilejni 25. letnik zbornika Borc San Roc je izšel v začetku novembra. Predstavili so ga kot vselej v prostorih Centra za ohranjanje in ovrednotenje ljudskega izročila v Podturnu, ki slavi letos hkrati tudi 40. raznolike dejavnosti. Okrogli obletnici so posvetili doslej že dva dogodka.

Več kot sto ljudi je prisluhnilo pozdravu predsednika Marca Lutmana. Sledila mu je odgovorna urednica Erika Jazbar, ki je posredovala nekaj bistvenih in zanimivih podatkov: tokratna številka ima 80 strani, na katerih je razvrščenih trinajst prispevkov o stvarnosti Podturna in nekaterih drugih izjemnih točkah v drugih mestnih predelih. Pozornost je pritegnila na platnico, na kateri je natisnjen del zapisnika prve seje prej imenovanega Centra, v notranjosti pa so vsi naslovi navedeni tudi v furlanščini. V Gorici uporabljene jezike zaokroži slovenski prevod povsem furlanskega članka, kar ni več novost, saj smo podoben razveseljiv pojav zabeležili že v prejšnji številki. Slovenski izvori se pojavljajo tudi v nekaterih piscih posameznih prispevkov. Znano je, da je v Podturnu prevladal furlanski element, kot je v Štandrežu veljalo za slovenskega; to lahko sklepamo iz marsikaterga priimka.

Glavno razmišljanje o vsebini zbornika je podal Tassin Ferruccio iz Visca, zadnja leta poznan v naši skupnosti zaradi zavzemanja za ohranjanje materialnega spomina na koncentracijsko taborišče v Viscu. S prostim govorom je živahno in domiselno »prepotoval« vse prispevke, katerim je dodajal svoje spomine, časovne povezave, kakšno anekdoto in vrsto imen osebnosti, ki so bile pomembne za Podturn ali kar za celotno mesto.

Uvodnik se sooča s preteklostjo in prihodnostjo samega Centra, ki že desetletja skrbi za ohranjanje in ovrednotenje krajevnega izročila. Tudi drugi članek je posvečen pomembnosti in vrednotam preteklosti, ki jih ne gre zavreči: ne smemo si prevzeti odgovornosti pozabe, ker nam bodo za namci zamerili. Predsednik Centra piše o nagradi, ki je posvečena

spominu zaslužnega krajana Federica Lebana. Dva mlada arhitekta, ločena po spolu, prijavljata svojo zamisel o Hiši kulture v Podturnu. Njune makete so zelo dopadljive. Sledi urbanistična študija za novo preureditev Podturna, k čemur sodi tudi oblikovanje parka na blagi vzpetini, ki se dviga proti univerzitetni stavbi - bivšemu semenišču.

Sledijo prispevki posvečeni drugim mestnim zanimivostim. Takšen je na primer stolniški zvonik, zvonovi katerega bodo prihodnje leto slavili že 150-letnico svoje namestitve in prvega oznanjanja. Potem so na vrsti Uršulinke in utrinek njihove zgodovine v obdobju, ko so francoske čete pod Napoleonovim vodstvom prvič prišle v Gorico 19. marca 1797. Ukazal je utrditi mesto, a ni prizanesel Gradišču ter Krminu. Oba kraja so njegove čete oropale.

Kot nekakšen predah je vključena »zgodba« o bratih Bradascchia, ki nas seznani z velikim številom drobnarij o mestnem življenju v predpreteklem stoletju. In smot pri mestnih odličnostih: prva se tiče velikih železnih vrat goriškega judovskega geta, ki jih je mogoče še občudovati v Ascolijevi ulici; druga pa zadeva nekdanji frančiškanski samostan na Starem trgu - sedaj trg Sv. Antona: dragoceni so trije posnetki objavljeni na strani 63, ki so jih napravili leta 1820 (risba), 1955 in 1980. Poleg že omenjenega dvojezičnega opisa z naslovom »Storie, gjiografie e fa di cont - Zgodovina, zemljepis in računstvo« so v tej številki počastili še tri osebnosti. Giuseppe Verdi se je rodil pred dvema stoletjema. Pred nekaj meseci je preminila poznana domačinka Anna Bombig, učiteljica, ki se je zavzemala za ohranjanje furlanščine tudi s pisanjem drobnih stihov, z nagrado San Rocco za leto 2013 pa je bil nagrajen uspešen podjetnik na področju tehnologije in fine mehanike Benito Zollia.

V dvorani in ob stenah hodnikov so v okviru predstavitve razmestili dvaindvajset slik. Nastale so v goriškem združenju La farfalla, ki povezuje osebe s Parinsovo boleznijo. (ar)

TRŽIČ - Za prejšnjo globo

Zahteval in dobil slovenski zapisnik

Slovenski zapisnik so izdali tržiški mestni redarji

FOTO PD.

V središču Tržiča so ga mestni redarji zasačili, medtem ko je kršil prometni predpis. Zaradi tega so mu izdali globo, vredno 56 evrov. Avtomobilist iz doberdobske občine je povedal, da bi rad dobil zapisnik v slovenskem jeziku. Redarka mu je prijazno zagotovila, da bo slovenski zapisnik dobil, edino ga je prosila, če se lahko naslednji dan oglasi na redarskem poveljstvu, da mu ga izročijo. Avtomobilist je tako storil, zatem je prejel zapisnik v slovenskem jeziku in na koncu svojo globo tudi plačal. Dvojezične zapisnike so leta 2009

uvvedli v devetih občinah tržiškega mestnega okrožja na predlog doberdobskega župana Paola Vizintina. Medobčinska zveza ASTER se je takrat odločila, da bo mogoče za zapisnik v slovensčini zaprositi tudi v nekaterih občinah, kjer ne veljajo določila iz zaščitnih zakonov 38 in 482. Zapisniki v slovenskem jeziku so tako na voljo v občinah Tržič, Ronke, Fojan-Redipulja, Štarančan, Škocjan, Turjak, San Pier in Zagraj. Nedvomno se gre zgledovati po avtomobilistu, ki je zahteval slovenski zapisnik.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Ul. Oberdan 3, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, Ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI
RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Gledališče

»**ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN 2013**« organizira PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: 25. januarja 2014, ob 20. uri premiera »Trije vaški svetniki« (Max Real - Peter Militarov), nastopa dramski odsek PD Štandrež, v režiji Jožeta Hrovata, abonmajska ponovitev bo 26. januarja, ob 17. uri. Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža eno uro pred vsako predstavo; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

»**ZIMSKI POPOLDNEVI**« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: 18. januarja 2014 »A proposito di Piter Pan«, 1. februarja 2014 »L'airone e il grande fiume«, 15. februarja 2014 »La grande foresta«, 22. februarja 2014 »La città e il drago«, informacije v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici 10.00-14.00 (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE (SSG) v Gorici ob 20.30: 27. januarja 2014 v Kulturnem domu diptih enodejank v režiji Marka Sosiča »Dvorišče« in »Koli« Spira Scimoneja; 24. februarja 2014 v KC Lojze Bratuž komedija Alda Nicolaja »Parole, parole ali Ni bila peta, bila je deveta«, Gledališče Koper v režiji Jake Ivanca; 24. marca 2014 v Kulturnem domu drama »Striček Vanja« Čehovega, režiser Ivica Buljan; 26. maja 2014 v KC Lojze Bratuž »Pet modernih no dram« Yukia Mishime, v režiji Matije Kolečnik; informacije v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-332288) vsak delavnik od 10. do 13. in od 16. do 18. ure in v Kulturnem centru Lojze Bratuž (tel. 0481-

531445) vsak delavnik od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure.

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici bo 19. decembra ob 20.45 »La vera storia di Traviata«, Corrado Augias ob klavirski spremljavi Giuseppeja Modugna; informacije pri blagajni v Ul. Garibaldi 2/a, tel. 0481-383601.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU: danes, 18. decembra, ob 21. uri »Aquiloni«, nastopa Paolo Poli; informacije pri blagajni v Ul. Ciotti 1 v Gradišču (tel. 0481-969753); več na www.artistiassociatigorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: danes, 18. decembra, ob 20.45 iz niza »900&oltre« koncert skupine Elias Quartet; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (tel. 0481-494664); več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 19. in 21. decembra, ob 20. uri »Kraja« (Eric Chappell). 20. decembra, ob 20. uri »Srečanje« (Nina Mitrović); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Lo Hobbit: La desolazione di Smaug«. Dvorana 2: 18.00 - 20.00 - 22.10 »Blue Jasmine«. Dvorana 3: 16.30 »Il segreto di Babbo Natale«; 18.00 - 20.10 - 22.10 »In solitario«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 20.40 »Lo Hobbit: La desolazione di Smaug«. Dvorana 2: 18.00 - 21.30 »Lo Hobbit: La desolazione di Smaug« (digital 3D). Dvorana 3: 17.15 - 20.10 - 22.15 »Un fantastico via vai«. Dvorana 4: 17.40 - 19.50 »Blue Jasmine«. 21.45 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«. Dvorana 5: 16.30 »Il segreto di Babbo Natale«; 18.00 - 20.15 - 22.00 »La mafia uccide solo d'estate«.

Razstave

DOBODELNA LIKOVNA PRODAJNA RAZSTAVA UMETNIKI ZA KARITAS je na ogled v galeriji Ars na Travniku v Gorici po urniku odprtja knjigarne.

RE MOREU razstavlja svoja dela v go-

stilni Stella d'oro na Trgu Sv. Antona 3 v Gorici; razstava bo na ogled do 30. decembra.

V DVORCU CORONINI V ŠEMPETRU je na ogled stalna razstava o šempetrski rodbini Coronini von Cronberg; vsak delavnik 8.00-16.00 oz. po dogovoru (tel. 003865-3351000).

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ je na ogled razstava nagrade Franz Kafka Italia. Razstavljajo: Luciano Biban, Avelino De Sabbata, David Faganel, Anna Maria Fanzutto, Katia Gori, Andrej Kosič, Ada Renza Modotti, Franca Morandi, Alberto Quoco, Sergio Romano, Daniela Savini, Giovanni Toniatti Giacometti, Massimo Totolo, Adriano Velussi; do 31. decembra.

V PALAČI LOCATELLI v Krminu je na ogled razstava figurativnih umetnin Barbare Zian z naslovom »colore-emozione-style«; do 5. januarja, od petka do nedelje 16.00-19.00; vstop prost.

V GALERIJI KNJIŽNEGA ANTIKVIARIATA LEG ANTIQUA na Verdijevem korzu 67 v Gorici bo do 6. januarja 2014 na ogled dvajset risb futurista Tullia Cralija v različnih tehnikah, ki so v Gorici prvič razstavljene.

V GALERIJI KULTURNEGA DOMA v Gorici bo še danes, 18. decembra, na ogled razstava slikarja Andreja Kosiča iz Gorice, ki slavi letos 80-letnico.

V GRADU KROMBERK bo v četrtek, 19. decembra, ob 20. uri odprtje arheološke razstave »Prišleki z vzhoda. Grobovi iz Mirna in prihod Vzhodnih Gotov v naše kraje«, ki jo je uredila Ana Kruh Goriškega muzeja v sodelovanju z Vesno Tratnik.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: v soboto, 21. decembra, ob 20.15 bo nastopila NOVA filharmonija s koncertom »Novoletni Capriccio«; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure ter uro pred koncertom (tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-ng.si).

TRADICIONALNI BOŽIČNI KONCERT v Doberdobi v priredbi pihalnega orkestra Kras bo v nedeljo, 22. decembra, ob 20. uri v župnijski dvorani v Doberdobi. Sodeluje mladinska godba in najmlajša skupina mažoret. Vabljeni. **BOŽIČNI KONCERT »LOOKING FOR CHRISTMAS«** bo v sredo, 25. decembra, ob 20. uri v gostilni Miljo pri Devetakih. Nastopili bodo Flavia Quass, Elisa Aramonte in Michela Grena ob spremljavi pianista Gianpaola Rinaldija; informacije in rezervacije po tel. 0481-78250, 331-1263714.

»**VEČERNI KONCERTI**« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: v ponedeljek, 30. decembra, ob 20.45 novoletni koncert filharmonike Jora iz Romunije; informacije na lipizer@lipizer.it in www.lipizer.it.

V LOKALU IL CARSO IN CORSO na Korzu del Popolo 11 v Tržiču bo v petek, 10. januarja 2014, ob 20.45 iz niz »Jazz in Progress« koncert kitarista Emanueleja Graffittija z naslovom »Life Colours«; več na www.ilcarsoincorso.it.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA V GORICI vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca, na informativno srečanje. Sestanek bo v prostorih ravnateljstva, v Ul. dei Grabizio 38, danes, 18. decembra, ob 17. uri; dodatne informacije na spletni strani icgorizia.net.

Izleti

SPDG obvešča tiste, ki so se prijavili na izlet ob 70. obletnici ustanovitve 9. Korpusa, da bo odhod z osebnimi sredstvi v petek, 20. decembra, ob 18.30 s parkirišča pri Rdeči hiši v Gorici. V soboto, 21. decembra, ob 11. uri bo krajša proslava pri bivši gostilni pri Skoku v Gorenji Trebuši; informacije po tel. 339-7047196 (Boris).

Obvestila

SPDG obvešča, da je društveni urad odprt vsak četrtek med 19. in 20. uro.

KD DANICA prireja v četrtek, 19. decembra, ob 20. uri v centru Danica na Vrhu tečaj za pripravo božičnih namiznih vencev in okrasov; nujne prijave samo še danes, 18. decembra, po tel. 339-7484533 (Dolores).

DRŽAVNA KNJIŽNICA v Ul. Mameli v Gorici bo med božičnimi in novoletnimi prazniki odprta od delavnikov od ponedeljka, 23. decembra, do sobote, 4. januarja 2014, med 7.45 in 13.30. Od torka, 7. januarja 2014, bo odprta po običajnem urniku med 7.45 in 18.45 od ponedeljka do petka in ob sobotah do 13.30.

ZSKD obvešča, da bo goriški urad med božičnimi prazniki zaprt od 23. decembra do vključno 6. januarja.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem silvestrovanja, da bo v soboto, 28. decembra, odpeljal v Pineto pri Gradežu prvi avtobus ob 15.30 s trga Medaglie d'oro - na Goriščku, nato s postanki pri vagi, v Podgori pri spomeniku in športni palači ter v Štandrežu na Pilošču. Drugi avtobus pa bo odpeljal ob 15.45 s Pilošča, nato s postanki v Sovodnjah pri lekarni in cerkvi, na Poljanah, v Doberdobi in Jamljah. Organizatorji priporočajo točnost. Na razpolago je še nekaj prostih mest, informacije in prijave po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-390697 (Marija Č.), tel. 0481-884156 (Andrej F.), 347-1042156 (Rozina F.).

Prireditve

AŠZ OLYMPIA Gorica vabi na telovadno božičnico v četrtek, 19. decembra, ob 17. uri v telovadnici AŠZ Olympia na drevoredu 20. septembra 85 v Gorici Nastopajo deklice in dečki predšolske skupine Gymplay, deklice športne ritmične gimnastike, orodni telovadci, športno plesne skupine Olympia.

FOTOKLUB SKUPINA 75 (www.skupina75.it) vabi ljubitelje fotografije na videoprojekcijo nagrajenih fotografij natečaja Dia Primorska 2013, ki ga je priredil Fotoklub Nova Gorica (www.fk-gorica.org). Fotografski večer v sodelovanju s Fotoklubom Nova Gorica bo danes, 18. decembra, ob 20. uri v Galeriji 75 na Bukovju v Števerjanu in bo tudi priložnost za praznično druženje.

POKRAJINSKA FEDERACIJA ZELENIH prireja v piceriji Al Lampione v Ul. S. Pellico 7 v Gorici danes, 18. decembra, ob 18. uri predavanje na temo okoljskih težav, naravnih zakonitosti in biodiverzitete reke Soče. Spregovoril bo naturalist Pierpaolo Merluzzi.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane deželnega in pokrajinskih svetov SKGZ, da bo seja danes, 18. decembra, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S. Francesco 20/II).

V POKRAJINSKIH MUZEJIH v goriškem grajskem naselju bo danes, 18. decembra, ob 16. uri posvet na temo študija realizacije geoparka na Krasu.

AŠZ DOM obvešča, da bo božična akademija v četrtek, 19. decembra, ob 19.30 v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Nastopali bodo otroci športnega vrtca, skupini All Stars Cheer, Stardust Elite Cheer ter otroci minibasketa in under 12 košarke športnega združenja Dom.

KULTURNO DRUŠTVO SKALA GABRJE vabi na božičnico v četrtek, 19. decembra, ob 20. uri v društveni dvorani. Sodelujejo mladinski mešani zbor Neokortex pod vodstvom taktirke Jane Drassich, gojenci Glasbene matice, domači moški pevski zbor Skala pod vodstvom Zulejke Devetak. **KATOLIŠKA KNJIGARNA** v sodelovanju z Marijinimi sestrami čudodelne svetinje vabi na srečanje »Na kavi s knji-

go« v četrtek, 19. decembra, ob 10. uri. Predstojnica goriških Marijinih sester, sestra Andželika bo predstavila dvojezično publikacijo »Marijine sestre čudodelne svetinje - Goriška skupnost«. Kavoponudi Primo Aroma.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA sklicuje izredni občni zbor v četrtek, 19. decembra, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu v prenovljeni študijski sobi NŠK v Trstu.

V ASTRONOMSKEM OBSERVATORIJU V FARI (Strada Colombara, 11) bo sta v četrtek, 19. decembra, ob 20.30 Nicola Cantarutti predaval na temo »Matematica e mercati finanziari« in Stefano Piani na temo »Che cos'è la Matematica«. Predstavili bodo tudi 26. izdajo Lunarija. Observatorij bo odprt v četrtek, 2. januarja, 2014 od 21. ure dalje z možnostjo vodenih ogledov z uporabo teleskopov; več na www.ccaf.it, info@ccaf.it, tel. 0481-888540; vstop prost.

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo v četrtek, 19. decembra, ob 18. uri predstavitev knjige Elene Commessatti »Femmine un giorno«. Z avtorico se bo pogovarjal novinar Paolo Medeoosi; več na www.leg.it, vstop prost.

V SEJNI DVORANI GORIŠKE POKRAJINE na Korzu Italia 55 v Gorici bo v četrtek, 19. decembra, ob 15. uri srečanje z naslovom »Metodo Stamina, incontro per Denis con Davide Vannoni«. Prisotni bodo Rossana Ginaldi, mama Denisa Prampara, šestnajstletnega fanta, ki je zbolel za Sma, Marino Andolina, izvedenec v staminalnih terapijah pri pediatrični bolnišnici Burlo Garofolo in v videokonferenci Davide Vannoni, profesor na Videmski univerzi in predsednik združenja onlus Stamina Foundation.

DRUŠTVO HUMANISTOV GORIŠKE IN GORIŠKA KNJIŽNICA FRANCETA BEVKA vabita na sklop predavanj »Zimske urice literature« (pri klavirju) v Goriški knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici ob 18. uri: 20. decembra bo predavanje z naslovom »Kavkaški tekst. Literarni itinerarij« Andrej Kalc.

V GORIŠKI KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici bo v petek, 20. decembra, ob 17.30 okrogla miza z naslovom »O knjigi in založništvu na Goriškem«. Sodelovali bodo predsednica Goriškega literarnega kluba GOVoRICA Darinka Kozinc, docentka na fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici Katja Mihurko Poniž, načelnica Oddelka za družbene dejavnosti MONG Marinka Saksida, direktorica Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica Irena Škvarč in Štefan Krapše za Založbo EDUCA.

DRUŠTVO TRŽIČ vabi člane in prijatelje v ponedeljek, 23. decembra, ob 17. uri na sedež v Ul. Valentinis 84 v Tržiču na božično in novoletno družabost.

Mali oglasi

POŠTENA IN DELAVNA gospa z izkušnjami išče delo kot negovalka ostarelih in invalidov, lahko tudi za varstvo otrok in kot hišna pomočnica; tel. 003864-0272290.

PRODAM otroško posteljico Foppapedretti v natur barvi in jogi, prenosno posteljico Prenatal in jogi, stoličko za hranjenje Peg Perego Prima Pappa, razne otroške avtosedeže, vse v dobrem stanju, cena po dogovoru. Tel. 347-0823799.

Pogrebi

DANES V RONKAH: 11.00, Francesco Marotti s pokopališča v cerkev Sv. Lovrenca in na pokopališče; 12.30, Valerio Fumis (iz bolnišnice v Tržiču) v cerkvi Sv. Lovrenca, sledila bo upepelitev.

DANES V MARIANU: 14.00, Bruno Sartori v cerkvi in na pokopališču.

DANES V PIERISU: 13.00, Dirce Tarlao vd. Agosto (iz Trsta) v cerkvi in na pokopališču.

NOGOMET - Italija spet v vrtincu prirejanja izidov?

Ko je Handanović zlahka ubranil počasen strel Zarateja

CREMONA - V italijanskem nogometu je spet za vršalo. Preiskovalci iz Cremona so ob koncu dolge, daljnosežne preiskave spet spisali vrsto kazenskih ovadb zoper domnevne prireditelje izidov nogometnih tekem, včeraj navsezgodaj so izvedli več hišnih preiskav, štiri osebe so aretirali. V mrežo preiskovalcev se je ujelo tudi nekaj sedanjih in bivših igralcev, med njimi sta daleč najbolj znana nekdanji reprezentant in vezist Milana Renato Gattuso (na sliki ANSA) ter nekdanji igralec Lazia Cristian Brocchi, ki pa zavračata vse očitke. Med aretiranimi sta tudi Salvatoreja Spadara iz Bologne in Francesca Bazzania iz Messine. Čeprav ne pripadata nogometnemu svetu, imata velik vpliv na igralce in odbornike. Obljubljala sta prirejen izid proti plačilu 600.000 evrov. Gattusu in Brocchiju sta pošiljala SMS sporočila, prosto sta se sprehajala po Milanellu in v VIP coni olimpijskega stadiona v Rimu. Z nekdanjim napadalcem, že preiskovanim in obtoženim Beppejem Signorijem, sta v času preiskave imela 3.000 telefonskih stikov.

Pod drobnogledom preiskovalcev je kar 30 tekem A-lige, med drugim tudi tekma med Udinesejem in Laziom 8. maja 2011 (2:1). Pred njo naj bi goljufi tkali vezi s kapetanom Lazia Maurijem. V zvezi s to tekmo se je na spletnih omrežjih brž razširil videoposnetek enajstmetrovke napadalca Lazia Zarateja, ki je z bele točke počasi in po sredini bolj ali manj »podal« žogo negibnemu Handanoviću. V preiskavi je celo tekma med Triestino in Modeno z dne 19. februarja 2011 (2-2), ki pa ne zadeva kontaktov s člani tržaškega moštva, temveč emilijskega.

V dneh, ko se zaključuje prizivni proces zoper nekdanjega zloglasnega generalnega direktorja Juventusa Luciana Moggija, se mnogi sprašujejo, kako je mogoče, da se praksa prirejanja izidov nadaljuje. Predsednik sindikata nogometašev Damiano Tommasi, ki je kot igralec veljal za zgled poštenosti in premočrnosti, je osupel, vendar sviri pred prenatragliimi sodbami. »Tudi Criscita so obtožili goljufij zaradi sporne fotografije, Prandelli ga je izključil iz reprezentance za evropsko prvenstvo, na koncu pa

so fanta oprostili vseh obtožb,« opozarja Tommasi. Po njegovem mnenju izvedenci stavnic in igralnic po letu 2011 niso več beležili sumljivih tokov stav, zato Tommasi meni, da gre morda bolj za poskus prirejanja izidov, kot za njihovo dejansko prireditev. Vendar imajo preiskovalci v rokah mnogo vročih podatkov.

ALPSKO SMUČANJE - Andrea Massi po novem slalomskem razočaranju Tine Maze

»Ženske so komplicirane«

Nezadovoljna Tina Maze na cilju slaloma v francoskem Courchevelu

ANSA

COURCHEVEL - Na dan, ko se je 32-letna Avstrijka Marlies Schild na tekmi za svetovni pokal s svojo 34. slalomsko zmago v karieri, skupno pa 36., na vrhu lestvice

rekorderk izenačila s slovito Švicarko Vreni Schneider, je Tina Maze vnovič globoko razočarala. Posebno tiste, ko so po nedeljskem tretjem mestu na veleslalomu v St. Moritzu upali, da je njene osebne stiske konec. Njeno končno 17. mesto je, če ne upoštevamo odstopov, njena najslabša slalomsko uvrstitev v zadnjih dveh letih, vse skupaj pa jo še bolj oddaljuje od vrha skupnega sešteška svetovnega pokala in ne predstavlja dobre popotnice pred olimpijskimi igrami v Sočiju, ki se bližajo z naglimi koraki.

»Nimam ničesar več reči, kot da mi ne gre. Pred tekmo sem imela dober občutek, toda na progi sem ga hitro izgubila, saj sneg ni bil isti kot na ogrevanju. Na progi se nikakor nisem znašla, kar je tudi posledica manj slalomskega treninga. Nastop v vseh disciplinah terja svoj davek, težko se je znajti v tem ritmu. Ampak ostajam optimistična, saj menim, da ne smučam slabo. Važno je, da imam mir, da ne čutim nobenih pritiskov po teh neuspehih,« po tekmi razumljivo ni bila posebej zgovorna najboljša slovenska športnica.

Svojo trenutno nemoč je izpričal tudi Andrea Massi. »Čarobne palice jaz nimam, potrebno bo reagirati kot ponavadi. Jaz tekmovalki zaupam, je pa

res, da letos nima pravega pristopa, kar je po svoje tudi razumljivo. Najprej se mora sama odločiti, ali je pripravljena slediti mojem sistemu. Ta v šestih letih ni zatajil in če se bo, bomo spet dobri,« je pa kljub vsemu še vedno optimističen in samozavesten Massi.

»Moramo gledati tudi pozitivne strani. Drugi veleslalom v St. Moritzu je bil zelo dober, mogoče je bil to danes le spodrslija. Kdo ve, ženske so v športu zelo komplicirana bitja, samo ona ve, pri čem smo, dejstvo pa je, da bo treba imeti drugačen pristop,« je še dejal Massi.

Dosti slabše se je sicer včeraj godilo Francozinji

Tessi Worley, 24-letni svetovni veleslalomski prvakinja. Padec na slalomu pred domačimi gledalci je za njeno končal zelo slabo, saj si je potrgala križne vezi desnega kolena. Rehabilitacija bo potekala približno pol leta, Worleyjeva pa bo tako ostala brez olimpijskih iger februarja v Sočiju.

Vrstni red slaloma: 1. Marlies Schild (Avt) 1:45,17; 2. Frida Hansdotter (Šve) +00,33; 3. Bernadette Schild (Avt) +01,22; 4. Kathrin Zettel (Avt) +01,43; 5. Michaela Kirchgasser (Avt) +01,56; 17. Tina Maze (Slo) +03,15.

Skupni vrstni red (11): 1. Lara Gut (Švi) 482; 2. Maria Höfl-Riesch (Nem) 461; 3. Tina Weirather (Lie) 445; 4. Anna Fenninger (Avt) 437; 5. Tina Maze (Slo) 304; 6. Mikaela Shiffrin (ZDA) 242.

NOGOMET - Slovenci v A-ligi

Preporod Josipa Iličića in graja za Reneja Krhina Tržačan prvič zadel v B-ligi

Tudi poklicne nogometaše v A-ligi čaka še en krog in nato bo večina »žogobrcarjev« za nekaj dni odletela na morje v tople kraje, saj se bo prvenstvo nadaljevalo šele prvi januarski konec tedna. Od slovenskih nogometašev je po dolgem času stopil v ospredje igralec Fiorentine Josip Iličić, ki je proti Bologni dosegel prvi gol »vijoličastih«. Varovanci trenerja Montelle so nato proti Reneju Krhinu in soigralcem zmagali s 3:0. Montella je hvalil Iličića: »Josip mora več igrati, saj je nogometaš, ki nam je v veliko pomoč. Izboljšati mora fizično kondicijo, saj ga bomo še kako potrebovali.« Zelo slabo je tokrat v dresu Bologne igral Rene Krhin. »Gazzetta« ga je ocenila s 4. »Storil je preveliko napak, tudi osnovnih«, ga je pokaral novinar »roznate«. Po štirih zaporednih zmagah je proti Mihajlovičevi Sampdoriji padel veronski Chievo Boštjana Cesarja in Dejana Lazareviča. Cesar ni igral najboljšje. Med drugim ni dobro »čutil« svojega napadalca, saj je Eder dosegel zmagoviti gol. Solidno pa je odigral mladi »Lazo«, ki je prejel oceno 6,5. Inter slovenskega vratarja Samirja Handanovića igra še naprej zelo niha-joče. Milančani so tokrat v Neaplju visoko izgubili s 4:2. Handanović, ki v zadnjih krogih ne blesti, je prejel kar štiri gole. Zanj je to nekoliko neobičajno. V nedeljo pa čaka črno-mobde še ena pomembna tekma, derbi proti Milanu.

V B-ligi je tokrat prvi gol v poklicnih prvenstvih dosegel Tržačan Luca Forte, ki igra za Varese. Ekipa iz Lombardije je Spezio premagala kar s 4:0. Forte je svojo nogometno pot na Tržaškem začel pri svetoivanskem San Giovanniju. V prvi poklicni diviziji (skupina B) nadaljuje z uspešnimi nastopi Perugia koprškega vratarja Jana Koprivca, ki je v Italijo prišel preko videmskega Udineseja. Koprivec (sorodnike ima tudi v dolinski občini na Tržaškem) je v ekipi iz Umbrije standardni vratar in igra zelo solidno. Perugia je konec tedna premagala Salernitano z 1:0 in vodi na lestvici (2 točki prednosti pred Frosinonejem).

Prva slovenska miruje do marca. Na Hrvaškem pa je Rijeka trenerja Matjaža Keka v jadranskem derbiju igrala neodločeno 2:2 s Splitom. Rečani ostajajo tako tretji na lestvici. Prvouvrščeni Dinamo iz Zagreba ima osem točk prednosti (43), drugouvrščeni Hajduk pa tri (38). (jng)

BOKS

Vitalij Kličko odslej samo še v politiki

PARIZ - Boksar Vitalij Kličko, ki namerava prihodnje leto kandidirati na ukrajinskih predsedniških volitvah, se je odrekel šampionskemu pasu svetovnega prvaka v teži kategoriji po verziji WBC. Mednarodna boksarska zveza WBC je vodji ukrajinske opozicije izkazala posebno čast, saj mu je dodela naziv častnega svetovnega prvaka po verziji WBC, kar pomeni, da se bo lahko, če se bo še kdaj odločil, znova vrnil v ring in postal izzivalec novega prvaka za naslov. Satr je sicer 42 let.

ROKOMET - Na ženskem SP v Srbiji so znani današnji četrtfinalni pari: Poljska - Francija, Danska - Nemčija, Brazilija - Madžarska, Srbija - Norveška.

ACH: konec

zgodbe o uspehu?

LJUBLJANA - Ali se zgodba o uspehu odbojkarjev ACH Volley končuje? Danes se bodo v zadnji tekmi prve faze Lige prvakov v Stožicah pomerili s Piacenzo, a se lahko le borijo za potrditev tretjega mesta. Ta pa jim razen prestiža ne prinaša prav ničesar, saj je jasno, da jim ne bo zadostovalo za napredovanje evropskih nastopov niti v pokalu Evropske odbojgarske zveze (Cev). Stanje v ekipi je iz dneva v dan slabše. Zaradi poškodb, ampak tudi zaradi finančnih razlogov, tako da je prihodnost kluba res negotova. Trener Slabe pa je že po porazu proti bolgarski Marek Union Dupnic omenil dejstvo, da se ekipi obeta igralski osip.

KAZNI - Zaradi rasističnih gesel bosta stranski tribuni Rome in Interja za dva oz. en krog zaprti za gledalce.

MET IZ IGRE

piše
Marko
Oblak

Košarka je najbolj priljubljen šport mnogih znanih osebnosti na političnem in kulturnem področju.

Pred časom sem že pisal o Gianniju Letti, velickemu privržencu Marzoratija in Cantuja (poleg tega pa še predberlusconijevega Milana). Malokdo pa ve, da je Mario Draghi, sedanjí guverner evropske banke, igral košarko v ekipi jezuitskega zavoda Massimiliano Massimo, kjer je dokončal višješolski študij. V zelo strogem zavodu je bila košarka ena redkih razvedril, Draghija se sošolci spomnijo kot odličnega organizatorja igre. Velik privrženec bolonjskega Virtusa pa je tudi bivši premier Romano Prodi, prav tako kot kantavtor Lucio Dalla, ki je bil prisoten na vseh tekmah. Pravijo, da je bil pravi izvedenec, tako da, ko so mu podelili univerzitetno diplomu ad honorem, je izjavil, da bi mu jo bili morali dati v košarki in ne v umetnosti, glasbi in spektaklu, bolj poznano kot DAMS. Isto fakulteto je dokončal tudi zamejski »showmen« Andro Merku, zvezda Borovih ekip minibasketa in propagande. Če se povrnemo med italijanske politike, je košarko igral tudi bivši tajnik DS in nekdanji rimski župan Walter Veltroni. Če pa gremo na drugo stran Atlantika, je velik privrženec tega športa kdo drugi kot sam predsednik Barack Obama. V višješolskih letih je igral košarko in zaradi dobrega meta iz razdalje so ga klicali O.Bomber. Košarka, kot eden nacionalnih športov, pa seveda priteguje še veliko znanih osebnosti: naj tu omenim le igralca Jacka Nicholsona, velikega privrženca Lakersov iz Los Angelesa. V državah bivše Jugoslavije imajo malodane vsi politiki kako vezo s košarko. Se še spomnite, kako je slovenski predsednik Borut Pahor navijal na Eurobasketu? Naj zaključim ta kratek mednarodni ekskursus še z nekdanjim ugandskim diktatorjem Idiijem Aminom: tudi on je ljubil košarko do take mere, da je vse ambasadorje vsak teden prisilil, da so se proti njemu pomerili v košarkarskih večerih. Z majhno pripombo: njegova ekipa ni smela nikoli izgubiti. A povrnimo se k domačim logom. Tržaški župan Roberto Cosolini je vedno zelo pozoren na probleme tukajšnjega prvoligaša. Kako pa ne bi? V mladih letih je igral košarko, najprej v prvi diviziji z La Talpo v družbi dolgoletnega radijskega komentatorja košarkarskih tekem Riccarda Furlana, nato pa še eno sezono pri Boru v promocijski ligi (kar odgovarja nekako današnji D ligi). Nato je bil predsednik v nesrečni sezoni 2003/04, ko je osebno odnesel družbene knjige na sodišče in prosil za stečaj. Še vedno sledi tržaški ekipi, ki se tačas uspešno bori v drugi italijanski ligi. Kljub nekaterim poškodovanim igralcem je Dalmassonova ekipa v nedeljo izgubila v Neaplju za same 4 točke (85:81), potem ko je le nekaj minut pred iztekom že zaostajala za 19. Če že ni kontinuitete, pa tržaškim igralcem značaja gotovo ne manjka.

NAŠ ŠPORTNIK 2013 - Prireditev bo letos 28. decembra v Sežani

Prvič seznam skupnih nominacij

Novinarji RTV centra Koper- Capodistria, Deželnega sedeža RAI za FJK, Primorskih novic, Primorskega dnevnika in spletnega portala sloport.org smo prvič v zgodovini prireditve Naš športnik skupaj izbrali najožje kandidate za najboljše športnike Primorske v letu 2013. Nov format prireditve predvideva, da je v vsaki kategoriji vsaj en predstavnik z vsake strani. Med šest nominiranevi za vsako od treh kategorij, moški, ženske in ekipe, ki bodo v soboto, 28. decembra nagrajeni v Kosovelovem domu v Sežani, so se tako letos uvrstili trije zamejski športniki in ena zamejska ekipa. Za najboljšega športnika oz. športnico bodo konkurirali gimnastičarka Tea Ugrin in skakalka v vodo Sofia Carciotti, odbojkar Loris Mania in odbojarska ekipa Sloge Tabor Televita.

Petnajstletna Tea Ugrin je letos poleti v Anconi šokirala italijansko gimnastično srenjo z neverjetno osvojitvijo naslova državne članske prvakinja v mnogoboju, prvim mestom na parterju in tretjim na gredi, na Olimpijskem festivalu evropske mladine v Utrechtu pa je osvojila bronasto odličje na dvovišinski bradlji. Devetnajstletna Sofia Carciotti je na državnem poletnem prvenstvu po kategorijah osvojila naslov med članicami s stolpa, Loris Mania, kapetan odbojarskega velikana iz Modene, je bil v minuli sezoni spet eden najboljših liberov v najvišji italijanski ligi, odbojkarji Sloge Tabor pa so z osvojitvijo 6. mesta v državni odbojarski B2-ligi dosegli pri nas najboljšo odbojarsko uvrstitev v zadnjih sedmih letih.

V boju za naslov najboljšega skupnega športnika Primorske se bodo športniki iz zamejstva srečali z zelo močno konkurenco. Tako so se v najožji izbor kandidatov za »naj« športnika med moškimi uvrstili smučarski skakalec s Ponikev na Tolminkem Jaka Hvala, zmagovalce tekme svetovnega pokala v nemškem Klingenthalu, nogometaš Valter Birsa iz Šempetra pri Gorici, zdaj že nekaj mesecev standardni igralec Milana, Izolan Vasilij Žbogar, evropski prvak v jadrlnem razredu finn, Koprčan Nebojša Joksimovič, član slovenske košarkarske reprezentance na EP v Sloveniji in balinar Anže Petrič iz Gradišča pri Vipavi, sicer tretji na svetovnem prvenstvu v štafetnem zbijanju.

Med ženskami so se v ožji izbor uvrstile tudi idrijska gorska kolesarka, evropska prvakinja in zmagovalka svetovnega pokala Tanja Žakelj, Koprčanka Špela Ponomarenko Janič, dobitnica bron na olimpijski razdalji 200 m na SP kajaku na mirnih vodah v nemškem Duisburgu, koprška atletinja Snežana Rodić, finalistka SP v Moskvi v troskoku in srebrna na Sredozemskih

igrah ter jadralki Tina Mrak in Veronika Macarol, 7. na SP razreda 470 v francoskem La Rochellu.

Med ekipami so, poleg Sloge Tabor, nominirani tudi nogometaši Luke Koper, 4. v 1. slovenski ligi, balinarji Hrasta iz Kobje glave na Krasu, državni prvaki in četrtfinalisti v ligi prvakov, odbojkarice Luke Koper (trener je tržaški Slovenec Marko Kalc), 3. v 1. slovenski ligi, nogometaši futsala Bronx Škofije, slovenski pokalni prvaki ter rokometaši Izole, po propadu koprškega Čimosa najboljša primorska ekipa, v 1. ligi so letos pristali na 9. mestu.

Kateri je vrstni šestih nominirancev pa boste lahko izvedeli šele v soboto, 28. neposredno v Sežani.

Zamejski novinarji smo predlagali tudi

Novinarji Primorskega dnevnika, deželnega sedeža RAI in spletne strani sloport.org smo pred končnim izbor nominirancev za letošnje nagrajevanje Naš športnik 2013 pripravili tudi seznam šestih zamejskih kandidatov za nominacije, prav toliko je bilo kandidatov s slovenskega dela Primorske. Poleg Ugrinove, Carciotti-jeve, Maniaja in odbojkarjev Sloge Tabor, ki so bili izbrani na skupnem sestanku s kolegi Primorskih novic in RTV Centra Koper-Capodistria, so bili v našem seznamu še naslednji športniki:

ŽENSKE - Lisa Ridolfi (namizni tenis), Paola Cigui (tenis), Ana Bržan (namizni tenis) in Martina Pecchiari (kotalkanje)

MOŠKI - Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta (jadranje), Mitja Emili (motociklizem), Tadei Pivk (gorski tek), Fabio Ruzzier (atletika) in Matej Černic (odbojka)

EKIPE - Jadran (košarka, člani), Breg (nogomet, člani), Kras (namizni tenis, ženske), Jadran (košarka, mladinci) in Olympia (odbojka, moški)

NOGOMET - Zamenjava pri Sovodnjah

Zuppichini odšel, ekipo bo vodil Sari

Franco Zuppichini ni več trener Sovodenj v promocijski ligi. Čeprav je ekipa v nedeljo osvojila dragoceno točko v Marianu, so v upravi našega kluba ocenili, da je trenerja potrebno zamenjati. »Problemi so se pojavili že v preteklih tednih. Poleg slabih rezultatov je bilo opazno tudi nazadovanje v igri. V nedeljo smo res osvojili točko, a bolj zaradi borbenosti in sreče. Mirno bi lahko izgubili s 3:0. Vtis smo imeli, da trenerju zdaj ne uspe posredovati svojih misli igralcem,« je izjavo podzavestno zavračajo,« je balira utemeljil predsednik Zdravko Custring, ki sicer priznava, da trener plačuje tudi davek velikemu številu poškodb v ekipi.

Zuppichinijev mesto je že prevzel Claudio Sari. Gre za interno rešitev, saj je do zdaj pri Sovodnjah vodil ekipo naraščajnikov (prevzel jo bo Fabio Sambo). Sicer pa je Sari člansko ekipo sovođenjskega društva že vodil štiri leta, z njo v treh sezonah dosegel tudi dvojno napredovanje iz 2. v promocijsko ligo.

»Sari bo imel zdaj zaradi noveletnega premora tri tedne časa, da vpelje svojo vizijo igre in pripravi ekipo na nadaljevanje sezone. Upam tudi, da se bodo po prekinitvi v ekipo vrnili zdaj poškodovani Panič, Likar in Visintin. Prepričan sem, da je eki-

pa zmožna doseči precej boljše rezultate,« je še povedal Custring. Bodo pa pri Sovodnjah v prihodnjih dneh registrirali še dva nogometaša iz Slovenije. To sta napadalec Manuel Hriberšek (letnik 1992) in vezist Miloš Gerič (letnik 1985). Prvi je nazadnje igral za mirensko Adrio, drugi pa za Bilje. Oba izhajata iz šole novogoriškega Hita. (ak)

DANES - 3. amaterska liga, zaostali tekmi: 19.30 v Doberdobu: Mladost - Villanova; 20.00 na Proseku. Rouna: Primorje - Poggio.

KOŠARKA

Danes in jutri tržaška derbija za Bor in Breg

V deželni košarkarski ligi bodo tekme 12. kroga odigrali že danes in jutri. Košarkarje Bora Radenske čaka že drevo v telovadnici v Istrski Ulici 52 gostovanje pri Don Boscu (z bivšim borovcem Zaninijem), direktnem tekmeču za obstanek. Začetek ob 21. uri. Breg bo igral jutri. V Dolini se bo pomeril s Servolano. Tudi ta tekma se bo začela ob 21. uri. Jutri bo igral tudi Sokol. V zaostali tekmi 9. kroga D-lige ga čaka gostovanje v Vidmu pri ekipi CBU.

Nominiranci 2013

EKIPE

RD Istrabenz plini Izola (rokometaši)

FC Luka Koper (nogometaši)

AŠZ Sloga Tabor (moška odbojka)

OK Luka Koper (ženska odbojka)

BK Hrast Kobjeglava (balinarji)

BRONX Škofije (futsal)

ŽENSKE

Sofia Carciotti (skakalka v vodo)

Tanja Žakelj (gorska kolesarka)

Špela Ponomarenko Janič (kajak na mirnih vodah)

Snežana Rodić (atletinja)

Tina Mrak

Vesna Macarol (jadralki)

Tea Ugrin (gimnastičarka)

MOŠKI

Loris Mania (odbojkar)

Vasilij Žbogar (jadralki)

Nebojša Joksimovič (košarkar)

Valter Birsa (nogometaš)

Jaka Hvala (smučarski skakalec)

Anže Petrič (balinar)

NAMIZNI TENIS

Kras lepo presenetil v C2-ligi

Še zadnjič pred božičnimi in novoletnimi prazniki so stopile za mizo ekipe ŠK Kras, ki nastopajo v deželnih ligah. V moški C-2 ligi so lepo presenečenje pripravili Tom Fabiani, Edi Bole in Dušan Michalka, saj so z rezultatom 5:4 strli odpor višje postavljene ekipe Polisportiva San Giorgio iz Pordenona. Nasprotniki so trd oreh in imajo v svojih vrstah solidno igralko madžarskega rodu Emesse Marton (slednjo je premagal le Michalka, čeprav je tudi Bole bil zelo blizu zmagi). Prav Michalka je s tremi točkami znatno pripomogel k uspehu Krasa, svoje pa sta dodala še Fabiani s točko proti tujcu El Qoh Yassine, kot tudi Bole proti istemu igralcu, čeprav pod drugačnim, težjim psihološkim pritiskom. Znašel se je namreč pred neljubo nalogo, da igra odločilno deveto tekmo, ki bi pomenila poraz ali zmago. S prepričljivo igro je vendarle strl odpor mladega El Qoh (s 3:2) in spravlil v žep bodisi osebno kot krasovo zmago.

V moški D-1 ligi zabeležimo v skupini A poraz Krasa, ki se je znašel v okrnjeni postavi. Dragica Blasina, Sonja Doljak in Robert Milič so izgubili z rezultatom 5:3 s pordenonsko Astro San Vito. Po dolgem času je nastopila tudi Blasina, ki je kljub pomanjkanju treningov dobro opravila svojo nalogo. Podobno lahko trdimo tudi za Miliča, ki je Versolatta tudi premagal. Ostali dve točki je prinesla Doljakova, kot ponavadi z borbeno igro. V skupini B je Kras brez večjih težav odpravil TT Trieste Sistiana (s 5:2), ki samuje na repu lestvice. Tri točke je osvojila Claudia Micolaucich, dve Livio Tagliapietra, Katarini Milič pa ni uspelo premagati nasprotnikov. S šestimi točkami se je ekipa nekoliko povzpela na lestvici, saj zaseda sedaj četrto mesto.

V nižji D-2 ligi so Monica Mosetti, Isabella Torrenti in Paolo Fabris doživeli poraz proti videmskemu Rangers s 5:1. Tudi tokrat je bila uspešna Mosettijeva.

Po daljšem premoru se je nadaljevalo prvenstvo v D-2 »giovaniile«, kjer so Giada Sardo, Martina Bresciani in Andraž Štoka izgubili z Udine 2000. Napredek je pokazal Andraž Štoka, ki je tudi osvojil eno točko; drugo pa je Giada Sardo, s prepričljivo igro.

Vsa prvenstva se bodo nadaljevala šele februarja. (R)

Obvestila

AŠD MLADINA organizira začetne in nadaljevalne tečaje alpskega smučanja s pričetkom v soboto, 11. januarja, ki se bodo odvijali v deželi. Informacije na tel.: 347-0473606.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se nadaljuje vpisovanje glede tečajev smučanja, ki bodo začeli v nedeljo, 12. januarja. Informacije na sedežu društva, Repentabska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel. št.: 340-5814566 (Valentina). Ob priliki bo možen avtobusni prevoz. Informacije ter rezervacije lahko dobite na tel. št.: 335-5476663 (Vanja).

ŠD SOVODNJE vabi v ponedeljek, 23. decembra, ob 17.30 na božičnico, ki bo v telovadnici v Sovodnjah

SK DEVIN prireja tečaje alpskega smučanja in deskanja v kraju Forni di Sopra. Informacije in vpisovanja: na info@skdevin.it ali pa na 040 2032151 (Alternativa Sport) in 335 8180449 (Erika)

AŠD BREG organizira Silvestrovanje na Dolgi Kroni. Za dodatne informacije lahko pokličete sledeči telefonski številki: 338-2888339 (Walter) in 040-8327146 (Boris, od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00 od ponedeljka do petka).

Cheerdance Millenium: Bogat plesni festival

Novoletni plesni festival, ki ga pred koncem leta tradicionalno organizira Cheerdance Millenium, je letos soustvarjalo kar 150 plesalcev, navijačev in gimnastičarjev s Tržaškega, Goriškega in iz Slovenije (na sliki sloport.org). Na parterju se je zvrstilo kar 18 točk, ki so jih prikazali Palčki, Zajčki, Strele, Škrati in Starši, plesalke SKD Opčine, SK Salto, SKD Vigred, KD Franc Ziberna iz Povirja, Plesna skupina gold Zajčice iz Pobegov, KD Vipava iz Peci in SSD Log Dragomer - Žabice iz Loga pri Brezovici. Pester popoldan je dodatno obogatil še srečelov (podelili do 36 nagrad, ki so jih prispevali sponzorji) in nagrajevanje najizvirnejše božične točke, Xmas spirit in najlepših božičnih kostimov, ki so jo prejeli Palčki.

Danes božična akademija kotalkarjev

Danes bo na Pikelcu ob 19.30 tradicionalna božična revija kotalkarjev.

Božična akademija v soboto

Gimnastični odsek ŠZ Bor vabi v soboto, 21. decembra 2013 na Božično akademijo, ki bo v veliki dvorani Bojana Pavletiča na Stadionu 1. maj ob 16.00.

Božična nogometašev Sovodenj

V ponedeljek, 23. decembra bo ob 17.30 Božičnica ŠD Sovodenj v vaški telovadnici.

DEŽELA PRAZNIČNIH NAKUPOV

Zbirajte račune!
Povrnemo do
10.000 EUR
vaših nakupov!

Vabljeni po nakupih v vašo Qlandio! Do 31. decembra 2013 vas pričakujejo zabavna dogajanja, znižane iQ cene in velika PRAZNIČNA PRESENEČENJA.

Informacije in pravila na
www.qlandia.si

Odlična priložnost za nakup!

Popust se obračuna pri blagajni.

Slovenija
moja država
Rejeno v Sloveniji.

Mlado goveje podplečje ali vrat
brez kosti, postrežno, slovenski dobavitelji, 1 kg

redna cena 2,69
s SPAR plus kartico
638
CENEJE
17%

Kruh Jelen
polnozrnat, mešani ali beli, postrežno, žito, 1 kg

redna cena 2,46
V AKCIJI
196
CENEJE
20%

Lovke orjaškega lignja
zamrznjeno, postrežno, 1 kg

redna cena 3,99
V AKCIJI
298
CENEJE
25%

Limone
1 kg

089

15-delni raketni komplet Colorful Sky
različne višine delovanja, cca 30 – 45 m

Ob nakupu 15-delnega raketnega kompleta Colorful Sky 12-delni set žebelic samo 0,01 EUR.
Redna cena seta žebelic 0,99.

redna cena 27,90
V AKCIJI
1990
CENEJE
28%

INTERSPAR

NOVA GORICA

www.spar.si

Ponudba velja v trgovini Interspar Nova Gorica od srede, 18. 12. 2013 do 31. 12. 2013, oz. do prodaje akcijskih zalog. Ugodnosti pri izdelkih, ki so označeni s SPAR plus, veljajo samo ob predložitvi SPAR plus kartice.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Nad: Casa e bottega **23.15** Dopotutto non è brutto - La scoperta dell'Italia

Rai Due

6.40 Risanke **8.35** Nan.: Settimo cielo **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **17.50** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nad.: NCIS **20.30** 23.05 Dnevnik **21.00** Nan.: LOL - Tutto da ridere **21.10** Film: Ratatouille **23.20** Razza umana

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **7.00** Tg Regione - Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione - Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.05** Rai Parlamento. Spaziolibero **10.15** Mi manda Rai Tre **11.15** Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Educational **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione - Leonardo **15.05** Dnevnik LIS in Tgr Piazza Affari **15.10** Nad.: Terra nostra **16.00** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.15** Nan.: Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto? **23.15** Gazebo

Rete 4

6.10 Rubrika: Media Shopping

6.25 Nan.: Charlie's Angels **8.20** Nan.: Siska **9.45** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.35** Nad.: My Life **16.45** Film: Vento caldo **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Il Segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.10** Serija: Rizzoli & Isle **23.05** Nan.: The closer **23.55** Dentro la notizia

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Nad.: Caterina e le sue

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (17. decembra 2013)

Vodoravno: Pasternak, apartmaji, Dalia, NDR, Oristano, Ivan, Piva, Platak, Enej, Klein, ikrica, Aare, Curri, luč, nar kotiki, aditon, unikat, načelo, Kavala; na sliki: Ivan Perčić.

figlie **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **16.55** Talk Show: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia - La Voce dell'irruenza **21.10** Film: Una famiglia perfetta **23.50** Film: Un altro mondo

Italia 1

7.00 Nan.: Friends **7.30** Nan.: La vita secondo Jim **8.20** Nad.: The Middle **9.10** Nad.: Royal Pains **10.10** Nad.: Dr. House - Medical Division **12.10** Cotto e mangiato - Il menu del giorno **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nan.: Futurama **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.30** Show: Si salvi chi può **15.45** Nan.: How I met your mother **16.40** Nan.: Le regole dell'amore **17.35** Igra: Top One **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI - Miami **21.10** Show: Zelig On

23.15 Film: American pie 2 (kom.)

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **16.35** Film: La libreria del mistero **18.10** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** La gabbia

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.25** 12.40 Italia economia e prometeo **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Piccola grande Italia **8.30** Deželni dnevnik **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Rubrika: Qui studio a voi stadio **16.30** 19.30, 20.30 Dnevnik **17.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **18.00** Calcio.Puntozero **20.00** Happy Hour **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.30** 15.45 Risanke, otroške oddaje in nanizanke **11.50** Dok. film: Polet iz Planice na Luno **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.25** Globus **15.10** Mostovi - Hidak **15.55** Kviz: Male sive celice **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila **18.25** Kratki film: Sožitje za skupno rast **18.30** Infodrom **18.35** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Odmevi, obrabi **21.35** Slikovitih **22.25** Film: Film, šport in vremenska napoved **23.10** Odkrito **0.00** Turbulenca

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.05** Otroški infokanal **9.00** Zabavni infokanal **10.10** Dobra ura **11.25** Kratki film: Sožitje za skupno rast **11.30** Dobro jutro **14.25** 19.00 Točka **15.20** Slikovitih **55** **16.45** Glasnik **17.15** Evropski magazin **17.40** Mostovi - Hidak **18.10** O živalih in ljudeh **18.35** Na vrtu **19.45** Žrebanje Lota **19.55** Odd.: Zima je zakon **20.25** Odbojka: liga prvakov, ACH Volley Ljubljana - Piacenza, prenos **22.30** Žrebanje Super Lota **22.35** Bleščica, odd. o modi **23.15** Film: Peacock

Slovenija 3

6.35 Primorska kronika **7.35** 20.00, 23.00 Aktualno **8.00** Mandatno-volilna komisija, prenos **8.30** Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje, pon. **9.00** 20. Redna seja Državnega zbora, prenos **17.30** Poročila **17.50** 18.50, 19.30, 21.45 Kronika **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.30** Kontaktna oddaja z ministrom za kmetijstvo in okolja Dejanom Židanom **21.30** Žarišče **21.55** Sporočamo **22.00** Globus **22.30** Točka preloma **23.25** Kronika **23.30** Odmevi

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Meridiani **15.30** Pogovor z... **16.00** Biker Explorer **16.30** Boben **17.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **18.00** Sledi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.45 Vsedanes **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Slovenski magazin **20.30** City folk **21.00** L'appuntamento **21.45** Avtomobilizem **22.15** Artevisione **22.45** Odbojka

Tv Primorka

8.35 9.00, 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.30** 19.00 ŠKL **10.30** 11.30, 13.00, 14.30 Videostrani **12.00** Večejevanje **17.30** Predstavljamo: Esimit Europa 2 **18.00** Rad igram nogomet **18.30** Naš čas **20.00** Odbojka: Salonit Anhovo - Astec Triglav, 14. krog, sledijo Gradnikovi večeri 2013, Glasbeni večer, Dnevnik, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. serije **6.40** 12.50 Serija: Tv Dober dan **7.30** 16.45 Nad.: Vihar **8.20** 15.50 Nad.: Prepovedana ljubezen **9.20** 10.25, 11.40 Tv prodaja **9.35** 10.40 Nad.: Ko listje pada **11.55** 17.55 Nad.: Divja v srcu **13.50** Nan.: Pod eno streho **14.50** Serija: Igra laži **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 22.15 24UR - novice **20.00** Film: Marley in jaz (i. J. Aniston, O. Wilson) **22.45** Nad.: Na robu znanosti

Kanal A

6.50 Risanke serije **8.05** Nan.: Jimova družina **8.30** Serija: Mladi zdravniki **9.00** 12.55 Nad.: Budva na morski peni **10.05** 17.05 Nan.: Chuck **10.55** Astro Tv **12.25** Tv prodaja **14.05** 19.30 Nan.: Dva moža in pol **14.35** Film: XXX2 - V pripravljenosti **16.30** 18.00, **19.55** Svet **16.35** Nan.: Moja super sestra **19.00** Nan.: Veliki pokovci **20.05** Film: Jackie Chan - Mr. Nice guy **21.50** Film: Prva nedelja **23.40** Nad.: Spartak - Kri in pesek

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Jtrdno verujem, kar me je mati učila - Življenje in delo Virgila Ščeka; 11.00 Studio D; 12.00 Od srede do srede; 12.40 Hrana za dušo in telo; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Radio punt; 14.40, 17.10 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Homer: Iliada - 13. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditve; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Poletna pesem in pol; 11.30 Poročila; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešetku; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve danes; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Odprto za srečanje; 21.00 koncertna priporočila; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Indie ni Indija.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30,

Rai Sreda, 18. decembra
Rai 2, ob 21.10

Ratatouille

ZDA 2007

Režija: Brad Bird in Jan Pinkava

Remy je podgana, ki ji je od nekdaj zelo všeč kuhati in sanja kako bo nekoga dne postala chef pariške vrhunske restavracije.

Morda bi sanje res ostale samo sanje, če se ne bi čisto slučajno Remy znašel v restavraciji kuharskega mojstra in vzornika, slovitega, a žal že pokojnega kuharskega Augusta Gusteauja, ki je slovel po reku "Vsak lahko kuha". Toda nadobudni štiri-nožni kuhar kmalu ugotovi, da je zelo nevarno, če te zalotijo v kuhinji, posebno, če imaš brke in rep.

Ko Remy že skoraj obupa, da bo kdaj lahko ustvarjal kulinarčne mojstrovine, se poveže s sramežljivim in nerodnim Linguinijem, ki je v restavraciji na najnižji stopnički kuharske hierarhije in ki mu grozi, da bo dobil odpoved. Ker nimata česa izgubiti, združita Remyjevo pamet in Linguinijeve nerodne roke ter se podata na neverjetno ustvarjalno pustolovščino, ki bo za vedno spremenila gurmanski Pariz.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013

220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v tujini

in v sodelovanju s slovenskimi

inštitucijami v tujini

in v sodelovanju s slovenskimi

inštitucijami v tujini

in v sodelovanju s slovenskimi

inštitucijami v tujini

in v sodelovanju s slovenskimi

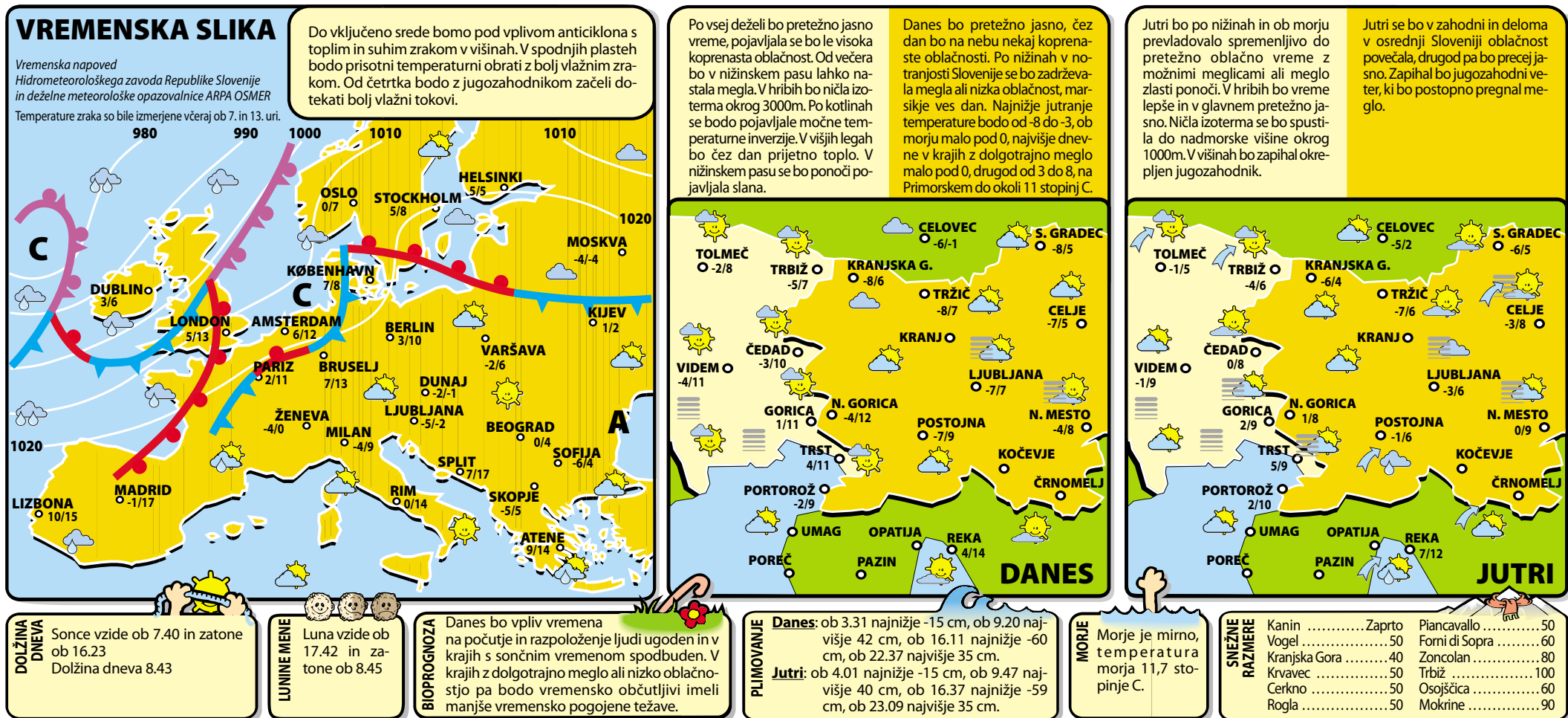
inštitucijami v tujini

in v sodelovanju s slovenskimi

inštitucijami v tujini

in v sodelovanju s slovenskimi

inštitucijami v tujini

Papež praznoval 77. rojstni dan s štirimi klošarji

VATIKAN - Papež Frančišek je včeraj dopolnil 77 let. V Vatikanu je prispele na tisoče pisem s čestitkami in dobrimi željami. A Frančišek je povedal, da bo njegov prvi rojstni dan na položaju papeža potekal "kot na povsem običajen delovni dan".

Neka sprememba pa je vendarle bila. Papež je k jutranji maši in potem na zajtrk povabil štiri klošarje, ki živijo v okolici bazilike sv. Petra. A to ni bilo vse. Včeraj je prispela v Vatikan tudi delegacija njegovega priljubljenega nogometnega kluba San Lorenzo del Amagro, ki je v Argentini zmagal v jesenskem delu tekmovanja. Člani delegacije so mu prinesli pokazati osvojeni pokal, je poročal Radio Vatikan.

Hrvaška kmetija okrašena z 1,3 milijona lučkami

ZAGREB - Hrvaška družina Salaj v vasi Grabovnici nedaleč Bjelovara je letos svojo kmetijo okrasila z rekordnimi 1,3 milijona lučkami. Za letošnjo "Božično pravljico" z bleščečimi lučkami različnih barv so okrasili ne le družinsko hišo in kmetijska poslopja, steze in mostičke, temveč tudi več kot 800 dreves in grmičkov na svoji kmetiji.

Mnoga hrvaška mesta so že okrašena v znamenju božičnih in novoletnih praznikov, a se redko katero lahko primerja s kmetijo Salajevih, ki zbujajo enkratno pravično doživetje. Zaenkrat manjka le sneg. (STA)

ZDA - Program razkril nekdanji analitik NSA Edward Snowden

Sodišče zbiranje telefonskih podatkov razglasilo za neustavno

WASHINGTON - Ameriški zvezni sodnik Richard Leon je v ponedeljek razsodil v prid dveh Američanov, ki sta tožila zvezno vlado zaradi tajnega zbiranja, preverjanja in hranjenja milijonov podatkov o telefonskih pogovorih znotraj ZDA. Sodnik je program, ki ga je razkril nekdanji analitik NSA Edward Snowden, označil za neustavnega.

Sodnik, ki ga je na položaj imenoval republikanec George Bush mlajši, je bil v svoji razsodbi zelo oster do vlade in je med drugim menil, da bi bil pisec ameriške ustave James Madison zgrožen, če bi videl kaj se danes dogaja, saj je svaril pred tihimi posegi oblasti v svobodo ameriških državljanov.

Po mnenju sodnika kopičenje tako imenovanih "meta-podatkov" najverjetneje krši ustavno prepoved nerazumnega oziroma neutemeljenih preiskav, poleg tega pa je menil, da program ni učinkovit v boju proti terorizmu. Sodniška prepoved nadaljevanja programa se sicer nanaša le na dva posameznika, ki sta tožila vlado, Leon pa je obenem zadržal uresničitev svoje sodbje, ker želi, da o tem razsodijo še drugi sodniki.

Vlada se bo pritožila na prizivno sodišče, od tam pa bo primer šel naprej do vrhovnega sodišča, ki ga lahko zavrne in s tem potrdi odločitev prizivnega ali pa se odloči po svoje. Tožila sta konservativni odvetnik Larry Klayman in oče ameriškega vojaka in strokovnjaka za računalništvo, ki je bil ubit v Afganistanu Charles Strange. Zahtevala sta, da vlada izbriše podatke o njihovih klicih iz datoteke.

EDWARD SNOWDEN

ANSA

Sodnik Leon je med drugim menil, da je pravica tožnikov do zasebnosti pomembnejša od vladnega interesa za zbiranje podatkov, med drugim zato, ker vlada ni navedla niti enega samega primera, ko je ta program uspel ustaviti teroristični napad. Vendar pa v interesu nacionalne varnosti in pravnih novosti, ki ji prinaša tožba, ustavlja izvrševanje sodb do konca pritožbenega postopka.

Vladni odvetniki so trdili, da bi bila izločitev podatkov o dveh tožnikih iz baze podatkov preveliko breme, sodnik pa je bil nato celo sarkastičen, da javnost nima nobenega interesa v tem, da vladi prihrani breme pri spoštovanju ustave. Leon je zavrnil vladno sklicevanje na predsednik iz leta 1979, ko je vrhovno sodišče ZDA odločilo, da lahko policisti med preiskavami brez naloga pridejo do in uporabljajo podatke o telefonskih klicih, ki jih podjetja hranijo kot poslovne podatke.

Leon je menil, da vrhovno sodišče leta 1979 ni moglo niti sanjati o tem, kako danes ljudje komunicirajo. Poleg tega pa je primer iz leta 1979 zadeval preiskave, ki trajajo morda največ nekaj dni. V sedanjem primeru pa lahko trajajo, dokler bo

trajala vojna proti terorizmu, torej za vse večne čase.

Snowden je preko svojega novinarja Glenna Greenwalda izrazil zadovoljstvo nad odločitvijo sodnika in sporočil, da je vedel, da program Agencije za nacionalno varnost (NSA) ne bo vzdržal ustavne presoje. "Danes je bil tajni program z avtorizacijo sodišča postavljen na svetlo in postalo je jasno, da krši pravice Američanov," je sporočil Snowden.

Snowden se je pred pregonom ZDA zatekel v Rusijo, kjer je dobil začasen azil, NSA pa zelo skrbi, kaj vse je odnesel s seboj. Objave dokumentov potekajo že pol leta in spravljajo v zadrego ameriško vlado.

Visoki civilni uradnik NSA Rick Ledget je v nedeljo za televizijo CBS menil, da bi se bilo vredno pogovarjati o amnestiji za Snowdena, če vrne vso dokumentacijo o ameriških programih nadzora, ki jo je snel z vladnih računalnikov in odnesel s seboj. Vsega skupaj naj bi bilo 1,7 milijona dokumentov in svetovni mediji naj bi doslej objavili le delček vsega.

Na Ledgetovo mnenje se je včeraj odzval tiskovni predstavnik Bele hiše Jay Carney in zatrdil, da je stališče administracije nespremenjeno. "Snowden mora takoj priti nazaj v ZDA in se soočiti z obtožbami okrog objave tajnih dokumentov," je zatrdil Carney in dodal, da je Ledget izražal le svoje osebno mnenje.

Carney je prav tako sporočil, da je predsednik Barack Obama v petek dobil poročilo skupine, ki ji je naročil, naj izvede revizijo obveščevalnih programov in poda priporočila za reforme. Obama naj bi reforme naznanil v začetku prihodnjega leta. (STA)

JAPONSKA - Obrambni proračun zvišan

Nova varnostna strategija proti Kitajski

Otočje v Vzhodnokitajskem morju, ki mu Japonci pravijo Senkaku, Kitajci pa Diaoyu

TOKIO - Japonska vlada je včeraj sprejela novo varnostno strategijo in povečala obrambni proračun, vzpostavila pa bo tudi enoto mornarice, mornariške pehote, ki naj bi bila sposobna izvajati desante na otoke. Gre za jasne poteze Tokia proti Kitajski, s katero sta v sporu zaradi otokov v Vzhodnokitajskem morju.

Japonska bo v naslednjih petih letih okreplila nabave orožja in vojaške opreme. Tako nameravajo kupiti brezpiplotna letala, bojna letala in amfibijska vozila, poroča britanski BBC. Kot so zapisali tudi v novo varnostno strategijo, je treba odgovoriti na vse večje ozemeljske zahteve Kitajske. Gre za spor glede sporne otoka v Vzhodnokitajskem morju, ki mu Japonci pravijo Senkaku, Kitajci pa Diaoyu in nad katerim je Peking prejšnji mesec vzpostavil območje varovanja zračnega prostora.

"Kitajska stališča do drugih držav, vojaški premiki in pomanjkanje transparentnosti glede njenih vojaških in nacionalnih politik predstavljajo grožnjo Japonski in širši mednarodni skupnosti in

potrebujejo pozornost spremljanje," piše v dokumentu.

To bo prvo povečanje japonskega obrambnega proračuna po več kot desetletju nenehnega krčenja. Gre tudi za sistematičen odmik Japonske od omejevanja vojaške moči, ki je za to državo veljala od konca druge svetovne vojne.

Tovrstne korake je že kmalu po izvolitvi pred letom dni napovedal novi japonski premier Sinzo Abe. Za izvajanje nove obrambne strategije je vzpostavil tudi svet za nacionalno varnost. Kot je dejal Abe, z novo nacionalno varnostno strategijo japonska zunanja in varnostna politika postajata "jasni in transparentni, tako za Japonce kot ostali svet". Zatrdil je, da je strategija "umerjen in logičen odgovor na realne in vse večje grožnje" Kitajske.

A analitiki opozarjajo, da varnost Japonske zagotavljajo tudi ZDA, ki imajo v deželi vzhajajočega sonca nameščenih več deset tisoč vojakov. Zato naj bi šlo predvsem za izkoriščanje kitajske grožnje za uresničevanje lastnih nacionalističnih težej, še navaja BBC. (STA)